

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

3/2018

Březen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 28. 3. 2018
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám březnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům tentokrát najdete přehledový článek „Diskuse o deficitu amerického zahraničního obchodu na pozadí ohlášených cel USA na dovoz oceli a hliníku“. Věnuje se zahraničněobchodní strategii současné americké exekutivy a hodnocení jejího pohledu na škodlivost převisu dovozu zboží a služeb do USA nad jejich vývozem. Pozornost je věnována i dalším důvodům plánovaného uvalení cla, které Bílý dům uvádí - vystavení domácích producentů přebytečným kapacitám světové konkurence, bezpečnostní riziko zbrojního průmyslu závislého na zahraničních dodávkách a zánik pracovních míst v USA.

Druhý přehledový článek, který rubrika přináší, nese název „Směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID II): ohlasy v tisku, vliv na investiční výzkum, a další nadcházející regulace ve finančním sektoru“. Text přibližuje ohlasy na Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2016/65/EU o trzích finančních nástrojů (Markets in Financial Instruments Directive), která vstoupila v platnost 3. ledna 2018, zejména na novou regulaci poplatků za výzkum investičních bank. Článek přibližuje pozadí konfliktu zájmů investičních analytiků, hodnocení účinnosti nových opatření a názory na jejich dopady.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Evropská komise publikovala studii o hospodářské konvergenci České republiky a Slovenska:

https://ec.europa.eu/info/publications/economy-finance/economic-convergence-czech-republic-and-slovakia_en

Ve věci uvalení cla na dovoz oceli a hliníku ze strany USA, došlo těsně před redakční uzávěrkou k dalšímu vývoji. Americký prezident Donald Trump udělil členským státům EU dočasnou výjimku platnou do 1. května:

<http://noviny.mfcr.cz/news/2018/03/23/h059a06e.htm>

Zároveň USA ohlásily sankce vůči Číně, ta slibuje odvetu:

<http://noviny.mfcr.cz/news/2018/03/23/h059a06g.htm>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring, tentokrát za období 26. 2. 2017 – 26. 3. 2017, se věnuje tématu:

Fiskální pakt

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

OBSAH

Podrobně k tématům.....	5
Diskuse o deficitu amerického zahraničního obchodu na pozadí ohlášených cel USA na dovoz oceli a hliníku	5
Směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID II): ohlasy v tisku, vliv na investiční výzkum, a další nadcházející regulace ve finančním sektoru	10
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	15
Daně.....	14
Ekonomické vědy. Ekonomie	26
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	27
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	32
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	36
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	37
Podnik a podnikání.....	39
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	40
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	42
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	43
Právo.....	45
Statistika. Demografie. Sociologie.....	46
Účetnictví	47
Veřejná správa.....	47
Veřejné finance. Rozpočet	49
Zdravotnictví	51
Zemědělství	51
Životní úroveň	52
Ostatní	52
Přehled nových knih.....	58

Diskuse o deficitu amerického zahraničního obchodu na pozadí ohlášených cel USA na dovoz oceli a hliníku

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Počátkem března roku 2018 významně určovaly agendu světových médií reakce na rozhodnutí amerického prezidenta Donalda Trumpa uvalit cla na dovoz oceli a hliníku do USA ve výši 25, respektive 10 procent s dočasnou výjimkou pro Kanadu a Mexiko a případnými úlevami pro další státy, pokud na ně USA budou v bilaterálních jednáních ochotny přistoupit.¹ Jako důvod Bílý dům uvedl „neférové“ postavení domácích producentů oceli a hliníku, kteří jsou vystaveni přebytkem kapacitám světové konkurence. Obě suroviny jsou také ve zvýšené míře využívány ve zbrojním průmyslu a závislost USA na jejich dovozu může proto představovat potenciální bezpečnostní riziko. V obou výrobcích v USA navíc došlo od roku 2000 k zániku bezmála 100 tisíc pracovních míst.² Jak je ovšem zjevné z dalších vystoupení prezidenta Trumpa a představitelů jeho administrativy, nejsou bezpečnostní aspekty jedinými motivy pro jejich celní a zahraničněobchodní politiku. Důležitým faktorem je i dlouhodobě negativní vývoj obchodní (výkonové) bilance USA (tj. salda výměny zboží a služeb se zahraničím).³ Tento přehledový článek představí některé příspěvky a komentáře ekonomů a ekonomických redaktorů ohledně rizik zahraničněobchodní strategie současné americké exekutivy a oprávněnosti jejího pohledu na škodlivost převisu dovozu zboží a služeb do USA nad jejich vývozem.

Nejprve ale dejme prostor řeči čísel. Jak počátkem února 2018 upozornil článek *US trade deficit jumps 12.1% in Trump's first year in office*⁴ z pera zahraničněobchodního experta Financial Times Shawna Donnana, vzrostl za rok 2017 deficit obchodní bilance USA o 12,1 procent na celkových 566 miliard dolarů, což je nejvíce od finanční krize v roce 2008. Vzdálenost od krize, přesněji hospodářské zotavování USA je ale podle Donnana zároveň jedním z důvodů růstu amerického deficitu, neboť spotřebitelé a podniky mají více prostředků pro zvyšování své poptávky. Ostatně posledním rokem citelného snížení schodku zahraničního obchodu byl krizový rok 2009. Současné oživení potvrzují i čísla o objemu amerických exportů a importů za rok 2017, kdy vývoz vzrostl o 5,4 procenta na více

¹ DONNAN, Shawn. Trump adopts steel tariff but opens door to exemptions. In: FT.com [online], March, 9 2018 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/149e3d04-22e1-11e8-ae48-60d3531b7d11>

² WHITE HOUSE. President Donald J. Trump will Protect American National Security from the Effects of Unfair Trade Practices. In: WHITEHOUSE.gov [online], March 8, 2018 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-will-protect-american-national-security-effects-unfair-trade-practices/>; plné znění dekretů podepsaných prezidentem Trumpem viz WHITE HOUSE. Presidential Proclamation on Adjusting Imports of Steel into the United States. In: tamtéž [online], Issued on: March 8, 2018 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/presidential-proclamation-adjusting-imports-steel-united-states/>; WHITE HOUSE. Presidential Proclamation on Adjusting Imports of Aluminum into the United States. In: tamtéž [online], Issued on: March 8, 2018 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/presidential-proclamation-adjusting-imports-aluminum-united-states/>

³ K reflexím zahraničněobchodních strategií nastupující Trumpovy administrativy viz KNÝ, Daniel. Hospodářská politika Donalda Trumpa a její dopady na Evropu I: zahraniční obchod a americký dolar. In: Finanční a ekonomické Informace, sv. 2017 č. 2, s. 9-12. ISSN: 1804-7262. Dostupné v Odborné knihovně MFČR nebo z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2017-c-02_2017-02_Financni-a-ekonomicke-informace-22017.pdf [cit. 2018-03-12]; Že kromě bezpečnosti hrají ve výstupech Bílého domu svou roli i otázky bilancí zahraničního obchodu je mimo jiné patrné i z Trumpovy kritiky německého přebytku na běžném účtu platební bilance a hrozeb uvalení cel na dovoz německých automobilů, viz například WEAVER, Courtney; STORBECK, Olaf. Donald Trump threatens German carmakers with tariffs. In: FT.com [online], March 11, 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6bbd9e74-2546-11e8-b27e-cc62a39d57a0>

⁴ DONNAN, Shawn. fastFT: US trade deficit jumps 12.1% in Trump's first year in office. In: FT.com [online], February 6, 2018 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8f34b9d4-0b40-11e8-8eb7-42f857ea9f09>

než 2,3 bilionů dolarů na druhou nejvyšší hodnotu v historii a dovoz v hodnotě téměř 2,9 bilionů dolarů dosáhl zcela rekordní výše.⁵

S ohledem na růst ekonomiky a zaměstnanosti proto i redakce Financial Times ve svém únorovém komentáři *Trade deficit reality starts to bite for Trump*⁶ vyjádřila naději, že USA od cel a protekcionistických opatření nakonec upustí. Autoři komentáře k tomu uvedli jako další argument příklad vysoce ochranářské Indie, která se ale zároveň potýká s chronickým deficitem své obchodní bilance. Donald Trump proto podle nich dojde podobně jako prezidenti před ním k poznání, že zahraničněobchodní politika je mnohem komplexnější, než se na první pohled zdá, a kořeny makroekonomických nerovnováh USA leží hlouběji než pouze v převisu dovozu nad vývozem. Jak ale ukazují události z počátku března 2017, není Trumpovo „zklidnění“ vůbec jisté, což kromě avizovaných cel na ocel a hliník může naznačovat i odstoupení prezidentova hlavního ekonomického poradce Garyho Cohna, který podle všeho rezignoval právě kvůli svému nesouhlasu se zvolenou zahraničněobchodní strategií Bílého domu.⁷

Záměrům na uvalení cel na ocel a hliník se výše citovaný redaktor FT Shawn Donnan podrobně věnoval již v říjnu 2017. V článku *Donald Trump's war on trade backfires*⁸ ale Donnan svaluje odpovědnost za akcelerující dovoz oceli a hliníku do USA i na samotného Trumpa, který zahájil prověřování možného uvalení ochranných cel již v dubnu 2017 pomocí zákona z roku 1962 o omezení dovozu z důvodů zachování národní bezpečnosti (Trade Expansion Act, section 232). Oznámení o prověřování však dlouho nenásledovaly žádné další kroky, zřejmě z toho důvodu, že si Trump nechtěl proti sobě postavit Kongres před procesem schvalování daňové reformy.⁹ To však způsobilo, že od dubna do července 2017 vzrostl objem dovozu oceli meziročně o 4 miliardy dolarů, neboť američtí odběratelé se zjevně snažili využít čas k předzásobení se. Tento lapsus, který poškodil domácí oceláře, ale snahy americké vlády o regulaci dovozu asi neotupí, protože ochranářský přístup má silného zastávce nejen v prezidentovi, ale především ve vládním zmocněnci pro obchod Robertu Lighthizerovi. Ten byl, jak Donnan připomíná, už členem administrativy prezidenta Ronalda Reagana a jedním z autorů konceptu „dobrovolných exportních omezení“ (voluntary export restraints, VER) na automobily a polovodiče, jež tehdy USA požadovaly od Japonska a dalších zemí, s nimiž měly zápornou obchodní bilanci. A ve světle událostí z března 2018 dodejme, že realizace flexibilizačních ustanovení o snížení cel v závislosti na bilaterálním vyjednávání se může praxi z 80. let značně podobat. Donnan dodává, že Reaganův nástupce George Herbert Walker Bush od vyžadování VER upustil, neboť jejich efekt byl více než sporný. Na jedné straně sice motivovaly některé japonské producenty, aby otevřely své provozy v USA, na straně druhé však došlo k expanzi Japonců do tržního segmentu luxusních automobilů a zdražení některého zboží (například televizorů) pro americké zákazníky. Navíc v dlouhodobém pohledu se deficit obchodní výměny zboží a služeb s Japonskem stejně snížit nepodařilo (v roce 2016 činil schodek zahraničního obchodu USA s Japonskem 55 miliard dolarů). Trump a jeho lidé nicméně podle Donnanova mínění hledí na schodkovou obchodní bilanci

⁵ Viz podrobnější Donnanův článek: DONNAN, Shawn. US trade deficit jumps 12.1% in Trump's first year in office. In: FT.com [online], February 6, 2018 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/0ecd54fa-0b4e-11e8-8eb7-42f857ea9f09>; časovou řadu vývoje obchodní bilance viz: U.S. DEPARTMENT OF COMMERCE, BUREAU OF ECONOMIC ANALYSIS. U.S. Trade in Goods and Services, 1992-present. In: BEA.gov [online], Last Updated February 6, 2018 [2018-03-12]. Dostupné z: https://www.bea.gov/newsreleases/international/trade/2018/xls/trad_time_series_1217.xlsx

⁶ FINANCIAL TIMES. Trade deficit reality starts to bite for Trump. In: FT.com [online], February 7, 2018 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d1562a4c-0bfd-11e8-8eb7-42f857ea9f09>

⁷ JACOBS, Jennifer. Trump Confronted Cohn on Trade Hours Before Resignation, Sources Say. In: BLOOMBERG.com [online], Updated on 7. března 2018 5:43 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-03-06/trump-is-said-to-confront-cohn-on-trade-hours-before-resignation>

⁸ DONNAN, Shawn. Donald Trump's war on trade backfires. In: FT.com [online], October 1, 2017 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/33138fda-a20f-11e7-b797-b61809486fe2>

⁹ K Trumpově daňové reformě viz KNY, Daniel. Reforma daňového systému ve Spojených státech a její dopady na Evropu. In: Finanční a ekonomické Informace, sv. 2017 č. 11, s. 10-14. ISSN: 1804-7262. Dostupné v Odborné knihovně MFČR nebo z: <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF-2017-c-11-2017-11-Financni-a-ekonomicke-informace-112017.pdf> [cit. 2018-03-19]

USA výlučně podnikatelskýma očima jako na neúspěšnou „firemní divizi“ a dokud tomu tak bude, sotva se nechají přesvědčit argumentací proti přílišné fixaci na tento ukazatel.

Jak by tyto argumenty mohly znít? Pomiňme hojně citované aspekty fungování mezinárodního obchodu a mezinárodních vztahů jako „hry s nenulovým součtem“¹⁰, jež odměňuje vzájemnou kooperaci a odbourávání bariér, přičemž americká snaha o snížení deficitu obchodní bilance pomocí cel by naopak mohla povzbudit ostatní státy k odvetným opatřením, ne-li dokonce k obchodním válkám, či snížit autoritu Světové obchodní organizace a dalších mezinárodních fór. Tyto argumenty zaznívaly především po březnovém zveřejnění plánu na zatížení ocele a hliníku.¹¹ Zde však není příliš účelné je dále rozvíjet, protože prezident Trump a jeho nejbližší okolí vidí fungování mezinárodních vztahů zřejmě velmi odlišně. Na mezinárodní politiku a hospodářskou politiku spíše než jako na prostor kooperace a sdílených pravidel nahlíží jako na arénu, kde se jednotlivé státy snaží získat výhodnější postavení na úkor druhých.¹²

Mezi vyjádřeními ekonomů z posledních měsíců lze ale nalézt i čistě na hospodářskou performanci USA vztahenou tezi, jež například zazněly 15. září 2017 v rámci diskusního panelu American Enterprise Institute s názvem *Trade deficits and the Trump administration*¹³. Jeden z řečníků, profesor ekonomie Harvardské univerzity Jeffrey Frankel, ve svém referátu „*Five trade fallacies*“¹⁴ nejdříve odmítl užitečnost uvažování v rovině bilaterálních deficitů obchodní bilance s poukazem na mnohovrstevnatost tohoto ukazatele: například Čína sice vykazuje přebytky běžného účtu obchodní bilance, ovšem jen díky svým výrobkům, v oblasti primárních komodit se potýká s prohlubujícím se deficitem. Obchodní nerovnováhy také podle Frankela nejsou odrazem „špatných“ mezinárodních smluv a regulačních nastavení, ale makroekonomickými fenomény, které jsou určeny proměnnými jako ekonomický cyklus, národní příjmy, kurzový vývoj nebo výše úspor a investic. Samotné USA vykazují od roku 1982 deficit běžného účtu platební bilance (jíž je obchodní bilance součástí), který se od té doby vyvíjel v korelaci s klesajícím podílem národních úspor po odečtení investic vůči HDP. Cla tedy nejsou ve vztahu k bilanci zahraničního obchodu řešením, což Frankel dokládá i analýzou ekonomky Caroline Freund z Peterson Institute for International Economy z května 2017, jež na základě dat 183 zemí z databáze Světové banky uvádí negativní korelaci mezi vyššími cly a přebytkovou obchodní bilancí.¹⁵ Snížování deficitu platební (a obchodní) bilance za účelem podpory růstu ekonomiky podle Frankela sice možné je, přinejmenším současným USA ale mnoho nepřinese, protože vyšší export při nynější nízké nezaměstnanosti nevytvoří další pro růst ekonomiky relevantní pracovní místa a ani nemůže nijak zvýšit již tak vysokou úvěruschopnost USA na světových trzích.

¹⁰ Pojem „hra s nenulovým součtem“ vnesli do veřejného povědomí ekonomové John von Neumann a Oskar Morgenstern ve své práci z r. 1944 „*Theory of Games and Economic Behavior*“, věcně se však prospěšnost vzájemné obchodní výměny jako kontrapozice proti merkantelistickému protekcioniismu objevuje již daleko dříve, prominentním příkladem je klasické dílo ekonomické vědy „*Bohatství národů*“ od Adama Smithe z r. 1776.

¹¹ ADELMAN, David A. Please don't start a global trade war, President Trump. In: CNN.com [online], Updated 1729 GMT (0129 HKT) March 7, 2018 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2018/03/07/opinions/trump-might-start-global-trade-war-andelman-opinion/index.html>; EDITORIAL BOARD. Don't Be Too Relieved About Trump's Tariff Order. In: BLOOMBERG.com [online], 9. března 0:17 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/view/articles/2018-03-08/trump-s-tariffs-could-be-worse-but-are-still-pretty-bad>

¹² Viz řada vyjádření prezidenta D. Trumpa na jeho twitterovém účtu @realDonaldTrump. Dostupné z: <https://twitter.com/realdonaldtrump> [cit. 2018-03-16]

¹³ Audiovizuální záznam panelu s odkazy na jeho transkripci a prezentace jednotlivých účastníků dostupný z: <http://www.aei.org/events/trade-deficits-and-the-trump-administration/> [cit. 2018-03-13]

¹⁴ FRANKEL, Jeffrey. „Five trade fallacies“. In: AEI.org [online], Friday, September 15, 2017 [cit. 2018-03-16]. Přepis příspěvku dostupný z: <https://www.aei.org/wp-content/uploads/2017/08/170915-AEI-Trade-Deficits-and-the-Trump-Admin.pdf>; prezentace z: <https://www.aei.org/wp-content/uploads/2017/09/Trade-deficits-and-the-Trump-administration-slides.pdf>

¹⁵ FREUND, Caroline. Public Comment on Trump Administration Report on Significant Trade Deficits. In: PIIIE.com [online], May 8, 2017 1:15 PM [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <https://piie.com/blogs/trade-investment-policy-watch/public-comment-trump-administration-report-significant-trade>

Bývalá hlavní ekonomka Světové banky Anne Krueger pak ve *svém příspěvku*¹⁶ nejprve upozornila na změny v kategoriích zaměstnanosti ve výrobě a službách, kdy řada činností byla v podnicích pouze administrativně přesunuta do služeb bez toho, aby dané pracovní pozice byly zrušeny. Ve statistikách však tyto zásahy je možné chybně interpretovat jako pokles pracovních míst, případně jej pak následně dávat do souvislosti s deficitem obchodní bilance. Kořeny amerického deficitu přitom zčásti leží už v době silné inflace v 70. letech, která USA připravila o nemalou část jejich komparativních výhod vůči ostatním ekonomikám. Každopádně ale otázku zaměstnanosti restrikce v zahraničním obchodě nevyřeší zejména kvůli existujícímu přeshraničnímu charakteru produkčních řetězců, kdy na dovoz určitého zboží jsou v USA navázána další odvětví a pracovní místa, což je navíc zesilováno postavením dolaru ve světové ekonomice. V neposlední řadě je podle Krueger také velice sporné označit pouze zahraniční obchod za hlavní faktor zániku daných pracovních míst, neboť zde bezpochyby hrají roli ještě jiné faktory jako manažerské chyby či technologické změny. Řešením problému nezaměstnaných dělníků v určitém odvětví by proto měl být namísto stejně nefunkčních sankcí důraz na aktivní politiku zaměstnanosti zaměřenou na rekvalifikaci a systém motivačních podpor. Dále by americkému hospodářství podle Krueger prospěly politiky motivující k tvorbě úspor ve veřejné a soukromé sféře, opatření zvyšující produktivitu a případně i zpřísnění fiskální a měnové politiky.

Ekonom American Enterprise Institute, Desmond Lachman, sice považuje zahraničněobchodní nerovnováhu za vážný problém, jak bylo patrné z jeho kritiky německého osmiprocentního přebytku běžného účtu platební bilance. *Jeho vystoupení*¹⁷ se ale neslo v pesimistickém duchu, když varoval před důsledky možné kombinace Trumpových protekcionistických opatření, plánů na snižování daní a zvyšování veřejného zadlužení nákladnými infrastrukturními projekty. Pokud se všechny tyto záměry podaří zcela implementovat, došlo by podle Lachmana k opětovnému snížení úspor, zvýšení přebytku na kapitálovém a finančním účtu, posílení kurzu dolaru a dalšímu růstu deficitu běžného účtu platební bilance. Trumpova politika by se tak zcela minula účinkem, na což by Bílý dům navíc mohl reagovat dalšími restrikcemi v zahraničním obchodě a situaci ještě zhoršit. Skutečný problém by ale pro USA nastal, kdyby ztratily status „bezpečného přístavu“ v očích zahraničního kapitálu, protože teprve pak by americké deficity přestaly být udržitelné a Američané by si museli opravdu „utáhnout opasky“. První signály tohoto rizika Lachman spatřuje ve dvanáctiprocentním poklesu indexu amerického dolaru DXY od ledna 2017, a to navzdory pokračující uvolněné měnové politice v eurozóně a Japonsku a růstu geopolitických hrozeb ve světě.¹⁸

Možná ale bude vše přece jen trochu jinak, než se účastníci zářijového panelu domnívali, a prvořadým cílem Trumpových intervencí není snížení celkového schodku obchodní bilance, jako spíše tlak na řešení některých konkrétních sporů. To si alespoň myslí Martin Feldstein, ekonom z Harvardské univerzity a bývalý poradce prezidentů USA R. Reagana, G. W. Bushe a B. Obamy. V článku *The Real Reason for Trump's Steel and Aluminum Tariffs*¹⁹ pro Project Syndicate z 15. března 2018 považuje Feldstein ohlášená cla na ocel a hliník především za razantní způsob nátlaku na Čínu, která již před lety slíbila snížit své výrobní kapacity v hutnickém průmyslu. Právě Čína by tak měla být hlavním adresátem amerických cel, o čemž svědčí přísliby možných výjimek pro spojenecké státy USA a spojení cel s otázkami bezpečnosti, nikoliv obchodní politiky. Koncese ze strany ostatních států, například snížení dovozních cel do Evropské unie, tak budou spíše představovat jen vítaný bonus amerického postupu. U Říše středu ale zřejmě nepůjde jen o snížení výroby levné oceli a hliníku, ale také o omezení krádeží technologického know-how amerických firem jejich čínskými konkurenty. Donald Trump tak možná naváže na svého předchůdce v prezidentském úřadě Baracka Obamu, který si na čínské hlavě státu Si Ťin-Pchingovi v roce 2013 vymohl po předložení důkazních

¹⁶ KRUEGER, Anne. Trade deficits and the Trump administration. In: viz pozn. č. 13.

¹⁷ LACHMAN, Desmond. Trade deficits and the Trump administration. In: tamtéž.

¹⁸ Index DXY je určen vývojem kurzu dolaru k vybraným světovým měnám, přičemž ani v březnu 2018 nedošlo k výraznějšímu posunu. Viz: U.S. Dollar Currency Index (DXY). Dostupné z: <https://www.tradingview.com/symbols/TVC-DXY/> [cit. 2018-03-19]

¹⁹ FELDSTEIN, Martin. The Real Reason for Trump's Steel and Aluminium Tariffs. In: PROJECT-SYNDICATE.org [online], Mar 15, 2018 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: https://www.project-syndicate.org/commentary/trump-steel-tariffs-targeting-china-by-martin-feldstein-2018-03?utm_source=Project+Syndicate+Newsletter&utm_campaign=2e60441691-sunday_newsletter_18_3_2018&utm_medium=email&utm_term=0_73bad5b7d8-2e60441691-104316685

materiálů z amerických tajných služeb slib zastavení kybernetických útoků čínské armády na americké podniky. Tentokrát by ale mělo být cílem prezidenta USA ukončení „dobrovolných“ technologických transferů amerických investorů v Číně, zní alespoň Feldsteinův odhad. Tomu, že především Čína je v americkém hledáčku, mohou nicméně nasvědčovat přípravy na uvalení dalších dovozních cel na některé čínské zboží ve výši až 25 procent.²⁰

Z historické perspektivy se pak na aktivity Trumpovy administrativy v oblasti zahraničního obchodu dívá emeritní profesor americké zahraniční politiky na The Johns Hopkins University Michael Mandelbaum ve své *recenzi*²¹ knihy ekonoma Dartmouth College Douglase A. Irwina z roku 2017 *Clashing Over Commerce: A History of US Trade Policy*²². Jak právě Irwinova kniha ukazuje, spor mezi zastánci volného obchodu a protekcionismu má v dějinách USA trvalé místo. Za téměř čtvrttisíciletou historii Spojených států však došlo pouze dvakrát k radikálnímu obratu v zahraničněobchodní politice, a to po občanské válce v 19. století směrem k protekcionismu a po kulminaci Světové hospodářské krize a nástupu prezidenta Franklina D. Roosevelta v roce 1933 směrem k liberalizaci obchodu. Nynější tendence, jejichž prominentním příkladem jsou právě cla na ocel a hliník, by proto podle Mandelbauma neměla být přeceňována nejen s ohledem na stabilitu politického rámce, v němž dochází k pravidelným sporům o regulaci importů. Důležitá je i ta okolnost, že na rozdíl od protekcionistické minulosti USA nejsou republikáni ani demokraté v otázce zahraničního obchodu názorovými monolity, přičemž významní sponzoři obou hlavních politických proudů z řad nadnárodních korporací a finančního sektoru nejsou kvůli svým mezinárodním aktivitám nakloněni ochranným opatřením.

Z výše uvedených stanovisek ekonomů a ekonomických redaktorů plyne, že celní restrikce za účelem snížení deficitu zahraničního obchodu jsou riskantním a přinejmenším z ekonomického hlediska spíše kontraproduktivním opatřením. Rovněž je problematické na ukazatele obchodní a jí nadřazené platební bilance nahlížet pouze prizmatem jejich schodků nebo přebytků, následně je interpretovat jen jako „dobré“ nebo „špatné“ či dokonce klást jejich výši do výlučné závislosti na celní politice. Je ovšem otázka, zda právě ekonomická perspektiva je pro rozhodování Trumpovy administrativy klíčovou a nejedná-li se spíše o jeden ze způsobů řešení partikulárních problémů USA geopolitického rázu než o odklon Američanů od volného obchodu jako takového. To by nás však ještě nemělo uklidňovat, neboť odlišná motivace ještě nevyklučuje nástup nezamýšlených důsledků. Hlas diplomatů tak nejspíš bude v nadcházejících měsících minimálně stejně důležitý jako hlas ekonomů.

²⁰ MASCARO, Lisa; BOAK, Josh. Trump's possible China tariffs send opponents scrambling. In: APNEWS.com [online], 18. 3. 2018 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <https://apnews.com/7ea82d1ff48a43bfacd506e7d4f41d28/Trump's-possible-China-tariffs-send-opponents-scrambling>; WHITE HOUSE. Presidential Memorandum on the Actions by the United States Related to the Section 301 Investigation. In: WHITEHOUSE.gov [online], March 22, 2018 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/presidential-memorandum-actions-united-states-related-section-301-investigation/>; OFFICE OF THE UNITED STATES TRADE REPRESENTATIVE. Section 301 Fact Sheet. In: USTR.gov [online], 03/22/2018 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://ustr.gov/about-us/policy-offices/press-office/fact-sheets/2018/march/section-301-fact-sheet>

²¹ MANDELBAUM, Michael. Trump and the All-American Trade Debate. In: PROJECT-SYNDICATE.org [online], Mar 9, 2018 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://www.project-syndicate.org/onpoint/trump-and-the-all-american-trade-debate-by-michael-mandelbaum-2018-03>

²² IRWIN, Douglas A.: *Clashing Over Commerce: A History of US Trade Policy*, Chicago: University of Chicago Press, 2017. ISBN: 9780226398969.

Směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID II): ohlasy v tisku, vliv na investiční výzkum, a další nadcházející regulace ve finančním sektoru

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková
Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

3. ledna 2018 vstoupila v platnost Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/65/EU o trzích finančních nástrojů (*Markets in Financial Instruments Directive; MiFID II*)¹. V loňském roce i na počátku roku letošního se v tisku objevovaly různé ohlasy na tuto směrnici. Řada autorů reagovala mimo jiné na novou regulaci poplatků za výzkum investičních bank, která by mohla významně ovlivnit výzkumnou činnost bank i dostupnost investičních analýz.

Hlavní změny, které MiFID II zavádí, představuje tisková zpráva Evropské komise *More transparent and safer financial markets: European Commission welcomes European Parliament vote on updated rules for Markets in Financial Instruments (MiFID II)*² z 15. dubna 2014. MiFID II přepracovává původní směrnici 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů. Nová pravidla mají vést k bezpečnějšímu, transparentnějšímu a odpovědnějšímu finančnímu systému a měla by navrátit důvěru investorů ve finanční trhy, která byla poškozena během finanční krize. Mezi klíčové prvky nové legislativy patří podle tiskové zprávy posílení rámce pro regulaci trhů finančních nástrojů, zvýšení transparentnosti na akciovém trhu, posílení dohledu, zlepšení konkurenčních podmínek při obchodování a clearingů finančních nástrojů, zavedení nové regulace algoritmického obchodování, posílení ochrany investorů, zefektivnění a harmonizace správních sankcí a harmonizace režimu pro přístup firem ze třetích zemí na trh.

O tom, v čem spočívají změny v oblasti investičního výzkumu, informuje například článek *Investiční výzkum jako pobídka dle směrnice MiFID II*³ z prosincového čísla časopisu *Daně a finance*. Luboš Mazanec v článku detailně rozebírá různá ustanovení směrnice, která se k výzkumu vztahují. Běžnou praxí na finančních trzích bylo poskytování výzkumu ze strany investičních bank profesionálním investorům, kdy za poskytnuté analýzy profesionální investoři (např. správci fondů) neplatili přímo, ale z provizí za uskutečněné transakce, náklady přitom nesli koneční investoři. Nyní se vyžaduje, aby byl výzkum nabízen jen výměnou za přímou platbu ze strany investičního podniku, popř. za jiných (přísnějších) podmínek, které jsou stanoveny ve 13. článku směrnice 2017/593 doplňující směrnici MiFID II.

Pozadí konfliktu zájmů investičních analytiků v předchozích desetiletích popisuje článek *Investment banks' cull of company analysts brings dangers: Buttonwood*⁴. V 80. a 90. letech mohla doporučení prestižních analytiků vést k výrazným pohybům cen akcií. Na názor analytiků spoléhala řada správců fondů i finančních novinářů, a nejlepší analytici byli také dobře placeni. Nicméně – analytici mohli mít dobré platy, protože pracovali pro velké investiční banky. Tyto banky jednak pomáhaly investorům obchodovat, dále ale také poskytovali poradenství firmám např. s akvizicemi či fúzemí. V takových případech platila nepsaná dohoda vyjadřovat se o vyhlídkách společnosti pozitivně, aby firma neodešla k jiné bance. Po roce 2000 již nebylo možné, aby firmy poskytovaly novinky pouze vybraným analytikům, analytici proto spoléhali zejména na prognózy samotných firem (snažili se příliš se od nich neodlišovat). Výsledkem bylo, že uvnitř finančního odvětví, které prosazuje volné trhy,

¹Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (přepracované znění). In: *Úřední věstník*. L 173, 12. června 2014, s. 349-496. ISSN 1977-0626. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>

²EVROPSKÁ KOMISE. More transparent and safer financial markets: European Commission welcomes European Parliament vote on updated rules for Markets in Financial Instruments (MiFID II). In: *European Commission - Press Releases* [online]. Brussels, 15 April 2014 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-129_en.htm

³MAZANEC, Luboš. Investiční výzkum jako pobídka dle směrnice MiFID II. *Daně a finance*. 2017, 25(4), 10-17. ISSN 1801-6006. Dostupné také ze sítě MF v Aktivních novinách na adrese <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/12/21/J70A17041001.htm>

⁴Investment banks' cull of company analysts brings dangers: Buttonwood. In: *The Economist.com* [online]. Jan 9th 2018 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.economist.com/news/business-and-finance/21734354-baby-astute-analysis-risks-being-thrown-out-bathwater-corporate>

vznikl trh špatně fungující (příliš mnoho analytiků s téměř stejným produktem). Analytici podle autora přetrvávali právě kvůli způsobu, jak byli placeni. I přesto jsou ale investiční analýzy pro některé subjekty prospěšné: pro investory, kteří si nemohou dovolit vlastní výzkumná oddělení, i pro širokou veřejnost. Existují proto obavy, že MiFID II odstraní i některé přínosy tohoto odvětví, podle autora však v poslední době převažovala spíše negativa, než přínosy.

Velká část článků, která vyšla k tématu MiFID II v seriálu deníku Financial Times⁵, se týkala právě změn v platbách za výzkum. Také Philip Augar v článku *How Mifid II can rehabilitate sellside research*⁶ doufá, že nová pravidla pomohou vrátit investičním analytikům ztracenou reputaci, o kterou analytici přišli během internetové bubliny v 90. letech. Po prasknutí bubliny se regulace opět zpřísnila a banky, které integrovaly makléřské firmy (což bylo umožněno tzv. Velkým třeskem v roce 1986), byly nuceny oddělit výzkum od investičního bankovníctví, aby se zabránilo střetu zájmů. Přesto podle autora nejsou tzv. analýzy na straně prodeje (*sellside research*) transparentní. Správci fondů nevědí, jakou hodnotu pro ně vlastně výzkum má, a náklady na výzkum nesou koneční investoři. Tím, že správci fondů budou nuceni dle MiFID II platit za analýzy přímo, se pravděpodobně zájem o tyto analýzy sníží a zůstane prostor jen pro kvalitní analytiku.

V roce 2017 průběžně vycházely zprávy, jak se různé společnosti se změnami vypořádaly. Z nejnovější z nich z druhé poloviny února letošního roku vyplývá, že většina správců fondů se rozhodla náklady na výzkum třetích stran absorbovat (na klienty je přenášejí pouze dvě společnosti)⁷. Podle Alexe Morella⁸ se firmy, které by se rozhodly náklady na výzkum přenést na zákazníky, mohly ocitnout v konkurenční nevýhodě, kromě toho, že by musely plnit přísné požadavky MiFID II. Placení výzkumu třetích stran z vlastních zdrojů může nicméně vést k celkovému omezení výdajů na výzkum.

Jiným problémem je nesoulad mezi evropskou a americkou legislativou. Poukázal na něj například článek *Mifid II drives US investment industry frantic*⁹. Nesoulad v legislativě ovlivňuje americké poskytovatele výzkumu. V USA platí, že aby mohl makléř obdržet za investiční analýzu přímou platbu, musí být registrován oficiálně jako investiční poradce, s čímž jsou spojeny další povinnosti. Hrozilo tak, že by některé americké instituce nemohly poskytovat výzkum evropským klientům. Na konci října však americká Komise pro cenné papíry a burzu (SEC) přiznala bankám a makléřům dočasnou úlevu od registrační povinnosti. Úleva trvá 30 měsíců od 3. ledna letošního roku, kdy evropské předpisy vstoupily v platnost. SEC bude situaci po přijetí MiFID II sledovat a později případně stanoví nová pravidla.¹⁰ Již dříve však různé asociace obviňovaly SEC z toho, že reaguje příliš pomalu¹¹.

Podle bývalého makléře a generálního ředitele jedné z amerických konzultantských firem Anthonyho Perotty je možné, že směrnice povede ke změnám na finančních trzích celosvětově. Autor v článku

⁵Více viz <https://www.ft.com/content/bb6224b4-7c35-11e7-ab01-a13271d1ee9c>

⁶AUGAR, Philip. How Mifid II can rehabilitate sellside research. In: *FT.com* [online]. November 6, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ea7e4eac-3a50-11e7-ac89-b01cc67cfeec>

⁷MOONEY, Attracta. The definitive list of asset managers that will pay for research. In: *FT.com* [online]. February 22, 2018 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d7be86de-8f1d-11e7-a352-e46f43c5825d>

⁸MORRELL, Alex. The world's investing heavyweights are falling in line to make a decision that will cost them millions — and it is terrible news for stock analysts. In: *Business Insider* [online]. Oct. 10, 2017, 12:03 PM [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <http://www.businessinsider.com/why-asset-managers-are-agreeing-to-absorb-millions-in-research-costs-2017-10>

⁹MARRIAGE, Madison. Mifid II drives US investment industry frantic. In: *FT.com* [online]. August 7, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/3e58084c-77b9-11e7-a3e8-60495fe6ca71>

¹⁰STAFFORD, Philip a SMITH, Peter. US brokers secure SEC relief to comply with EU research rules. In: *FT.com* [online]. October 26, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/2dd20526-ba40-11e7-8c12-5661783e5589>

¹¹WIGGLESWORTH, Robin. US finance industry bemoans 'massive headache' of Mifid II. In: *FT.com* [online]. October 11, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6e7a6c54-adec-11e7-beba-5521c713abf4>

Mifid II is Europe's chance to recoup ground lost to the US¹² uvádí, že až dosud přicházely změny ve struktuře finančních trhů převážně z USA, nyní se tedy situace obrací a trend začíná udávat Evropa. Celosvětově působící firmy zaujmou pravděpodobně jednotný postoj ve všech zemích, kde působí (např. k řízení výdajů na výzkum), změny se tak dostanou i do USA.

Bývalá korespondentka Financial Times Norma Cohen se na MiFID dívá pozitivně. V článku **Mifid II will deliver long-overdue value for money**¹³ autorka kromě zprůhlednění oblasti výzkumu oceňuje také změny, které se týkají tzv. „best execution“ (povinnost provádět pokyny za podmínek nejvýhodnějších pro zákazníka) a analýzy transakčních nákladů (*transaction cost analysis*). Podle autorky budou změny, které MiFID II přináší, i přes svou opožděnost prospěšné zejména pro konečné investory.

Steve Grob, který na článek Normy Cohen reagoval komentářem **Forced into bingeing on the Mifid box set**¹⁴, si však myslí, že regulační orgány vnímají fungování trhů příliš zjednodušeně, a tak nabízejí i příliš zjednodušená řešení, která mohou být spojena s nezamýšlenými důsledky. Následné reformy pak mohou celý stav ještě zhoršit. Zavedení přímých plateb za výzkum může poškodit malé firmy, povinnost provádět pokyny za podmínek nejvýhodnějších pro zákazníka je pak také problematická – firmy k ní přistupují různě a srovnávání makléřů pak nemá smysl. Grob se obává, že jedině, co MiFID II přinese, bude nutnost dalších reforem (MiFID III a IV), se kterými se bude celé odvětví muset vypořádat.

Poněkud negativně se o nové směrnici vyjadřuje také Neil Collins v příspěvku **Mifid monster manages to confuse and mislead investors**¹⁵. Autor se domnívá, že Evropská unie považuje fungování volného trhu za podezřelé a přijímá opatření, které může být zavádějící pro investory. Tím autor nemyslí jen obsah směrnice MiFID II, ale také další regulace, konkrétně povinnost poskytovatelů investičních produktů předkládat tzv. sdělení klíčových informací (*key information documents*) podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1286/2014¹⁶. Autor kritizuje především skutečnost, že sdělení klíčových informací vytvářejí projekce do budoucnosti z údajů o předchozí výkonnosti, přitom před něčím podobným regulátoři dříve varovali. V podobném duchu se o sdělení klíčových informací vyjadřuje i John Kay v článku **Risk, the retail investor and disastrous new rules**¹⁷. Také on považuje sdělení klíčových informací za zavádějící. Kromě vytváření predikcí na základě údajů z minulosti Kay považuje za matoucí vnímání rizika ze strany regulačních orgánů, které je podle něj odlišné od vnímání rizika investory i běžnou veřejností.

MiFID II však není jedinou změnou ve finančním sektoru, ke které nyní dochází: přehled různých pravidel a nadcházejících změn shrnuje článek **Think of a number; Regulating European banks**¹⁸. Kromě MiFID II vstoupila v lednu v platnost také směrnice o platebních službách PSD2, banky jsou nuceny se řídit novým účetním standardem IFRS 9, dále byla dokončena tzv. Basilejská pravidla kapitálové přiměřenosti¹⁹ a očekává se prohlubování měnové a hospodářské unie.

¹²PEROTTA, Anthony. Mifid II is Europe's chance to recoup ground lost to the US. In: *FT.com* [online]. September 27, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b0f09c20-9d11-11e7-9a86-4d5a475ba4c5>

¹³COHEN, Norma. Mifid II will deliver long-overdue value for money. In: *FT.com* [online]. August 30, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/66957968-8c98-11e7-9084-d0c17942ba93>

¹⁴GROB, Steve. Forced into bingeing on the Mifid box set. In: *FT.com* [online]. September 4, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/54fdf26a-8f0f-11e7-9084-d0c17942ba93>

¹⁵COLLINS, Neil. Mifid monster manages to confuse and mislead investors. In: *FT.com* [online]. February 2, 2018 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/bad991fa-0810-11e8-9650-9c0ad2d7c5b5>

¹⁶Více informací k tomuto opatření viz web Evropské komise: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/consumer-finance-and-payments/consumer-financial-services/key-information-documents-packaged-retail-and-insurance-based-investment-products-priips_en

¹⁷KAY, John. Risk, the retail investor and disastrous new rules. In: *FT.com* [online]. January 19, 2018 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f1513818-fa06-11e7-9bfc-052cbba03425>

¹⁸Think of a number; Regulating European banks. In: *The Economist*. 2017, 425(9069), 67. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁹V době vydání článku se dokončení pravidel teprve očekávalo, o několik dní později k tomu skutečně došlo. Více viz tisková zpráva: <https://www.bis.org/press/p171207.htm>

I přes některé prvotní obavy proběhl přechod na směrnici MiFID II poměrně hladce, a to i díky pečlivým přípravám finančního sektoru²⁰. Platnost některých pravidel MiFID II byla nicméně na poslední chvíli z různých důvodů odložena (mj. povinnost obchodních společností provádějících finanční operace opatřit si identifikátor LEI²¹ nebo reformy, které se týkají burz, na kterých se provádějí termínované obchody²²). Jak se změny projeví v praxi, proto bude pravděpodobně možné pozorovat až v průběhu delšího časového horizontu.

²⁰STAFFORD, Philip a MURPHY, Hannah. Investor relief at smooth launch of Mifid II reforms. In: *FT.com* [online]. January 3, 2018 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f28e1ef4-f096-11e7-b220-857e26d1aca4>

²¹MURPHY, Hannah a STAFFORD, Philip. EU regulators grant more last-minute relief on Mifid II. In: *FT.com* [online]. December 20, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7eba7f64-e578-11e7-8b99-0191e45377ec>

²²STAFFORD, Philip a MURPHY, Hannah. Mifid II launch overshadowed by futures delay. In: *FT.com* [online]. January 3, 2018 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/4c78c052-cd12-11e7-b781-794ce08b24dc>

Daně

Christopher Bergedahl

Anti-abuse measures in tax treaties following the OECD multilateral instrument. Part 1

Opatření proti zneužívání daňových předpisů v návaznosti na mnohostranný nástroj OECD. 1. část

Bulletin for international taxation, Vol. 72, (2018) No. 1, p. 11-30

Autor se zabývá ustanoveními proti zneužívání daňových předpisů v dohodách o zamezení dvojího zdanění v návaznosti na projekt OECD/G20 proti BEPS (eroze daňového základu a přesouvání zisků) a na Mnohostrannou daňovou úmluvu (MLI), která BEPS implementuje do daňových smluv. Soustředí se přitom na článek 7 mnohostranného nástroje, který se týká prevence zneužívání dohod o zamezení dvojího zdanění. Zavádění ustanovení proti zneužívání daňových předpisů do dohod o zamezení dvojího zdanění není podle autora zcela bez obtíží, mimo jiné kvůli tomu, že prvotním účelem dohod je obrana proti dvojímu zdanění (a ne boj proti vyhýbání se dani). V této části autor představuje různá opatření proti zneužívání smluv ve vzorové smlouvě OECD (OECD Model Tax Convention on Income and on Capital), v komentářích, i v článku 7 MLI. Podle autora zatím postoje signatářů MLI nenaplňují zcela očekávání OECD. Většina zemí dosud dala přednost tzv. testu hlavního účelu (principal purposes test, PPT) před tzv. ustanovením o omezení výhod (limitation on benefits, LOB), s čímž je podle autora spojeno riziko nedostatečné koordinace při implementaci. - Poznámky. -- Pokračování v čísle 2/2018. -- Testem hlavního účelu se v čísle zabývá blíže článek na s. 31-55. -- K interpretaci a aplikaci některých pasáží Mnohostranné daňové úmluvy ve smlouvách Kanady, Kostariky a Mexika viz článek na s. 2-9.

Jiří Pšenčík

Argumentační momenty v případech projednávání zpráv o daňové kontrole v situaci detekované účasti na daňovém podvodu

Daňový expert, Sv. 2017, č. 6 (prosinec)

Příspěvek popisuje vybrané argumentační střety mezi správcem daně a zástupci daňových subjektů v případech detekované účasti na řetězcových daňových podvodech. Autor nejprve upřesňuje pohled judikatury SDEU na institut podvodu na DPH. Následně z pohledu finanční správy rozebírá problematiku zapojení účastníků řetězce do daňového podvodu, brokerů jako nevědomých osob zlákaných k daňovému podvodu, doměřování daně, nekontaktnosti dodavatele daňového subjektu i podvodu z pohledu trestního a daňového práva. Vyjadřuje se také k snížení standardů obezřetnosti daňových subjektů a k požadovaným opatřením k zabránění účasti na daňovém podvodu. Zvažuje též úlohu kontrolního hlášení ve zjišťování daňových podvodů. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/12/29/A5ZA17062401.htm>

Thomas Dubut, Festus Akunobera, Addy Mazz, Natalia Quiñones, Luis Eduardo Schoueri, Craig West, Pasquale Pistone and Frederik Zimmer

Comprehensive tax treaties and tax information exchange agreements : assessing exchange of information mechanisms to ensure transparency in a globalized world from the perspective of developing countries

Komplexní daňové smlouvy a dohody o výměně daňových informací : hodnocení mechanismů pro výměnu informací s cílem zajištění transparentnosti v globalizovaném světě perspektivou rozvojových zemí

Bulletin for international taxation, Vol. 72 (2018), No. 1, p. 57-68

S nárůstem přeshraničních hospodářských operací v posledních desetiletích roste také význam daňové transparentnosti v mezinárodním zdanění. Téma se týká rozvinutých i rozvojových zemí, rozvojové země však často nemají dostatečnou kapacitu ovlivňovat mezinárodní dohody, které by eliminovaly škodlivé daňové praktiky, ani zkušenosti v této oblasti. Autoři v souvislosti s tím analyzují přístup pěti rozvojových zemí (Brazílie, Kolumbie, Jihoafrické republiky, Ugandy a Uruguaye) k opatřením proti škodlivým daňovým praktikám. Konkrétně zkoumají, zda státy uzavírají spíše komplexní daňové smlouvy či dohody o výměně daňových informací, které jsou specifitější. Dále krátce shrnují obsah některých dohod a analyzují, jak zmíněné státy odůvodňují svá rozhodnutí proč uzavřít či neuzavřít určitý typ dohody. V závěru jsou shrnuty hlavní poznatky, jako např. to, že rozvojové země častěji uzavírají komplexní dohody, ačkoli je jejich vyjednávání i implementace oproti dohodám o výměně daňových informací obtížnější. - Poznámky.

Xénia Makarová

Čím tento rok dane najviac prekvapia

Trend, Sv. 28, (2018) č. 5, s. 62-63

Příspěvek informuje o slovenských daňových novinkách pro r. 2018 a hodnotí některé jejich dopady zejména na firmy a podnikatele. Autorka upozorňuje na povinnost elektronické komunikace s finančním úřadem, která se momentálně vztahuje na právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, od 1.7.2018 pak bude povinná i pro fyzické osoby. Dále zmiňuje mírný pokles sazby daně z příjmů právnických osob, vyšší výdajové paušály pro živnostníky, výrazné zvýšení daňové podpory výzkumu a vývoje prostřednictvím dodatečného odpočtu nákladů a zavedení tzv. patent boxů umožňujících snížení daně z příjmů, které plynou z komerčního využití vývoje subjektu (patenty, užité vzory, software, aj.). Informuje také o zavedení indexu daňové spolehlivosti daňových subjektů a benefitech pro spolehlivé firmy a o návratu osvobození příjmů z prodeje akcií a obchodních podílů ve firmách a jeho podmínkách. -- K tématu viz také Trend č. 8/2018, s. 49-53.

Michael Kohajda

Daně a zákaz zneužití práva

Daňový expert, Sv. 2017, č. 6 (prosinec)

Blíže k problematice zákazu zneužití práva v právu daňovém. Autor se nejprve zabývá mírou, s jakou může daňový subjekt přistoupit ke snižování své daňové povinnosti, aby jeho jednání bylo stále v souladu s právem. Rozebírá pojmy daňový únik, vyhýbání se dani, agresivní daňové plánování, daňová optimalizace a daňové plánování, které se liší podle intenzity přípustnosti takového jednání s ohledem na právo. Poté vymezuje pojem zneužití práva a představuje postupný vývoj české judikatury k aplikaci principu zákazu zneužití práva (přes dissimulované právní jednání a obcházení zákona). Uvádí, že v daňověprávní oblasti se zákaz zneužití práva dostal do české judikatorní praxe vlivem zásadního rozhodnutí ESD ve věci Halifax. Dále zmiňuje i aktuální situaci týkající se korunových dluhopisů a možnosti, že jejich vydání naplňuje podmínky zneužití práva. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/12/29/A5ZA17063201.htm>

Ivan Macháček

Daňová ztráta v daňovém přiznání fyzických osob za rok 2017

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 2, s. 17-22

Blíže k problematice daňové ztráty u poplatníka daně z příjmů fyzických osob a jejímu uplatnění ve zdaňovacím období, kdy tato daňová ztráta vznikla, i odpočtu od základu daně v následujících pěti zdaňovacích obdobích. Je rozebráno také uplatnění daňové ztráty zůstavitele a možná optimalizace při uplatnění daňové ztráty v rámci zpracování daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za r. 2017. Téma je doplněno řadou příkladů.

Rainer Bräutigam, Christoph Spengel and Frank Streif

Decline of controlled foreign company rules and rise of intellectual property boxes : how the European Court of Justice affects tax competition and economic distortions in Europe

Oslabení pravidel pro ovládané zahraniční společnosti a vzestup tzv. IP boxů : jak Evropský soudní dvůr ovlivňuje daňovou soutěž a hospodářské distorze v Evropě

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 4, p. 719-745

Dlouhodobým cílem EU je vybudování a zajištění vnitřního trhu. Autoři se zaměřují na otázku, zda rozhodnutí Evropského soudního dvora, který má významnou roli v oblasti přímých daní v EU, a následně související reakce členských států skutečně přispívají z ekonomického pohledu k daňové neutralitě a tím k dosažení společného vnitřního trhu. Problematiku dokládají na omezení pravidel pro ovládané zahraniční společnosti (CFC) ze strany ESD v r. 2006 (případ Cadbury Schweppes) a na následném vzniku tzv. IP boxů, tzn. zavedení režimu nízkého zdanění příjmů z pořízeného duševního vlastnictví, v některých členských státech EU. Tento vzestup IP boxů je chápán jako nepřímý dopad rozhodnutí ESD o CFC pravidlech. Autoři zvažují čtyři modelové scénáře vzájemného působení CFC pravidel a IP boxů a dokládají, že omezení užívání IP boxů propagované OECD a Evropskou komisí v rámci projektu BEPS je vhodnější pro posílení daňové neutrality v Evropě. - Poznámky.

Adrian Cloer, Cosima Gerlach

**Die "virtuelle Betriebsstätte": Ein angemessenes Instrument zur Besteuerung der "digitalen Wirtschaft"?
"Virtuální provozovna": přiměřený nástroj pro zdanění "digitální ekonomiky"?**

Finanz-Rundschau, Jg. 100, (2018) Nr. 3, S. 105-113

Tématem článku je stav diskusí ke konci r. 2017 na úrovni OECD a Evropské unie, jež se týkají konceptu virtuální provozovny a možností zdanění digitálních obchodních modelů. Podle autorů se jeví zatím jako nepravděpodobné, že by se členské státy OECD byly schopny shodnout na definici "signifikantní digitální, respektive hospodářské přítomnosti" zdrojů zisků podniku ve státech odbytu jejich produktů a služeb. Naopak v rámci EU lze pozorovat silnější politickou vůli pro zdanění digitální ekonomiky. Je však třeba mít na paměti, že zdanění v místě spotřeby by se neomezilo jen na známé technologické giganty, ale připravilo by o nemalé příjmy i rozpočty proexportně orientovaných států. - Poznámky.

Ulrich Pflaum

**Die Privatnutzung von Kraftfahrzeugen im Umsatzsteuerrecht
Soukromé užívání motorových vozidel v legislativě k dani z obratu**

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 3, S. 105-114

Otázky soukromého užívání podnikových motorových vozidel a daně z přidané hodnoty (v německém právním názvosloví je DPH stále označována jako "daň z obratu") jsou v právní praxi častým předmětem sporů. Ačkoliv je německá právní úprava formulována jednoznačně, není její aplikace v konkrétních případech snadná pro plátce daně ani pro finanční úřady. Článek poskytuje přehled důležitých aspektů a pokynů k právnímu ošetření vztahených k jednotlivým praktickým příkladům. Autor přitom zohledňuje jak právní úpravu zákona o DPH a souvisejících předpisů, tak relevantní judikaturu finančních soudů. - Poznámky.

Vivien Polok

**Die umsatzsteuerrechtliche Behandlung der Gewährung eines Herstellerrabatts durch
pharmazeutische Unternehmen : zugleich Besprechung des EuGH-Urteils Boehringer Ingelheim
Pharma - C-462/16, UR 2018, 166**

**Ošetření slevy poskytované farmaceutickými podniky z hlediska legislativy k dani z přidané
hodnoty : zároveň komentář k rozsudku Soudního dvora EU v případě Boehringer Ingelheim
Pharma - C-462/16, UR 2018, 166**

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 4, S. 147-151

V Německu jsou farmaceutické podniky ze zákona povinny kompenzovat lékárnám slevy vyplývající z jejich vztahu k veřejným a soukromým zdravotním pojišťovněm. Ošetření těchto kompenzací z hlediska DPH bylo však dlouhodobě sporným tématem v diskusích mezi farmaceutickými firmami a finanční správou. Do celé problematiky by nicméně mohl vnést jasno rozsudek Soudního dvora EU z 20.12.2017 v kauze Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & C. KG, který považuje odlišný přístup v daňové odečitatelnosti slev farmaceutických podniků pro odběratele z řad veřejných a soukromých pojišťoven za porušení zásady daňové neutrality a systémové směrnice EU k DPH. Podle autorky tento rozsudek narovnává nejen postavení německých soukromých a veřejných pojišťoven, ale bude relevantní i pro obdobné případy v ostatních členských státech Evropské unie. - Poznámky. -- Plné znění judikátu na s. 166-170.

Bundesministerium der Finanzen

**Die wichtigsten steuerlichen Änderungen zum 1. Januar 2018
Nejdůležitější daňové změny k 1. lednu 2018**

Monatsbericht des BMF, Jg. 2018, Nr. 1, S. 18-21

Stručný přehled všech německých legislativních daňových změn, které vstupují v účinnost k 1.1.2018 (navýšení částky snižující daňový základ u daně z příjmů fyzických osob na 9000 eur ročně; zvýšení daňových slev na děti; kompenzace "studené progresse"; zvýšení od odvodů odečitatelného příspěvku státu k soukromému penzijnímu spoření; zavedení státního příspěvku pro daňově odečitatelné odvody zaměstnavatele na podnikové penzijní spoření zaměstnanců s nízkými příjmy; zjednodušení přechodu mezi daňovými třídami u společného zdanění manželů; zrušení celkové daňové odečitatelnosti podnikových výdajů za autorská práva odváděných do zahraničí s tzv. škodlivým preferenčním daňovým režimem; zavedení předem neohlášených kontrol pokladních systémů finančními úřady). -- K daňové podpoře podnikového penzijního spoření viz podrobněji Der Betrieb č. 3/2018, s. 81-86.

Václav Benda

DPH u hazardních her

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 3, s. 22-26

Novela zákona o DPH, která je součástí zákona č. 188/2016 Sb., jenž byl přijat v souvislosti se zákonem o hazardních hrách a se zákonem o dani z hazardních her, nabyla účinnosti 1.1.2017. Jejím prostřednictvím bylo schváleno novelizované znění § 60 zákona o DPH, v němž jsou vymezeny podmínky pro osvobození od daně pro provozování hazardních her. Autor vymezuje loterie, kursově sázky, totalizátorové hry, bingo, technickou hru, živou hru, tombole a turnaje malého rozsahu, dále provozování hazardních her a služby související s tímto provozováním dle zákona o hazardních hrách. Stručně také shrnuje aktuálně platná obecná pravidla pro osvobození od DPH bez nároku na odpočet daně a návazně podrobněji vysvětluje pravidla pro osvobození od daně při provozování hazardních her.

Thomas Müller

Fehlende Stundungsmöglichkeit bei Einbringung einer ausländischen Betriebsstätte in eine ausländische KapGes. unionsrechtswidrig : Umwandlungssteuerrecht

Chybějící možnost odkladu platby daně při převzetí zahraniční provozovny zahraniční kapitálovou společností je v rozporu s unijním právem transformační daňové právo

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 1-2, S. 27-28

K rozsudku Soudního dvora EU z 23.11.2017 (C-292/16, A Oy), podle něž je v rozporu s volným pohybem služeb a kapitálu, pokud dojde k okamžitému zdanění příjmů tuzemské kapitálové společnosti z převodu její zahraniční provozovny pod jinou zahraniční kapitálovou společností. Pro Německo může mít podle autora tento rozsudek význam zejména ve vztahu k 7 členským státům EU včetně České republiky, s nimiž má uzavřenou bilaterální dohodu o zamezení dvojímu zdanění předpokládající u pasivních příjmů zdanění metodou zápočtu.

Fishing for funds : tax reform

Jak sehnat peníze : daňová reforma

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9079, p. 30-31

Británii se nedostává peněz na veřejné služby. Vláda má tři možnosti: zdanit příjmy, spotřebu nebo majetek. V článku se rozebírají všechny tři varianty a konstatuje se, že dnes se žádný premiér neodvážá realizovat tak radikální reformu. Fiskální logika je však tvrdá: jestliže Britové chtějí dobré veřejné služby, budou muset víc zaplatit.

Martin Weiss and Manuel Brühl

German rules on loss forfeiture ruled partly unconstitutional

Rozhodnutí o částečné protiústavnosti německých pravidel týkajících se propadnutí ztráty

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 10, p. 450-456

Příspěvek analyzuje nedávné rozhodnutí německého ústavního soudu ve věci pravidel týkajících se propadnutí daňové ztráty platné pro podniky v Německu a jeho důsledky pro systém přímých daní. Rozhodnutí převrátilo celý režim propadnutí daňových ztrát, jelikož rozhodující pravidlo řídicí využití ztrát bylo prohlášeno za protiústavní. Autor seznamuje s úpravou institutu využití daňových ztrát v zákoně o dani z příjmů právnických osob a v zákoně o obchodní dani. Dále charakterizuje možné důsledky soudního rozhodnutí pro rozhodování zahraničních investorů a pro možné budoucí změny německého daňového práva. - Poznámky.

Wolfgang Kessler, Christoph Spengel

Checkliste potenziell EU-rechtswidriger Normen des deutschen direkten Steuerrechts : Update 2018

Seznam německých předpisů z oblasti přímých daní, které mohou potenciálně odporovat právu EU : aktualizace k roku 2018

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 5, Beilage Nr. 1, S. 1-37

Přehled německých daňových zákonů a ustanovení daňového řádu, které potenciálně porušují právo EU. Autoři zejména upozorňují na zavedení limitu pro daňový odpočet za licenční platby (tzv. licenční limit) či úpravu daňové odečitatelnosti ztrát kapitálových společností. Sporná místa ale obsahují normy ke všem druhům přímých daní. U konkrétních paragrafů jednotlivých zákonů jsou uvedeny oblasti možné kolize s konkrétní zaručenou svobodou (volného pohybu kapitálu apod.) či směrnici

EU. Přehled doplňují odkazy na dosavadní judikáty (včetně rozsudků Soudního dvora Evropské unie směrem k jiným členským státům EU), rozhodnutí Evropské komise a na aktuální literaturu. - Poznámky.

Gabriela Ivanco a Anna Klímová

Jak na daně za rok 2017 : přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017

Ekonom, Sv. 62, (2018) č. 7, s. 33-75 (mimořádná příl.)

Podrobný návod, jak postupovat při vyplňování daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za r. 2017. V první části jsou shrnuty novinky pro r. 2017 a následně obecné informace týkající se daňového přiznání - kdo a za jakých okolností podává, termíny pro podání, papírová a elektronická forma podání, aplikace Elektronická podání pro finanční správu, příslušnost k územnímu pracovišti finančního úřadu, lhůty pro platbu daně, povinné odvádění záloh, nezdaňované příjmy a další odvody. Druhá část formou praktického průvodce seznamuje s tím, jak vyplnit daňový formulář, a pomáhá při orientaci mezi jednotlivými druhy zdaňovaných příjmů (ze zaměstnání, z podnikání, kapitálové příjmy, z pronájmu, ostatní příjmy). Dále se věnuje nezdanitelné části základu daně, odčitatelným položkám, výpočtu daně, zápočtu zahraniční daně, slevám a daňovým zvýhodněním a placení daně. Poslední část upozorňuje na možnost podání přiznání k dani z příjmů fyzických osob pro zaměstnance, kteří mají příjmy pouze ze zaměstnání, na zkráceném tiskopise. -- Viz také čas. Účetnictví č. 2/2018, s. 2-6. -- Viz také mimořádná příloha Daně na poslední chvíli v čas. Ekonom č. 12/2018, s. 23-65.

Gerd Achilles

Kassen-Nachschau nach § 146b AO

Kontrola pokladen podle § 146b daňového řádu

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 1-2, S. 18-26

V reakci na manipulace v pokladních systémech byl 22.12.2016 v Německu schválen zákon o ochraně před manipulacemi s digitálními záznamy, který vstoupil v účinnost 1.1.2018. Klíčovou součástí normy je posílení pravomocí finančních úřadů při kontrolách řádného fungování a používání jak manuálních, tak elektronických pokladních systémů. Daňoví kontroloři budou moci nově přijít do provozovny neohlášeně a vyžádat si záznamy o obratech pokladních systémů z předchozích dnů. Autor rozebírá možnosti a důsledky tohoto kontrolního nástroje jak pro finanční úřady, tak pro dotčené podnikatele. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Satenik Melkonyan, Filip Schade

Kein sekundärrechtlicher Schutz für Dividendenausschüttungen an den transparenten Teilbereich von EU-Mutterkapitalgesellschaften? : zugleich Anmerkung zu dem Urteil des EuGH in der Rs. Wereldhave (C-448/15)

Konec sekundárněprávní ochrany pro vyplácení dividend směrem k transparentní části mateřských kapitálových společností v EU? : současně poznámka k rozsudku Soudního dvora EU v případě Wereldhave (C-448/15)

Finanz-Rundschau, Jg. 100, (2018) Nr. 3, S. 120-131

Autoři zkoumají dopad rozsudku Soudního dvora Evropské unie z 8.3.2017 (C-448/15 - Wereldhave) na spor o aplikaci směrnice Rady EU č. 2011/96/EU o společném systému pro zdanění mateřských a dceřiných společností členských států Unie. Konkrétně by se mohlo jednat o vyjasnění otázky zařazení transparentních částí semitransparentních mateřských společností do kategorie "společnosti členského státu" ve smyslu čl. 2 písm. a) zmíněné směrnice, pomocí které tyto společnosti mohou využívat daňových výhod. - Poznámky.

Václav Benda

Kontrolní hlášení v roce 2018

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 2-5

Článek shrnuje pravidla pro podávání kontrolních hlášení k DPH platná od 1.1.2018, tj. včetně zrušení některých ustanovení nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 32/15 a návazné novely č. 371/2017 Sb., kterou se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o platebním styku. Přehledně shrnuje povinnost podat kontrolní hlášení a povinné osoby, náležitosti kontrolního hlášení (zrušené ustanovení § 101d odst. 1 zákona o DPH bylo nahrazeno novelizovaným zněním, které konkretizuje

náležitosti kontrolních hlášení) a detailně představuje tiskopis kontrolního hlášení. Dále rozebírá způsob podání a lhůtu pro podání i opravné a následné kontrolní hlášení. Poté konkretizuje sankce za porušení povinnosti související s kontrolním hlášením a možnosti jejich prominutí (detaily viz metodický pokyn D-29).

Zdeněk Burda

Místní šetření v judikatuře správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 1, s. 47-56

Místním šetřením je postup správce daně, v jehož rámci zejména vyhledává důkazní prostředky a provádí ohledání u daňových subjektů a dalších osob zúčastněných na správě daní, jakož i na místě, kde je to vzhledem k účelu místního šetření nejvhodnější. Článek představuje některé judikáty Nejvyššího správního soudu ke sporům správce daně s daňovými subjekty ve vztahu k místnímu šetření. Autor komentuje a shrnuje podstatné části jednotlivých rozsudků věnujících se např. doměření daně na základě místního šetření, překročení hranic místního šetření, místnímu šetření za účelem získání listin nebo získání vysvětlení a jeho nepřípustnosti a nezákonnosti.

Zdeněk Burda

Nad judikaturou týkající se vyjádření ke kontrolnímu zjištění a projednání zprávy o daňové kontrole

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 2, s. 39-48

Komentované rozsudky českých správních soudů k problematice ukončování daňové kontroly, vyjádření ke kontrolnímu zjištění a projednání zprávy o daňové kontrole. Autor představuje judikáty týkající se nesouhlasu s výsledky kontroly jako důvodu neprojednání zprávy o kontrole; formě pozvání k projednání zprávy o kontrole; dodatečného doplňování kontrolní zprávy; projednání zprávy o kontrole, její zaslání poštou a vyjádření daňového subjektu před obdržetím zprávy. Další rozsudky se věnují stanovení termínu projednání zprávy o kontrole jako určení lhůty; vyhýbání se projednání zprávy; nepoučení o možnosti požádat o lhůtu k vyjádření se ke kontrolnímu zjištění; chybně doručené výzvě a dostatečné lhůtě k vyjádření se ke kontrolním zjištěním; pozvání k zahájení jedné kontroly, jehož součástí bylo pozvání k projednání zprávy o jiné kontrole.

Lubomír Janoušek

Nájem versus ubytovací služba

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 1, s. 2-4

Příspěvek ozřejmuje rozdíly mezi nájmem a ubytovacími službami s cílem správně zařadit příslušný typ příjmu s ohledem na jeho daňový režim a související povinnosti. Nejprve stručně představuje právní úpravu nájmu a ubytování dle občanského zákoníku, poté zpřesňuje ubytovací služby z pohledu klasifikace produkce Českého statistického úřadu a z pohledu nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností. V další části pak posuzuje daňový režim nájmu/ubytování pohledem zákona o daních z příjmů, zákona o DPH a z pohledu zákona o evidenci tržeb. -- Viz také příspěvek Ubytovací služby a DPH v čas. Daně a účetnictví bez chyb,... č. 2/2018, s. 37-38.

Simona Hornochová, Radek Novotný

Některá úskalí výkladu zákona o daních z příjmů v oblasti cenných papírů

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 4, s. 20-26

Autoři prostřednictvím oblasti cenných papírů dokládají některé koncepční problémy zákona o daních z příjmů v ČR. Upozorňují na diskutabilnost interpretace právních norem obsažených v zákoně o daních z příjmů a na příkladu zákona o dluhopisech demonstrují rozdílnosti daňového a účetního pohledu a terminologie i praktické problémy, které z toho ve složitějších situacích vyplývají. Analyzují daňovou úpravu některých transakcí s dluhopisy (zpětný odkup dluhopisu emitentem, zpětný odkup dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníkem se sídlem v ČR nebo Českou republikou), jejich obecný daňový režim a charakter příjmu z pohledu zákona o dani z příjmů. - Poznámky.

Alžběta Vejvodová

Nový daňový balíček má snížit daně zaměstnancům, firmy naopak zaplatí více : ministerstvo financí plánuje změny daňových sazeb

Ekonom, Sv. 62, (2018) č. 8, s. 52-55

Příspěvek informuje o nejdůležitějších navrhovaných změnách daňového systému, které jsou v připomínkovém řízení, a týkají se zejména daně z příjmů fyzických a právnických osob a DPH. Tento daňový balíček obsahuje jak novinky v boji proti agresivnímu daňovému plánování, jejichž zavedení si žádá evropská směrnice ATAD, tak i změny daní z příjmu pro zaměstnance a podnikatele, jež byly součástí předvolební strategie hnutí ANO. V plánu je znovuzavedení daňové progresie (doprovázené zrušením superhrubé mzdy) a nastavení tří sazeb daně z příjmů, omezení uznatelnosti nákladových úroků z půjček od spojených i nespojených osob a zavedení tzv. daně z odchodu. Autorka shrnuje také některé kritické reakce ze strany odborné veřejnosti na připravovaná opatření a výtky o podcenění dopadu implementace ATAD na podniky.

Zdeněk Morávek

Obce a veřejná správa z pohledu DPH

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 13, (2018) č. 2, s. 67-69

Autor se zaměřuje na výkon působnosti v oblasti veřejné správy obcemi a vymezení obce jako osoby povinné k dani. Uvádí, že pokud by obec uskutečňovala pouze činnosti v rámci výkonu působnosti v oblasti veřejné správy, nebude se považovat za osobu povinnou k dani, a to bez ohledu na skutečnost, zda za tyto činnosti vybírá nebo nevybírá úplatu. Dále seznamuje s plněními, které se považují za ekonomickou činnost, při jejichž provádění se subjekty vykonávající veřejnou správu považují za osoby povinné k dani dle přílohy č. 1 zákona o DPH. Identifikuje také úplaty, které obec přijímá a jež nejsou předmětem DPH. Poté se zabývá rozlišením mezi ekonomickou činností a činností v rámci výkonu působnosti v oblasti veřejné správy a judikaturou SDEU řešící související otázky (např. výrazné narušení hospodářské soutěže).

Michaela Felcmanová

Odpovědnost plátce daně

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 4, s. 13-17

Autorka ukazuje, jak rozsáhlá je v současnosti odpovědnost plátců daně z příjmů, a zaměřuje se na odpovědnost související s určením rezidentského statusu zaměstnanců plátce daně či členů jejich statutárních orgánů v průběhu zdaňovacího období. Nejprve definuje plátce daně dle zákona o daních z příjmů a připomíná jeho jednotlivé povinnosti. Dále rozebírá problematiku uplatnění slev a odpočtů v rámci mzdové agendy daňových rezidentů a splnění daňové povinnosti nepřímo prostřednictvím plátce daně (záloha na daň nebo aplikace zvláštní sazby daně) u českých daňových nerezidentů. Formuluje také některé kritické názory na administrativní a informační náročnost povinností plátce daně ve vztahu k určení daňového rezidentství.

Alena Kohoutková

Pár poznámek k samovyměření

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 24-29

Autorka shrnuje situaci při zavádění nástroje samovyměření a samodoměření daňové povinnosti v ČR a zvažuje tuto problematiku perspektivou daňové teorie. Uvádí, že v několika českých zákonech se objevuje samovyměření jako jakási nová, budoucí metoda pro stanovení výše daně (zákon o DPH, daňový řád, zákon o dani z hazardních her), polemicky rozebírá zařazování samovyměření do správy daní a poté zprostředkuje pohled několika soudních rozhodnutí na vyměřování daní. V závěru předkládá vlastní připomínky k tématu samovyměření daňové povinnosti. - Poznámky.

Jana Janoušková, Šárka Sobotovičová

Property tax in the regions of the Czech Republic

Daň z nemovitostí v regionech České republiky

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 20, (2017) No. 4, p. 120-134

Obce v České republice mají možnost ovlivnit výnos daně z nemovitých věcí prostřednictvím koeficientů přiřazených k dani. Autorky zjišťují použití tohoto legislativního nástroje pro zvýšení

příjmů u daně z nemovitých věcí v jednotlivých regionech, dokládají nárůst uložených daní v období 2005-2014 a porovnávají postavení jednotlivých regionů ČR z hlediska těchto daňových výnosů. Dále prostřednictvím údajů z dotazníkového šetření v Moravskoslezském kraji o důvodech a dalších okolnostech implementace jednotlivých koeficientů obcemi dokládají jejich využití v praxi. Analyzují fiskální autonomii a vliv polohy obce v rámci zkoumaného regionu na využití koeficientů.

Martin Děrgel

Příjmy ze zahraničí v daňovém přiznání. 1. část

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 3, s. 3-8

Problematika příjmů daňových rezidentů ČR ze zahraničí a jejich zobrazení v daňovém přiznání k příjmu právnických a fyzických osob. V této části autor představuje důvod a řešení mezinárodního dvojího zdanění (konkurence neomezené daňové povinnosti, konkurence mezi omezenou a neomezenou daňovou povinností) a význam smluv o zamezení dvojího zdanění. Uvádí, že pro zamezení dvojího zdanění ve státě daňové rezidence poplatníka stanovují smlouvy obecně čtyři základní metody vynětí příjmů (vynětí úplné, vynětí s výhradou progresu) a zápočtu daně (zápočet plný, zápočet prostý). V praxi smluv uzavíraných ČR zcela převažuje metoda vynětí s výhradou progresu a prostého zápočtu. Následně autor rozebírá vynětí zahraničních příjmů a zápočet zahraniční daně v přiznání k dani z příjmů právnických osob. Problematiku ilustruje několika příklady. -- Viz také čas. Daně a účetnictví bez chyby ... č. 3-4/2018, s. 12-15.

Jiří Vychopeň

Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2017

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 2, s. 10-16

Příspěvek podává přehled legislativních změn v oblasti přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017 a upozorňuje na zákonem stanovené povinnosti, na které je třeba při přípravě daňového přiznání pamatovat. Věnuje se také lhůtám pro podání přiznání a důsledkům nepodání nebo opožděného podání daňového přiznání (pokuta za opožděné tvrzení daně). Dále představuje tiskopisy přiznání k dani z příjmů fyzických osob a praktický příklad sestavení přiznání k dani z příjmů za r. 2017. -- Viz také Daňový a účetní tip č. 3-4/2018, s. 5-9 a s. 1-4 a FDÚB č. 1/2018, s. 12-19. -- Blíže k uplatnění slevy na manželku v čas. Daně a právo v praxi č. 3/2018, s. 10-14.

Jaroslava Filipová

Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období započatá v roce 2017

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 6-11

Autorka nejprve představuje lhůty pro řádné daňové tvrzení a jednotlivé tiskopisy pro daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období kalendářního r. 2017. Poté přináší výčet legislativních úprav zákona o daních z příjmů v r. 2017 a detailněji se věnuje změnám v tiskopisech Přiznání k dani z příjmů právnických osob, Pokyny k vyplnění přiznání k dani z příjmů právnických osob a v jednotlivých přílohách. Zdůrazňuje, že zmiňované tiskopisy daňového přiznání nezměnily oproti předchozímu vzoru platnému pro zdaňovací období započatá v r. 2016 zásadnějším způsobem svůj rozsah ani obsah. -- Praktický příklad viz čas. Daňový a účetní tip č. 5-6/2018, s. 6-9.

Hana Zídková

Reforma DPH v Evropské unii

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 4, s. 35-37

Autorka představuje odhady mezery DPH v Evropské unii za r. 2015 a snahu o systémové řešení daňových podvodů na DPH v EU (zejména karuselových podvodů). Rozebírá navrhovanou systémovou změnu mechanismu DPH u přeshraničních dodávek vycházející z VAT Action Plan z dubna 2016: dodávky by měly být zdaněny v zemi spotřeby, tedy ve státě, kde končí jejich přeprava, dodavatel by ve svém státě odvedl DPH z dodávky zboží do jiného členského státu prostřednictvím speciálního daňového přiznání "one stop shop". Další dílčí úpravy přináší návrh nové Směrnice o DPH, která má vstoupit v platnost v r. 2019. Vizi nového systému zdanění obsahuje v člancích 402 až 404. Autorka zdůrazňuje, že zamýšlený systém je z hlediska teoretického lákavý, nicméně upozorňuje na rozporuplné reakce na tento návrh. Zvažuje také opatření všeobecného reverse charge jako další možnosti řešení výběru DPH v EU. - Poznámky.

Christoph Wäger

Rechtsprechungsauslese 2017

Výběr z judikatury za rok 2017

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 2, S. 45-75

Přehled vybrané judikatury Soudního dvora Evropské unie (SDEU) a německého Spolkového finančního dvora (BFH) k dani z přidané hodnoty za r. 2017. Zohledněny jsou také usnesení SDEU a žádosti o závazný výklad, které BFH SDEU předložil. Rozhodnutí obou soudních dvorů se mimo jiné týkala problematiky charakteristiky podniku, odpočtu daně na vstupu, vyměrování daní, daňových osvobození či vztahu unijního a národního práva v souvislosti s veřejnoprávními podniky, podniky v insolvenční, dodržení formálních náležitostí u daňových dokladů nebo pronájmu a pachtu. - Poznámky.

Sönke Iwersen, Volker Votsmeier

Steuertricks mit Gold : "Razzia bei den Goldfingern"

Daňové triky se zlatem : "razie u goldfingerů"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 31 (13.2.2018), S. 1, 4-5

Němečtí policisté a státní zástupci obvinili 106 osob z daňových úniků pomocí obchodů se zlatem. Formu agresivní daňové optimalizace s názvem "Goldfinger" vyvíjela podle vyšetřovatelů od r. 2007 skupina advokátů a daňových poradců a měla způsobit státu škodu v miliardách eur. Pomocí této metody ukrývaly své příjmy před finančním úřadem zejména osoby s výdělkem podléhajícími nejvyšší daňové sazbě (45 procent). Založením firmy obchodující se zlatem se sídlem v Londýně a nákupem zlatých ingotů před koncem roku si účastníci optimalizace snižovali daňový základ, k čemuž napomáhala jak bilaterální smlouva o zamezení dvojího zdanění, tak do r. 2013 platná zákonná úprava umožňující snižování daňového základu investicemi do zlata. Obvinění daňoví poradci a investoři nicméně s touto praxí měli pokračovat i po jejím legislativním omezení, přičemž transakce se zlatem byly prováděny přes bílé koně a fiktivní firmy. -- K reakcím německých politiků na vyšetřování "goldfingerovských" podvodů viz článek na s. 5.

Stephanie Kammerloher-Lis, Andreas Kirsch

Tax Compliance Management Systeme bei Unternehmen der öffentlichen Hand am Beispiel der Kommunen

Systém řízení dodržování daňových předpisů u veřejnoprávních podniků na příkladu komunální sféry

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 4, S. 151-156

Komunální podniky v Německu jsou předmětem zvýšené regulační aktivity. Příkladem je novela zákona o dani z přidané hodnoty, která k 1.1.2021 pro tyto podniky závazně upravuje status podnikatele v souladu s čl. 13 systémové směrnice ES k DPH (2006/112/ES). Nejpozději k tomuto datu bude proto podle autorů článku žádoucí, aby obecní a městské firmy zavedly vnitřní kontrolní mechanismy pro dodržování daňových předpisů (Tax Compliance Managements System, Tax CMS). Článek poskytuje přehled o některých relevantních daňových procesech pro německé komunální podniky a shrnuje doporučení Institutu auditorů (Institut der Wirtschaftsprüfer, IDW) ohledně obsahové stránky a kritérií pro certifikaci vlastního Tax CMS. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Andreas Maywald

Tax Cuts and Jobs Act: Bedeutung der US-Steuerreform für ausländische Investoren

Zákon o snížení daní a pracovních místech: význam americké daňové reformy pro zahraniční investory

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 6, S. 279-284

Analýza americké daňové reformy, již koncem r. 2017 schválil Kongres a podepsal prezident USA D. Trump. Autor se zaměřuje na snížení daňové zátěže právnickým osobám a následně představuje změny zdaňovacích principů pro zahraniční platby, příjmy a investice. Sem patří zejména koncept vyměrování daní "Base Erosion and Anti-Abuse Tax" (BEAT) zohledňující platby daňového subjektu do zahraničí výměnou za nemateriální plnění. Dále se jedná o novou příjmovou kategorii "Global intangible low-taxed income" (GILTI) pro zahraniční příjmy omezující přesun duševního vlastnictví z USA a preferenční daňový režim "Foreign-derived intangible income" (FDII), který má podpořit danění zahraničních příjmů z nehmotných statků a exportních aktivit v USA. Tyto nové zdaňovací principy jsou v článku osvětleny na praktických příkladech. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M13.

Florian Teichert and Till Valentin Meickmann

The new German recapitalization gain provisions

Nové německé ustanovení o rekapitalizačních výnosech

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 10, p. 457-462

Autor informuje o přijetí nových pravidel pro výnosy z rekapitalizace zavedených novelou zákona o daních z příjmů v reakci na rozhodnutí Spolkového finančního soudu z listopadu 2016 v Německu. Zaměřuje se na praktické využití a dopady těchto pravidel pro poplatníky se zdanitelnými rekapitalizačními výnosy a na soulad nové právní úpravy s evropským právem o státní podpoře nebo na potvrzení kompatibility státní podpory v rámci společného trhu. Z pohledu autora jsou nová ustanovení ve shodě s evropským právem o státní podpoře. - Poznámky.

Dominik Freyer

The proportionality principle under EU tax law : general and practical problems caused by its extensive application. Part 2

Zásada proporcionality v evropském daňovém právu : obecné a praktické problémy, které přináší její rozsáhlé používání. Část 2

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 10, p. 428-436

Příspěvek analyzuje, jak Soudní dvůr EU aplikuje zásadu proporcionality s ohledem na přímé daně a jaké důsledky z toho plynou. Zásada proporcionality v prostředí EU chrání práva soukromých osob jak proti porušení ze strany členského státu, tak i samotné Evropské unie a ESD ji v současnosti obecně používá v případech rozhodování o zákonnosti kroků EU i národních opatření. V této části je pozornost věnována působení zásady proporcionality na oprávněnost a na svrchovanost členských států v otázkách přímých daní. Dále jsou rozebrány následky flexibility využívání této zásady ze strany ESD pro integraci vnitřního trhu, vyvážené rozdělení práva na zdanění, soudržnost daňového systému, právní jistotu a jurisprudenci záležitosti. - Poznámky.

Jan Prokeš

Ve sněmovně začíná boj o přístup finanční správy k údajům bank

Hospodářské noviny, Sv. 62, (2018) č. 42 (28.2.2018), s. 14

Pohled na projednávání připravované vládní novely daňového řádu, která implementuje evropskou směrnici o mezinárodní spolupráci v oblasti daní zaměřenou na boj proti praní špinavých peněz. Směrnice požaduje, aby se česká finanční správa mohla dostat k informacím bank, advokátů a daňových poradců v případě, že je o to požádá finanční úřad jiného státu. Tyto informace se týkají např. osob skutečných majitelů účtů nebo vlastníků firmy a velikosti jejich podílů. Příspěvek shrnuje také kritické výhrady ze strany advokátů k zavádění neomezeného rozsahu mezinárodní spolupráce při správě daní a rozšiřování okruhu správců daně s přístupem k důvěrným a citlivým údajům. -- Více k tématu viz HN č. 43/2018 (1.3.2018), s. 1 a HN č. 56/2018 (20.3.2018), s. 1. -- Přijátá novela neobsahuje zbavení mlčenlivosti advokátů a daňových poradců, viz HN č. 58/2018 (22.3.2018), s. 7.

Jana Skálová

Výplata vlastního kapitálu

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 4, s. 27-34

Příspěvek se věnuje problematice výplaty vlastního kapitálu z kapitálové korporace z daňového pohledu v ČR. Autorka upozorňuje, že způsob vytvoření vlastního kapitálu je základní charakteristikou, která má vliv na daňové souvislosti jeho výplaty. Představuje úpravu vlastního kapitálu v účetních předpisech, strukturu vlastního kapitálu pro kapitálové korporace a základní rozdělení přístupu ke zdanění jeho výplaty. Následně rozebírá rozdělení zisku, zálohy na podíl na zisku, výplatu ostatních složek vlastního kapitálu a daňový režim výplaty vlastního kapitálu vzniklého přeceněním při fúzi. Varianty výplaty jsou ilustrovány na několika příkladech. - Poznámky.

James Alm, Kim M. Bloomquist and Michael McKee

When you know your neighbour pays taxes : information, peer effects and tax compliance

Když víš, že tvůj soused platí daně : informace, efekt srovnatelného protějšku a dodržování daňové povinnosti

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 4, p. 587-613

Autoři zvažují, že chování jednotlivce v rámci plnění daňové povinnosti je ovlivňováno chováním jeho "sousedů", resp. těch osob, o kterých má informace, které zná a se kterými se pravidelně setkává. Jednotlivec pravděpodobněji vyplní a podá přiznání k daním, když věří, že i ostatní plní svoji daňovou povinnost, a naopak v situaci, kdy věří, že ostatní podvádějí na daních, může se i z něho snadněji stát podvodník. Prostřednictvím experimentálních metod autoři testují roli těchto informací o srovnatelných protějšcích na dodržování daňové povinnosti. Zjištění ukazují, že poskytování informací o chování srovnatelných protějšků má statisticky i ekonomicky významný vliv na rozhodnutí o vyplnění a následném podání daňového přiznání. - Poznámky.

Simona Hornochová, Magdaléna Vyškovská

Zdanění příjmů z činnosti výkonných sportovců nejen ve světle judikatury

Daňový expert, Sv. 2017, č. 6 (prosinec)

Bližší pohled na problematiku pravidel zdanění příjmů a uplatnění výdajů profesionálních sportovců v České republice. Autorky analyzují tuto oblast jak z pohledu tuzemského daňového práva, tak práva mezinárodního, a řeší zdanění příjmů sportovců v případě českých daňových rezidentů i nerezidentů. Rozebírají právní postavení sportovce podle českých předpisů a vliv na způsob zdanění (příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti) a upozorňují na závěr judikatury, že činnost profesionálního sportovce není jednoduše podřaditelná pod pojem závislá práce ve smyslu zákoníku práce (rozsudek NSS z r. 2011 2 Afs 16/2011). Zvažují také přístup k výkonu činnosti sportovce jako nezávislého povolání. Dále se zaměřují na daňovou uznatelnost nákladů na straně klubu, nepeněžních příjmů na straně sportovce i mezinárodní aspekty zdaňování sportovců (dle smluv o zamezení dvojího zdanění). Řeší i způsob výběru daně z příjmů sportovců. - Poznámky. -- Článek vyšel také v čas. Daně a právo v praxi č. 2/2018, s. 2-9. -- K judikátu NSS z r. 2017 podrobněji viz čas. Účetnictví č. 2/2018, s. 47-52. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/12/29/A5ZA17060201.htm>

Zdeněk Kuneš

Změna výkladu při uplatňování DPH u přepravy zboží při vývozu nebo dovozu zboží a u služeb přímo vázaných na vývoz nebo dovoz zboží

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 3, s. 19-21

Podle § 69 zákona o DPH je přeprava zboží při vývozu nebo při dovozu osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně, stejně tak i služby přímo vázané na vývoz zboží nebo dovoz zboží. V návaznosti na judikát SDEU z 29.6.2017 vydalo Generální finanční ředitelství s účinností od 1.3.2018 výklad, že s nárokem na odpočet daně lze osvobodit pouze služby, které jsou objektivně vyvolány z důvodu uskutečnění dovozu nebo vývozu zboží a přispívají k jejich skutečné realizaci. Pro klasifikaci služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží musí existovat smluvní vztah mezi poskytovatelem služeb a vývozcem, dovozcem nebo příjemcem zboží. Autor na několika příkladech ilustruje posun výkladu a zdůrazňuje nutnost doložit správci daně přepravní doklad nebo smlouvu o přepravě pro osvobození od DPH.

Werner Widmann

Zu den Vorschlägen der Europäischen Kommission vom 4.10.2017 zu einem einheitlichen europäischen Mehrwertsteuerraum

K návrhům Evropské komise ze 4.10.2017 na vytvoření jednotného evropského prostoru pro DPH

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 1, S. 10-14

Evropská komise předložila dne 4.10.2017 v souladu se svým akčním plánem z r. 2016 návrhy na reformu systémové směrnice k DPH (č. 2006/112/ES) a dvou prováděcích nařízení (č. 2010/904/EU a č. 2011/282/EU). Jádrem návrhu má být přechod k principu země určení u všech vnitrouijních dodávek, zavedení obecného daňového řízení jednoho správního místa (one-stop-shop) a vznik kategorie "certifikované osoby povinné k dani" po vzoru certifikovaných plátců cel. Autor návrhy Komise podrobuje kritickému hodnocení a vyjadřuje obavu, aby jejich realizace nepřinesla pouze další komplikace pro poctivé podnikatele, přičemž daňové výpadky způsobené podvody nebudou výrazně omezeny. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 23, (2018) č. 2**

Zdanění příjmů z činnosti výkonných sportovců nejen ve světle judikatury (s. 2-9); Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2017 (s. 10-16); Daňová ztráta v daňovém přiznání fyzických osob za rok 2017 (s. 17-22); Přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2017 - doplněné formulářem (s. 23-34); Obligatorní náležitosti akcie jako cenného papíru (s. 35-38); Nad judikaturou týkající se vyjádření ke kontrolnímu zjištění a projednání zprávy o daňové kontrole (s. 39-48).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 19, (2018) č. 2**

Změny daňového zvýhodnění od roku 2018 (s. 3-5); Minimální vyměřovací základ zaměstnance a zdravotní pojištění (s. 6-9); Slevy na dani z titulu zaměstnávání postižených osob (s. 15-17); Daňový odpočet za dary (s. 18-20); Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů (s. 21-22); Oprava odpočtu daně po novelizaci zákona o DPH - č. 70/2017 Sb. (s. 27-30); DPH u služeb vázaných na dovoz a vývoz zboží (s. 31-34); Ubytovací služby a DPH (s. 37-38); Účtování o pohledávkách (s. 39-40); Právní pomoc daňového poradce - náhrada (s. 53-54); Dávky nemocenského po novele zákona (s. 58-62); Zdravotní pojištění a autorské honoráře za rok 2017 (s. 63-64); Desatero o správné pracovní smlouvě (s. 68-71); Práce ve svátek a přesčas (s. 72-75).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 26, (2018) č. 3**

Příjmy ze zahraničí v daňovém přiznání - 1. část (s. 3-8); Uplatnění minimální a průměrné mzdy v zákonu o daních z příjmů v roce 2018 (s. 9-14); Změny v oblasti zdanění veřejně prospěšných poplatníků (s. 14-19); Změna výkladu při uplatňování DPH u přepravy zboží při vývozu nebo dovozu zboží a u služeb přímo vázaných na vývoz nebo dovoz zboží (s. 19-21); DPH u hazardních her (s. 26); Opravné a dodatečné daňové přiznání (s. 26-30); Úvod do IFRS 15 - výnosy ze smluv se zákazníky (s. 31-34); Účetní závěrka neziskových organizací (s. 37-39); Nález Ústavního soudu k zákonu o elektronické evidenci tržeb - Pl. ÚS 26/16 (s. 39-40); Dovolena bez novely zákoníku práce - 1. část (s. 40-44).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2018, č. 3-4**

Optimalizační tipy pro daňové přiznání fyzických osob za rok 2017 (s. 1-4); Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017 (s. 5-9); Zdravotní pojištění a platby za tzv. "státní" pojištěnce (s. 9-10); GDPR - Co je dobré vědět 1. část (s. 11-12).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2018, č. 3**

Daň z přidané hodnoty a insolvence - vymezení problematiky DPH v souvislostech k insolvenčnímu řízení a praktické příklady (s. 1-6); Náklad na mzdu a obrat pro DPH - dotazy a odpovědi (s. 7).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2018, č. 4**

DPH u zásob - nárok na odpočet daně, zásoby ve společnosti (sdružení), vliv registrace na odpočet aj. (s. 1-4); Faktury v režimu přenesení daňové povinnosti - dotazy a odpovědi (s. 5-6); Vozidlo v podnikání a DPH - dotazy a odpovědi (s. 6).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 26, (2018) č. 1**

Kontrolní hlášení v roce 2018 (s. 2-5); Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období započatá v roce 2017 (s. 6-11); Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2017 (s. 12-19); Závazné posouzení dle § 38nc a § 38nd ZDP a jejich mezinárodní výměna (s. 20-23); Pár poznámek k samovyměření (s. 24-29); Novela prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví pro podnikatele od 1.1.2018 - č. 441/2017 Sb. (s. 30-36); Reklama a podnikání v právním režimu živnostenského zákona v dotazech (s. 37-45).

Účetnictví**Sv. 2018, č. 2**

Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017 (1. část) (s. 2-6); Změny náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2018 (s. 7-9); Rozdělení - problematika vzájemných nákladů a výnosů v období mezi rozhodným dnem a dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku (s. 19-26); Efektivní daňová sazba a rekonciliace efektivní daňové sazby (s. 35-40); Nespolehlivá osoba - nový institut v zákonu o DPH (s. 45-46).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Norbert Häring

Arm studiert selten : Studiengebühren**Chudý studuje zřídka : školné na vysokých školách**

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 35 (19.2.2018), S. 11

Britští ekonomové R. Murphy, J. Scott-Claytonová a G. Wynessová získali v r. 2017 značnou mediální pozornost svou dosud nerecenzovanou studií o údajně pozitivním dopadu školného na britských vysokých školách, která byla zveřejněna i v prestižní řadě ekonomických analýz NBER Working Papers (pod názvem "The End of Free College in England: Implications for Quality, Enrolments, and Equity"). Ve své analýze tato trojice ekonomů postulovala korelaci mezi zavedením školného a počtem studentů z chudších rodin, jejichž podíl se měl mezi lety 1997 až 2015 až zdvojnásobit. Jeden z recenzentů však poukázal na chybnou práci s daty, podíl studentů z nízkopříjmových rodin na celkovém počtu studentů se zvýšil pouze z 11 na 13 procent, přičemž ale relativní podíl studentů z nejvyšších příjmových skupin v daném období dále vzrůstal. Autory postulované zdvojnásobení počtu chudých studentů se vztahuje na jiná data udávající vývoj počtu studentů v regionech s dosud nejnižším počtem vysokoškoláků, což však nemusí o příjmové situaci domácností nijak vypovídat. Zdá se tedy, že školné na rovnosti přístupu k akademickému vzdělání nic zásadního nezměnilo a nadále rozhodují příjem a vzdělání rodičů.

Karthik Muralidharan and Paul Niehaus

Experimentation at scale**Experimenty velkého rozsahu**

The Journal of economic perspectives, Vol. 31 (2017), No. 4, p. 103-124

V uplynulých 15 letech je jedním z trendů v rozvojové ekonomii rostoucí využívání randomizovaných experimentů k hodnocení veřejných politik. Podle autorů by mohlo mít využívání těchto experimentů výraznější dopady na veřejnou politiku, kdyby došlo ke zvětšení rozsahu těchto experimentů. Autoři se v článku zabývají rozsahy současných experimentů, uvádějí, které konkrétní parametry lze změnit, a následně diskutují o tom, jak najít správnou rovnováhu mezi experimenty velkého a malého rozsahu a jak by bylo nutné změnit organizaci a financování výzkumu, aby bylo možné provádět více experimentů velkého rozsahu. - Poznámky. -- Další články k tématu "From experiments to economic policy" viz s. 73-102 a 125-144.

By Emmanuel Farhi and Iván Werning

Fiscal unions**Fiskální unie**

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 12, p. 3788-3834

Autoři se zabývají problematikou sdílení rizika v měnových uniích s využitím modelu otevřené ekonomiky s nominálními rigiditami (strnulost mezd a cen). Podle názoru ekonoma Petera Kenena, vyjádřeného v 60. letech minulého století, je pro správné fungování měnové unie klíčová fiskální integrace. Téma se stalo aktuálním v souvislosti s krizí v eurozóně. Autoři předkládají dva modely: statický a dynamický. Výhody fiskální unie jsou za zvolených předpokladů tím větší, čím více asymetrické jsou šoky postihující členské země měnové unie, čím jsou tyto šoky trvalejší a čím méně otevřené jsou členské ekonomiky. - Poznámky.

Great good to come**Velké dobro, které má přijít**

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9078, p. 64

Centrální bankéři se nepočítají mezi vizionáře. Realizace nových myšlenek s cílem efektivnějšího konání je úkolem firem, měnová politika se obvykle nepovažuje za tu, která by mohla ovlivňovat schopnost ekonomiky produkovat. Odpovídá za poptávkovou stranu ekonomiky, neboli ochotu lidí utrácet. Někteří ekonomové ale nevidí tak ostré rozlišení mezi nabídkou a poptávkou (Arthur Okun, Olivier Blanchard, Larry Summers). Ve skutečnosti je úloha centrální banky v řízení produktivity ještě zásadnější, než tvrdí teorie uvedených ekonomů. Dobrá měnová politika má zásadní význam pro plné podchycení všech výhod nových technologií.

Norbert Häring

Mehr Energie! : ökonomische Modelle**Více energie! : ekonomické modely**

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 30 (12.2.2018), S. 13

Podle Dietmara Lindenbergera z Kolínské univerzity a Bernarda Beaudreaux z Lavalovy univerzity v Québecu podceňuje současná ekonomie význam faktoru energií ve svých modelech výsledků ekonomické produkce. Přitom již ropná krize v 70. letech 20. století ukázala, jak důležitým činitelem energie mohou být a že nejsou ve výrobě tak snadno nahraditelné vyšším nasazením práce nebo kapitálu. Vyšší zohlednění energií podle kritických ekonomů do značné míry zpochybňuje i Solowův model hospodářského růstu (Solowovo reziduum), který operoval vedle práce a kapitálu i s dominantní kategorií "technického pokroku". Marginalizace energie jako produkčního faktoru může mít podle článku nebezpečné důsledky nejen pro výpovědní hodnotu ekonomických modelů, ale může se také negativně projevit i v čistě praktické rovině v podobě podceňování energetické bezpečnosti.

Pavel Sirůček

Polozapomenuté postavy ekonomického myšlení : A. Toffler

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 77-86

Příspěvek představuje osobnost a odborné působení vlivného amerického spisovatele a futurologa Alvina Tofflera. Je označován jako "guru" futurologie, věnoval se tématům dopadů moderních technologií, digitální revoluce, velkých civilizačních vln či šoků a jeho spíše popularizační úvahy lze zasadit do širšího rámce teorií transformace kapitalismu. Autor mimo jiné seznamuje s myšlenkami třech Tofflerových klasických děl populární futurologie (Šok z budoucnosti, Třetí vlna, Posun moci) i novějších studií. Upozorňuje také na kritické výhrady ze strany odborné veřejnosti k jeho pracem. Text je doplněn výběrem z Tofflerových publikací. - Poznámky. -- Poslední díl seriálu.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Robert Kaplan; rozhovor vedla Astrid Dörner

"Eine sanfte Landung ist nur selten geglückt"**"Měkké přistání se poštěstilo jen zřídka"**

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 22 (31.1.2018), S. 30-31

Rozhovor s guvernérem dallaské oblastní banky při americké centrální bance (Fed) R. Kaplanem o nezbytnosti reformy Fedu, perspektivách americké ekonomiky a možnostech uvolnění bankovních regulací. Podle Kaplana by se měly modely Fedu pro cílování inflace a další hospodářské ukazatele přizpůsobit nastávajícím strukturálním změnám v ekonomice. Centrální bankéři by také měli být v intenzivním kontaktu s podnikovou sférou. Ta je v současnosti přesvědčena o svém mizivém vlivu na vývoj cen, stěžuje si na nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců, přičemž se zároveň připravuje na nástup automatizace svých výroby. Tento trend je pro americkou ekonomiku varující a bude vyžadovat zvýšené investice a reformy ve vzdělávacím systému. Zároveň se ekonomický růst USA blíží fázi přehřátí, což může ještě akcelarovat Trumpova daňová reforma, jež má navíc potenciál výrazně zvýšit veřejné zadlužení. Na druhé straně ale Kaplan zčásti podporuje snahy Trumpovy administrativy o deregulaci bankovního sektoru. Úlevy by se ale podle něj měly týkat jen malých a středních bank, nikoliv těch systémově relevantních. -- K situaci ve Fedu viz také článek na s. 31.

By Neil Buckley

A banking scandal on the Baltic

Bankovní skandál v Pobaltí

Financial Times, Vol. 2018, No. 39714 (24.2.2018), p. 7

Lotyšskem otřásá korupční skandál, v jehož centru stojí šéf národní banky Ilmars Rimševičs. Je podezřelý, že od nejmenované banky požadoval úplatek ve výši nejméně 100 000 EUR. Kromě toho ministerstvo financí USA krátce předtím obvinilo třetí největší lotyšskou banku ABLV, že umožňuje svým klientům prát peníze a obchodovat se Severní Koreou. Skandály poškodily pověst země a to, že to museli být američtí představitelé, kdo spustil alarm kvůli bance eurozóny, ukázalo na nedostatky v regulaci Evropské unie. Na druhé straně ministerstvo obrany Lotyšska uvedlo, že rozpoutání celé kauzy může být součástí zahraniční informační operace. -- Viz i článek v The Economist ze dne 24.2.2018, č. 9080, s. 60.

Georg Buschmann, Marc Etzold, Lea Deuber, Karin Finkenzeller, Malte Fischer, Martin Fritz, Sebastian Kirsch, Saskia Littmann, Tim Rahmann, Christian Ramthun, Hauke Reimer, Silke Wettach

Angriff auf den Bitcoin

Útok na bitcoin

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 4, S. 18-24

Finanční sektor vyhlásil válku kryptoměnám a volá po jejich regulaci. Co mluví proti finanční anarchii a pro revoluci peněžního systému?

Alžběta Vejvodová

Bankovní regulace je příliš, nestíhají ji banky ani Brusel

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 16-18

Implementace nových regulačních předpisů v bankovním odvětví v poslední době výrazně zvyšuje bankám náklady. Hrozba sankcí za prohřešky i riziko ztráty pověsti dělají z plnění legislativních novinek hlavní prioritu finančních institucí, do nichž investují čas i peníze, někdy i na úkor rozvoje svých produktů. Přes veškerou snahu ale přípravy na nová pravidla zdaleka ne vždy běží hladce. Největší starosti momentálně přináší bankám zavádění evropské směrnice o platebním styku (PSD2), řada z nich stanovený termín 13.1.2018 nestíhá. Autorka v článku dokresluje popsany vývoj u českých finančních institucí. Uvádí, že přechod na ryze českou novinku v podobě centrální evidence účtů zvládly banky bez problémů.

Tomáš Nýdrle

Co přináší nový zákon o platebním styku?

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 46-48

Autor blíže seznamuje s novým zákonem o platebním styku č. 370/2017 Sb., účinným od 13.1.2018, a pozitivně hodnotí novou právní úpravu. Zákon transponuje evropské směrnice o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech, o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o platebních účtech a druhou směrnicí o platebních službách (PSD2) a některá evropská nařízení. Uvádí, že k výrazným změnám oproti stávající úpravě dochází v oblasti působnosti druhé směrnice o platebních službách. Postupně rozebírá působnost zákona (mimo jiné nové platební služby: nepřímé dání platebního příkazu, informování o platebním účtu), výjimky, pravidla pro fungování nezávislých vydavatelů platebních karet, zákaz zpoplatnění platby kartou ze strany obchodníka i změny pro držitele platebních karet. Autor zdůrazňuje, že v zákoně je řešena také bezpečnost plateb, největší novinkou je povinnost zajistit u elektronických plateb tzv. silné ověření uživatele.

Frank Sieren

Der Petroyuan

Petrojüan

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 24 (2.2.2018), S. 15

Na šanghajské burze byl v prosinci 2017 spuštěn první testovací obchod s ropnými futures kontrakty v čínské měně (jüan - renminbi). Podle autora komentáře je tento krok dokladem snah čínské vlády etablovat svou národní měnu na světových finančních trzích a vytvořit tak postupně "asijskou" protiváhu vůči americkému dolaru či euru. O tom, že tyto snahy se již začínají vyplácet, svědčí integrace jüanu do devizových rezerv řady centrálních bank světa včetně Evropské centrální banky. --

Komentář ke spekulacím o zamýšleném vstupu čínského kapitálu do části saúdského ropného koncernu Aramco viz HB č. 25/2018 (5.2.2018), s. 48.

Michael Maisch, Yasmin Osman

Deutsche Banken rutschen in die Zweitklassigkeit

Německé banky klesají do druhé ligy

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 29 (9.2.2018), S. 24-25

Zatímco v r. 2016 stály německá Deutsche Bank a italská Unicredit před podobnými problémy s kapitalizací a poklesem akciových kurzů, po roce a půl se jejich cesty rozdělily, přičemž situace se výrazně nezlepšila právě u Deutsche. Podobně hubené výsledky v ziskovosti a v poměru mezi náklady a výnosy má i druhá největší německá banka Commerzbank, opět v kontrastu k dalším francouzským, španělským či italským velkým peněžním domům. Podle článku se na zaostávání Deutsche Bank a Commerzbank mohla podepsat stále vysoká fragmentace německého trhu s celkem 1700 bankovními domy. Hlavní příčiny ale spíše tkví ve váhavosti těchto bank v projektech digitalizace bankovních služeb, nedostatečná redukci neprofitabilních částí portfolia a komplikovaných vnitřních rozhodovacích procesech. -- K obchodním a konsolidačním projektům Commerzbank viz článek na s. 25.

Deutsche Bundesbank

Die Bedeutung von Profitabilität und Eigenkapital der Banken für die Geldpolitik = The importance of bank profitability and bank capital for monetary policy

Význam ziskovosti a vlastního kapitálu bank pro měnovou politiku

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 70, (2018) Nr. 1, S. 29-56

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 70, (2018) No. 1, p. 27-52

Finanční a dluhová krize po r. 2008 zanechala na bankovním sektoru eurozóny a jeho regulatorním rámci hluboké stopy. Mnohé banky stále mají ve svých bilancích špatné úvěry, přičemž možnosti jejich sanace byly zpřísněny a expanzivní měnová politika ECB nebyla dosud ukončena. Právě měnová politika může výrazně ovlivňovat hospodaření bank a účinnost regulatorních opatření o míře vlastního kapitálu. V článku shrnuté empirické analýzy potvrzují důležitost transmisního kanálu bankovního kapitálu: bankami vydělané čisté úrokové marže se mohou ve fázi déle trvající uvolněné měnové politiky a nízkých úroků dostat pod tlak. Nízké úroky sice mohou mít i příznivé účinky na ziskovost bank v podobě nižších nákladů na zajištění rizik, ty ale nemusí ztráty z klesajících marží zcela vykompenzovat. Problémy pak mohou mít zejména ty banky, jejichž míra vlastního kapitálu jen těsně splňuje požadavky bankovního dozoru, což se ve výsledku negativně projeví i na transmisních mechanismech měnové politiky. Evropské banky by proto měly mít rezervy výrazně převyšující minimální požadavky na povinný vlastní kapitál. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- K dopadu finanční a hospodářské krize v eurozóně a s ní souvisejících restrikcí v bankovním sektoru na strukturu financování nebankovních subjektů viz studie na s. 57-76 (v anglické verzi na s. 53-71).

Deutsche Bundesbank

Die Fertigstellung von Basel III = Finalising Basel III

Dokončení Basileje III

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 70, (2018) Nr. 1, S. 77-94

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 70, (2018) No. 1, p. 73-89

Dne 7.12.2017 schválila Skupina guvernérů centrálních bank a vedení dozorových orgánů (GHOS) při Basilejském výboru pro bankovní dozor konečnou verzi reformního balíčku Basileje III. Jeho jádrem je přepracování výpočtů pro úvěrová a operační rizika, která banky musí podložit vlastním kapitálem, stanovení závazné minimální míry vlastního kapitálu k celkové bilanci banky (leverage ratio, LR), a zúžení prostoru pro vlastní rizikové modely bank pro výpočet kapitálové přiměřenosti (tzv. output-floor) na maximálně 27,5 % celkové míry požadavků na vlastní kapitál. Již od r. 2018 bude závazná tříprocentní minimální výše LR pro všechny banky. Ostatní předpisy ke standardizovanému zjišťování rizikově vážených aktiv a vyšší LR pro globálně relevantní banky vstoupí v účinnost od 1.1.2022, přičemž ustanovení k output-floor budou moci být plně implementována až od 1.1.2027. Článek popisuje proces schvalování Basileje III a poskytuje přehled o obsahu a cílech odsouhlasených opatření. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Lukáš Marek

Evropský systém pojištění vkladů a řešení krizí bank : příležitost k rozšíření jednotného mechanismu pro řešení krizí

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 59-76

Systém pojištění vkladů představuje institucionální uspořádání, jež si klade za cíl zvýšit finanční stabilitu bankovního sektoru. Studie analyzuje možnou budoucí podobu evropského systému pojištění vkladů (EDIS) při zohlednění institucí již existujícího jednotného mechanismu pro řešení krizí (SRM). Autor se inspirová systémem pojištění vkladů a řešení krize bank v USA, po vzoru amerického Federal Deposit Insurance Corporation pracuje s evropským ekvivalentem fondu, který je pojmenován SRDIB (Single Resolution and Deposit Insurance Board). Evropský systém pojištění vkladů je analyzován z hlediska finančních a organizačních aspektů (forma financování, existence společného fiskálního jištění, organizace instituce a příslušné kompetence) a s ohledem na limity dané unijním právem. Dále se autor zaměřuje na výzvy pro vytvoření EDIS vyplývající z odlišných zájmů členských států EU, zejména pokud jde o stabilitu vlastního bankovního sektoru nebo zda se jedná o členský nebo nečlenský stát bankovní unie. Autor dovozuje, že vytvoření jím navrhovaného evropského systému by bylo možné uskutečnit transformací již existujících institucí eurozóny (zejména SRB a SRF). - Poznámky.

Harold James

Explosiv wie eine Bombe : Harold James erkennt eine akute Bedrohung der Weltwirtschaft durch den Bitcoin

Výbušný jako bomba : Harold James vidí v bitcoinu akutní ohrožení světové ekonomiky

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 28 (8.2.2018), S. 54

Historik Princetonské univerzity H. James dává rozpoutání Třicetileté války, obou světových válek či neslavný konec jakobínů za Velké francouzské revoluce do souvislosti se zhroucením měnového systému. Rovněž upozorňuje na v dějinách rozšířené pokusy o falšování měny protivníka v rámci mezistátních konfliktů, aby byla podlomena morálka veřejnosti a její důvěra ve vlastní stát. Podobné nebezpečí zmatků či dokonce konfliktů pak podle něj může vzniknout i nyní, dojde-li k expanzi neregulovaných a manipulovatelných kryptoměn.

Martin Vejačka, Tomáš Štofa

Influence of security and trust on electronic banking adoption in Slovakia

Vliv bezpečnosti a důvěry na akceptování elektronického bankovníctví na Slovensku

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 20, (2017) No. 4, p. 135-150

Autoři provádějí modelové zkoumání vlivu důvěry a bezpečnosti na přijímání elektronického bankovníctví z pohledu potenciálních uživatelů v podmínkách retailového bankovníctví na Slovensku. Na základě dat získaných z online průzkumu zkoumajícího faktory ovlivňující akceptaci elektronického bankovníctví a za využití modelu vyvinutého na základě Technology Acceptance Modelling (TAM) zjišťují, že vnímání bezpečnosti je významným faktorem budování důvěry v elektronické bankovníctví a faktorem ovlivňujícím postoj k jeho používání. V závěru přinášejí některá doporučení pro praktické využití zjištění plynoucích ze studie.

Hans-Peter Siebenhaar

Massenhafter Betrug mit Bitcoin : Österreich

Případ masového podvodu s bitcoinem : Rakousko

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 34 (16.2.2018), S. 24

Rakouští policisté a pracovníci tamního Úřadu pro dozor nad finančními trhy (FMA) vyšetřují případ podvodné investiční firmy Optioment. Ta měla pomocí pyramidové hry připravit více než 10 tisíc drobných investorů o 80 milionů eur, jež měly být vloženy do nákupu bitcoinů s údajně až čtyřprocentním výnosem. Své peníze, natožpak jejich zhodnocení, však investoři již nespátřili. Vyšetřovatelé se domnívají, že za podvody Optiomentu nestojí pouze rakouští občané, ale podezírají také osoby z Německa, Velké Británie či Lotyšska. -- Viz také HN č. 35/2018 (19.2.2018), s. 14.

Cornelius Welp

Minimal erfolgreich : Norisbank

Minimálně úspěšná : Norisbank

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 1-2, S. 50-51

Norisbank, dceřiná společnost Deutsche Bank, platila téměř za mrtvou. Nyní by měla znovu ožít jako moderní digitální banka. Slaví svůj návrat jako digitální testovací laboratoř Deutsche Bank a patří k největším německým bankám s přímým bankovníctvím. Článek přináší historii jednoho nepravděpodobného úspěchu.

Georgios Kokologiannis

Prognosen ohne Wert : Anlagestrategie

Bezenné prognózy : investiční strategie

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 32 (14.2.2018), S. 34-35

Podle analýzy společnosti Ernst & Young prošly v r. 2017 prognózy německých akciových společností 294 dodatečnými korekturami, což je nejvíce od r. 2011. Současně analýza zjistila, že větší vliv na kurz akcií mají korektury snižující perspektivu zisku a obratu dané korporace než příznivěji vyznívající opravy. Důvodem těchto trendů má být vzrůstající nepředvídatelnost hospodářských a politických událostí, jakými bylo například schválení daňové reformy v USA. Německé podniky ale musely v r. 2017 zohledňovat i stoupající ceny surovin, rostoucí kurz eura či zhoršující se výhled růstu britské ekonomiky.

Bundesministerium der Finanzen

Single Supervisory Mechanism - Erfahrungen drei Jahre nach Einführung

Jednotný mechanismus dohledu - zkušenosti po třech letech od jeho zavedení

Monatsbericht des BMF, Jg. 2018, Nr. 1, S. 8-12

Stručná bilance etablování a práce Jednotného mechanismu dohledu (Single Supervisory Mechanism, SSM), který v rámci eurozóny, respektive budované bankovní unie začal fungovat od 4.11.2014. SSM je složen ze zástupců Evropské centrální banky a národních regulátorů finančního sektoru. Jeho cíli jsou harmonizace bankovního dozoru a eliminace rizikového propojení soukromého a veřejného zadlužení v zúčastněných zemích (účast států eurozóny v SSM je povinná, členské státy EU s vlastní národní měnou se mohou do mechanismu dobrovolně zapojit). Podle článku se činnost SSM podařilo plně spustit, problematické však zůstává konečné schvalování pro eurozónu relevantních dohledových opatření Radou guvernérů ECB, což může kolidovat s cíli ECB v měnové politice. Pro plné oddělení SSM od měnověpolitických grémií ECB by však bylo nutné změnit primární právo EU (tj. základní smlouvy o fungování Unie). Rovněž by v regulační činnosti SSM měla být více rozlišována velikost a obchodní modely dozorovaných bank.

Martina Kláseková

Stavebné sporenie čakajú najväčšie zmeny v jeho histórii

Trend, Sv. 28, (2018) č. 4, s. 23-25

Přiblížení změn, které přináší připravovaná ministerská novela zákona o stavebním spoření na Slovensku. Ohraničení skupiny lidí s nárokem na stavební prémii od státu (osoby starší 18 let, jejichž průměrný měsíční příjem nepřesahuje 1,3 násobek průměrné měsíční mzdy) by mělo pomoci zavést adresný, účelný a efektivní systém dlouhodobého spoření. Další návrhy zahrnují ztrátu nároku na stavební prémii při čerpání překlenovacího úvěru, nárok na stavební prémii pouze při doložení stavebního účelu i prodloužení času spoření potřebného k získání premie. Autorka rozebírá některé dopady navrhované úpravy a kritické reakce stavebních spořitelů na jednotlivé plánované změny.

Zbyněk Kalabis

Střípky z historie centrální banky Dánského království

Bankovníctví, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 44-45

Seznámení s historickým vývojem, současností a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v Dánsku. Nejdříve k nejstarším dánským mincím a jejich ražbě, dále k založení první emisní banky v r. 1736 a k emitování papírových peněz. Poté o založení Dánské národní banky (Danmarks Nationalbank) v r. 1818 a o zapojení země do Skandinávské mincovní unie. Dále o vývoji ve 20. století, novém zákonu o centrální

bance z r. 1936 a k vývoji po druhé světové válce. Autor upozorňuje na skutečnost, že v rámci referenda byla v r. 2000 odmítnuta společná evropská měna. Následně informuje o emitování dánských korun, regulaci finančních trhů a o specializovaných institucích, které mimosoudně řeší spory mezi finančními institucemi a klienty. Uvádí, že Dánská národní banka emituje bankovky také pro Faerské ostrovy a Grónsko.

Tales from the crypto-nation : digital currency

Povídky z kryptozemě : digitální měna

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9080, p. 61

Švýcarské městečko Zug začíná být známé jako "kryptoúdolí", protože je sídlem mnoha firem obchodujících v kryptoměnách a zabývajících se souvisejícími aktivitami. Podle ministra hospodářství Johanna Schneidera-Ammanna by se Švýcarsko mělo stát "kryptozemí" a Zug by rád byl jejím hlavním městem. Pro tento účel Švýcarsko zachovává volnější pravidla pro kryptopodniky, i když ostatní země přitvrzují. V r. 2016 se Zug stal prvním místem na světě, které přijímá bitcoiny za některé veřejné služby. Rezidenti mohou získat digitální identitu založenou na blockchainové technologii.

Jan Černožský

Types of bank loans and their impact on economic development : a case study of the Czech Republic

Druhy bankovních úvěrů a jejich vliv na vývoj ekonomiky : případová studie České republiky

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 20, (2017) No. 4, p. 34-48

Autor provádí zkoumání vzájemného vztahu půjček poskytnutých bankami a hospodářského vývoje ČR v období 2004-2015 s cílem zhodnotit pozitivní vliv rozvoje různých druhů bankovních půjček na vývoj ekonomiky. Za použití vybraných statistických a matematických metod zjišťuje oprávněnost hypotézy, že růst hospodářské výkonnosti ekonomiky je spojen s nárůstem míry různých druhů poskytnutých půjček. Pracuje s časovými řadami dat ČNB a ČSÚ a uvádí, že výsledky odhadů potvrzují pozitivní dopad různých typů udělených půjček na vývoj ekonomiky znázorněný dynamikou HDP.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 26, (2018) č. 2

Robotizace bankovníctví - quick win v rámci digitální transformace (s. 18-19); Digitalizace bankovníctví je příležitost pro rychlé a odvážné. Klienti jsou připraveni (s. 20-21); Kyberbezpečnost aneb společně jde vše lépe (s. 22-23); Instantní platby - snad už v tomto roce (s. 26-27); Znalci vs. stát: nastoluje novela zákona nerovné podmínky? (s. 36-37); IDD změní trh distribuce pojištění (s. 38-39); Nové podmínky pro platební instituce aneb co nového v regulaci - regulace právní úpravy platebních systémů, dluhopisů, novela zákona č. 374/2015 Sb. a zaměstnaneckého penzijního pojištění v ČR (s. 41).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

By Neil Buckley

"Coming in from the cold"

"Přicházejí z chladu"

Financial Times, Vol. 2018, No. 39705 (14.2.2018), p. 7

Uzbekistán byl dříve považován za jednu z nejvíce autoritářských zemí světa. Nový prezident Šavkat Mirzijojev podniká předtím nevidané kroky - propustil šéfa uzbecké tajné policie a dal svobodu některým politickým vězňům. Nejdůležitější hospodářskou reformou bylo zatím zavedení plné konvertibility uzbecké měny, prezident prosazuje větší otevřenost ekonomiky. Cílem je dosáhnout stejné úrovně jako sousední Kazachstán, který dosud roste rychleji.

Todd D. Gerarden, Richard G. Newell, and Robert N. Stavins

Assessing the energy-efficiency gap

Stanovení mezery energetické efektivity

The Journal of economic literature, Vol. 55 (2017), No. 4, p. 1486-1525

Energeticky efektivní technologie mohou vést ke snížení nákladů spojených s užíváním energií i k omezení škod na životním prostředí, v realitě se ale stává, že jedinci a firmy na energeticky efektivní technologie nepřecházejí, ačkoli by se jejich užívání vyplatilo. Autoři v článku shrnují různé směry, které se v literatuře zabývají touto "mezerou energetické efektivity". Dále řeší různé otázky s mezerou efektivity spojené, jako např. zda je ocenění produktů v oblasti energetické efektivity ekonomicky efektivní, nebo zda jsou provozní energetické náklady efektivně oceňovány a chápány. Článek je shrnutím různých studií k tomuto tématu, přičemž obsahuje i některé empirické poznatky z nedávné doby. - Poznámky.

By Jonathan Ford and Gill Plimmer

Buying back the family silver

Jak koupit zpět rodinné stříbro

Financial Times, Vol. 2018, No. 39716 (27.2.2018), p. 7

Návrh labouristického vůdce Jeremy Corbyna na opětovné převzetí veřejně prospěšných služeb do rukou státu má velkou podporu mezi britskými voliči. Článek se zaměřuje na otázku, jak drahé a složité by bylo znárodnění železnic, vodárenství, energetiky a pošty, a uvádí argumenty obou stran. Také se konstatuje, že státní podniky prokázaly, že na některých trzích jsou konkurenceschopné.

Donata Riedel

Das Wirtschaftsgefälle ist kaum zu überwinden : Berliner Mauer

Ekonomický rozdíl je sotva překonatelný : Berlínská zeď

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 25 (5.2.2018), S. 14-15

Dne 5.2.2018 se doba od stržení Berlínské zdi vyrovnala délce její existence mezi lety 1961 až 1989. Přesto se nepodařilo ani za téměř tři dekády od hospodářského a posléze i politického sjednocení Německa zcela srovnat ekonomický výkon spolkových zemí bývalé NDR s jejich západními protějšky, třebaže příjmy obyvatel východní části dosahují již 90 procent západní úrovně. Státní socialismus, vliv SSSR na hospodářskou politiku NDR, ale také způsob restitucí a privatizace v 90. letech však podle citovaných ekonomů perspektivy východního Německa negativně poznamenaly přinejmenším na několik dalších generací. To ale neznamená, že jakékoli snahy o podporu podnikání, výzkumu a regionálního rozvoje nemohou ke snižování rozdílů významně přispět.

Torsten Riecke

Der einseitige Wohlstand

Jednostranný blahobyt

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 22 (31.1.2018), S. 6-7

Světová banka vydala aktualizovanou zprávu "The Changing Wealth of Nations", v níž hodnotila vývoj příjmů, přírodních zdrojů, hodnotu budov, infrastruktury a výši finančního majetku v zahraničí u 141 zemí světa v letech 1995 až 2014. Zpráva konstatuje, že míra světového bohatství ve sledovaném období vzrostla, v přepočtu na obyvatele však často spíše stagnovala či v některých případech i klesala. Zároveň se prohlubují rozdíly mezi většinou zemí OECD a rozvojovými státy. Podle autorů zprávy je pro změnu tohoto vývoje nezbytné investovat do lidského kapitálu. Jednou z možností je příjmové zrovnoprávnění žen a mužů, jež by mohlo navýšit světové bohatství až o 18 procent. -- K perspektivám německého hospodářského růstu viz článek na s. 7.

Thomas Jahn, Moritz Koch, Annett Meiritz, Jens Münchrath, Torsten Riecke, Ulf Sommer, Frank Wiebe

Der gekaufte Aufschwung : Amerikas Comeback

Koupený rozmach : americký comeback

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 24 (2.2.2018), S. 42-50

Ekonomicky jsou USA za prezidenta D. Trumpa tak silné, jako nebyly dlouho předtím. Trumpova politika nicméně podle článku necílí na udržitelnou prosperitu, přičemž její hlavní rizika představují protekcionistické návrhy a laxní postoj americké federální vlády k veřejnému zadlužování.

Pokračování těchto tendencí ohrožuje nejen americkou, ale také světovou ekonomiku. -- K tématu viz také rozhovor s bývalým ministrem financí USA L. Summersem na s. 51.

Ozan Demircan

Die Ökonomie des Krieges : Syrien

Ekonomie války : Sýrie

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 31 (13.2.2018), S. 12-13

Občanská válka zničila syrské hospodářství, v bojích proti Assadově režimu a Islámskému státu ale vznikla na korupci postavená obchodní síť, která na válce vydělává a jednotlivým aktérům umožňuje celý konflikt uměle prodlužovat. Článek popisuje některé způsoby "podnikání" syrských warlordů, které jsou tolerovány či dokonce podporovány složkami Assadova režimu či intervenujícími státy.

Price Fishback

How successful was the New Deal? The microeconomic impact of New Deal spending and lending policies in the 1930s

Jak úspěšný byl program Nový úděl? Mikroekonomický dopad výdajové a úvěrové politiky programu Nový úděl ve 30. letech 20. století

The Journal of economic literature, Vol. 55 (2017), No. 4, p. 1435-1485

Program New Deal, který byl spuštěn ve 30. letech 20. století v reakci na hospodářskou krizi, byl podle autora největším z programů fiskální expanze federální vlády ve Spojených státech v mírovém období. Autor shrnuje obsah různých studií, které analyzovaly účinky programu New Deal (resp. jeho jednotlivá opatření a reformy) a zjišťuje, že program přispěl ke zvýšené spotřebě, podpořil vnitřní migraci, snížil míru kriminality a dokonce vedl i k poklesu úmrtnosti. Úspěšnost jednotlivých podprogramů se ale lišila a dopady byly různé - např. programy zaměřené na farmáře pomohly velkým vlastníkům farem, ale zároveň omezily příležitosti jiných skupin osob. - Poznámky.

Michal Lehuta

Chorý muž Evropy sa už lieči : Francúzsko

Trend, Sv. 28, (2018) č. 3, s. 24-25

Autor kladně hodnotí postup hospodářských reforem ve Francii za dobu působení prezidenta E. Macrona v úřadu a představuje jejich cíle i mezinárodní přesah. Za jeden z hlavních Macronových úspěchů považuje liberalizaci zákoníku práce umožňující větší flexibilitu zaměstnávání. Mezi opatřeními na podporu hospodářského potenciálu země zmiňuje snížování daní a zavedení rovné daně z kapitálových příjmů. Dalšími pilíři francouzského reformního balíčku jsou investice do budoucnosti (výzkum a vývoj), inkluzivní růst (změna systému pojištění v nezaměstnanosti, vzdělávání a rekvalifikací) a konsolidace veřejných financí doplněná rozpočtovou odpovědností. Je zdůrazněn také pozitivní vliv změn na postup evropské integrace. -- K tématu viz také Handelsblatt č. 39/2018 (23.2.2008), s. 8-9.

Daniel Delhaes, Dana Heide, Till Hoppe, Silke Kersting, Michael Maisch, Jens Münchrath, Christian Rickens, Thomas Sigmund, Frank Specht

In der Wohlfahrtsfalle : die Große Koalition

V pasti blahobytu : velká koalice

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 29 (9.2.2018), S. 42-49

Německo zažívá velmi příznivé časy: hospodářství setrvale roste, zadlužení státu již čtvrtým rokem klesá, situace na pracovním trhu se začíná blížit plné zaměstnanosti, německé podniky vyvezly v r. 2017 na světové trhy zboží za 1,28 bilionu eur. Přesto by ale podle autorů článku nebylo vhodné usnout na vavřínech, neboť další německá prosperita je ohroženější, než by se na první pohled mohlo zdát. Článek přináší analýzu sedmi oblastí (od míry přítomnosti inovativních podniků přes demografii po společenský sentiment), v nichž začíná mít Německo v konkurenci s ostatními světovými ekonomikami problémy a kde bude nutné prosadit klíčové reformy. Tvořící se vláda velké koalice CDU/CSU a SPD by proto měla mít ambicióznější cíle, než které uvedla v uzavřené koaliční smlouvě.

Eliška Kačírková

Konkurenceschopnost zemí: vývoj teoretického pojetí a nejkonkurenceschopnější země světa za rok 2016

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 39-58

Autorka představuje hlavní myšlenkové proudy a definice teorie konkurenceschopnosti zemí. Nejprve se věnuje obecné klasifikaci pojmu konkurenceschopnosti státu. Poté rozebírá vnější pojetí, agregátní pojetí, multikriteriální a systémové pojetí konkurenceschopnosti státu a seznamuje s hlavními představiteli těchto jednotlivých pojetí. V následné části představuje Světové ekonomické fórum jako instituci dlouhodobě se zabývající měřeními a hodnocením konkurenceschopnosti zemí světa a žebříček deseti nejkonkurenceschopnějších ekonomik světa sestavený na základě hodnot Globálního indexu konkurenceschopnosti (GCI) za rok 2016. - Poznámky.

Martin Wolf

Modi's India is on course for rapid growth

Modiho Indie je na cestě k rychlému růstu

Financial Times, Vol. 2018, No. 39699 (7.2.2018), p. 9

Článek se zaměřuje na hospodářskou situaci Indie jako významné ekonomiky světa. K rozhodujícímu posunu v indické hospodářské politice a výkonnosti došlo po devizové krizi v r. 1991. Indická verze čínských "reform a otevírání se ekonomiky" zvýšila průměrný růst hrubého domácího produktu na hlavu v letech 1992 až 2017 téměř o 5 % ročně. I přes reformy provedené od r. 2014 vládou premiéra Modiho však Indie zůstává chudou zemí a mezi úkoly dalšího období patří odstranit překážky většího investování a podporovat úspory.

By Sam Fleming

Plotting stronger growth

Jak zařídit silnější růst

Financial Times, Vol. 2018, No. 39711 (21.2.2018), p. 7

Investice amerických podniků brzdila několik let slabá poptávka a nízká inflace, teď však začínají růst. Každé zvýšení dlouhodobého růstu si nicméně vyžaduje velký skok v produktivitě. Silný růst by se měl rovněž rozšířit i mimo velká města na pobřeží, která zatím dominovala. Současný náhlý vzestup růstu stále ještě závisí na nízkých úrokových sazbách a snížení daní.

The great experiment : the economy

Velký experiment : hospodářství

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9078, p. 35-37

Amerika je odhodlána stimulovat ekonomiku, která i tak silně roste, a to v době historicky nízké nezaměstnanosti. Většina stimulů pochází od snížení daní, které představuje 0,7 % plánovaného HDP v r. 2018 a 1,5 % HDP v r. 2019. Další podnět tvoří navýšení veřejných výdajů na obranu i další programy. Ekonomika nevypadá, že by potřebovala stimulační opatření, a jsou vyjadřovány obavy z jejího přehřátí, ale podle článku nejsou tyto kroky tak nelogické, jak vypadají. -- Viz i článek na s. 9.

By Ed Crooks

Turning data into oil

Jak proměnit data v ropu

Financial Times, Vol. 2018, No. 39704 (13.2.2018), p. 7

Ropný průmysl čelí rostoucí soutěži ze strany obnovitelných zdrojů. Ve snaze podpořit výrobu a snížit náklady začíná zavádět řadu digitálních technologií, které využívají jeho soupeři. Doufá, že analýza dat a umělá inteligence dokáže zvýšit jeho konkurenceschopnost.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Sophie Piton

A European disease? Non-tradable inflation and real interest rate divergence

Evropská choroba? Inflace v neobchodovatelném sektoru a divergence reálné úrokové míry

CESifo Economic studies, Vol. 63, (2017) No. 2, p. 210-234

Článek se věnuje příspěví divergence reálných úrokových sazeb k dynamice relativních cen neobchodovatelných statků v Evropě. Autorka ukazuje, že pokles reálných úrokových sazeb na periferii eurozóny následující po přijetí jednotné měny způsobil růst relativních cen neobchodovatelných statků. S využitím nového souboru dat je dokumentována dynamika obchodovatelného a neobchodovatelného sektoru v letech 1995-2013 a expanze neobchodovatelného sektoru na periferii eurozóny v období před krizí. Pro 11 zemí eurozóny je realizován ekonometrický odhad (pro léta 1995-2013) a kvantifikován dopad úrokové míry na relativní ceny neobchodovatelných statků. Divergující vývoj úrokové míry velmi významně ovlivnil vývoj relativních cen neobchodovatelných statků v rámci eurozóny. - Poznámky.

Thomas Sampson

Brexit: the economics of international disintegration

Brexit: ekonomie mezinárodní dezintegrace

The Journal of economic perspectives, Vol. 31 (2017), No. 4, p. 163-184

V červnu 2016 občané Velké Británie v referendu zvolili možnost vystoupení z Evropské unie. Autor se v článku zabývá možnými budoucími vztahy mezi EU a Velkou Británií a dále shrnuje předchozí studie, které řešily ekonomické dopady brexitu. Podle autora bude kvůli odchodu z EU Velká Británie chudší, než by bývala byla v případě setrvání, a to z důvodu vzniku nových obchodních bariér i bariér v pohybu obyvatel. - Poznámky.

Philip Lane

Mehr Sicherheit für Europa : neuartige Wertpapiere sollen den Kontinent krisenfest machen

Více bezpečí pro Evropu : nový druh cenných papírů by mohl učinit kontinent odolnějším vůči krizi

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 20 (29.1.2018), S. 48

Podle guvernéra irské centrální banky a předsedy pracovní skupiny k bezpečným dluhopisům při Evropského výboru pro systémová rizika (ESRB) P. Lanea jsou banky v eurozóně stále příliš těsně spojeny se svými domovskými státy. O tom svědčí vysoký podíl státních dluhopisů v jejich bilancích, což v sobě skrývá potenciální rizika jak pro banky samotné, tak pro měnovou unii jako celek. Z toho důvodu Lane a jeho pracovní skupina navrhuje vytvoření nových cenných papírů, které by spojovaly státní dluhopisy více zemí podle míry jejich rizikovosti (tzv. sovereign bond-backed securities). Předností tohoto řešení by byla diverzifikace rizik na finančním trhu bez toho, aby v eurozóně došlo k vytvoření transferové unie. -- K návrhu sovereign bond-backed securities viz také článek v čísle na s. 28-29 a v HB č. 21/2018 (30.1.2018), s. 8-9.

Norwegian lessons : options for Brexit

Norské lekce : možnosti pro brexit

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9080, p. 23-25

Vláda Theresy Mayové je zásadně proti tomu, aby Británie využila po brexitu pro obchodování s Evropskou unií norský model. Norsko je členem Evropského hospodářského prostoru (EEA), který zachovává výhody účasti na jednotném trhu, ale nenese politické břemeno stále těsnější unie a rádoby superstátu. S tímto uspořádáním by byl spokojený i Brusel, který má s Norskem dobré vztahy. Většina příznivců brexitu v Británii se však shoduje s paní Mayovou v odmítání modelu EEA, i když by šlo o nejméně nákladnou formu odchodu z Unie, protože je údajně v mnoha ohledech "přes čáru" (členové EEA neutvářejí pravidla, jen je přijímají; Norsko je řízeno z Bruselu; Británie by se stala vazalským státem). V článku se vysvětluje, na jakých principech EEA funguje a jaké by byly výhody členství pro Británii. -- Viz i článek na s. 10.

Frédérique Cerisier

Possible paths for revitalising European construction : overview of the challenges and prospects for EU and EMU reform [elektronický zdroj]

Možné cesty oživení výstavby Evropské unie : přehled výzev a šancí spojených s reformou EU a EMU

Conjoncture, No. 1 (2018), p. 2-12

Francouzský prezident E. Macron i předseda Evropské komise J. C. Juncker přednesli v r. 2017 své vize reformy Evropské unie a další návrhy představili i různí odborníci. Autorka v souvislosti s tím shrnuje přehled debat, které se objevují okolo reformy EU i Evropské měnové unie (EMU). Nejprve se věnuje různým otázkám spojeným s reformami Evropské unie (z jakého důvodu se debaty o reformách objevily právě nyní, co přineslo zvolení E. Macrona francouzským prezidentem, zda směřujeme k vícerychlostní Evropě, srovnání Macronovy a Junckerovy vize), ve druhé části se pak soustředí na téma reformy Evropské měnové unie a s tím související problémy (jaké návrhy jsou na stole, možný vznik fiskální unie, restrukturalizace veřejného dluhu, dokončení bankovní unie, unie kapitálových trhů). - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzské jazykové verzi časopisu na webu banky BNP Paribas. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Martin Hudec, Zuzana Okasová

Towards common economic and monetary unions

Směrem ke společným ekonomickým a měnovým uniím

Ekonomické rozhledy, Sv. 46, (2017) č. 4, s. 385-401

Teoretická studie analyzuje vybrané problémy spojené s konvergenčními procesy a jejich nestálostí ve vztahu k měnovým uniím. Přináší pochopení potenciální nestability měnové unie prostřednictvím objasnění dopadů nestálosti a analyzuje otázky její dlouhodobé udržitelnosti. Rozebírá základní typy měnových unií, možnou křehkost měnové unie bez vazby na rozpočtovou unii, dopady nestálosti na fixní devizové kurzy a možnou nápravu vnějších nerovnováh. Zjišťuje, zda je deficit běžného účtu pro ekonomiku dobrý nebo špatný, zda devalvace ekonomice prospívá i jaké jsou znaky lepší a horší rovnováhy a jak se projevují. - Poznámky.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Kim Manuel Künstner

Die Geoblocking-Verordnung: kleiner Schritt für digitalen Binnenmarkt

Nařízení o geoblockingu: malý krok ke společnému digitálnímu trhu

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 5, S. M4-M5

Dne 20.11.2017 došlo v rámci tzv. trilogu mezi Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou EU ke shodě na předběžném návrhu nařízení regulujícího tzv. geoblocking (tj. přizpůsobování cen a služeb v internetových obchodech podle lokace spotřebitele). Zmíněné společné instituce mají za to, že geoblocking křiví tržní prostředí a porušuje základní svobodu Evropského hospodářského prostoru v podobě volného pohybu zboží a služeb. Za nepřijatelný návrh považuje rozdílné ceny na internetu podle lokace spotřebitele, automatické přesměrování na internetový obchod v členském státě spotřebitele a omezení způsobů platby či uvalení zvláštního poplatku dle místa objednávky. Podle autora článku by omezení geoblockingu bylo analogické s příznivým postojem EK v 90. letech k reimportům motorových vozidel mezi členskými státy za účelem výhodnějších kurzových podmínek, na což si tehdy stěžovaly evropské automobilky. V případě svého schválení sice nařízení přispěje ke vzniku evropského digitálního trhu, zcela bezbariérovým se však elektronické obchodování ještě nestane. Geoblockingové praktiky totiž nebudou muset být omezovány vůči ostatním obchodníkům a obsahům podléhajícím autorským právům, přičemž obchodníkům rovněž nevznikne obecná povinnost dodávat své zboží do všech států EU za stejných podmínek.

Maylis Bechetoille, Titouan Blaize, Benoît Campagne, Diane de Waziers

How to explain Germany's strong current account surplus? [elektronický zdroj]

Jak vysvětlit silný přebytek běžného účtu platební bilance Německa?

Trésor-economics, No. 209 (2017), p. 1-11

Autoři analyzují příčiny vysokého přebytku běžného účtu platební bilance Německa. Ačkoli byl běžný účet (rozdíl mezi domácími úsporami a investicemi) Německa na přelomu tisíciletí v mírném deficitu, v r. 2016 se vyšplhal až na 261 miliard eur, což je přibližně 8 % HDP země. Přibližně z jedné třetiny lze přebytek vysvětlit zmírněním růstu mezd po r. 2000, což zlepšilo konkurenceschopnost Německa vůči ostatním zemím eurozóny. Druhou třetinu přebytku lze přičíst stárnoucí populaci a s tím souvisejícímu růstu úspor. Zbývající část ovlivňuje více faktorů, mj. přísnější fiskální politika. Přebytek běžného účtu však přispívá podle některých odborníků k růstu nerovností uvnitř eurozóny. Řešením by mohlo být zvyšování mezd a podpora veřejných i soukromých investic a spotřeby. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/eearchiv/2018/02/Tresor_Economics_209_2017.pdf

Bruno G. Simoes, Tobias Dolle

How to properly account for sustainable production and supply chains in modern tariff schedules and trade rules

Jak správně zohlednit udržitelnou výrobu a dodavatelské řetězce v moderních celních sazebnících a obchodních pravidlech

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 11-12, p. 484-490

Evropský parlament přijal rezoluci, ve které mimo jiné vyzývá k reformě celních sazebníků tak, aby v nich bylo možné rozlišovat výrobky podle toho, zda byly vyrobeny udržitelným způsobem (konkrétně se jednalo o palmový olej). Kritéria, podle kterých by se posuzovalo, zda byl konkrétní produkt vyroben udržitelným způsobem, by byla ještě stanovena. Autoři se v článku zabývají proveditelností tohoto způsobu celního zařazování (tj. zkoumání způsobu výroby, namísto vlastností výrobku), diskutují o kritériích udržitelnosti navržených Evropským parlamentem i jakým způsobem může EU podpořit zmíněné změny (na půdě Světové celní organizace či pomocí vícestranných dohod). Jedním z problémů, který autoři zdůrazňují v závěru, je existence řady různých měřítek pro posuzování udržitelnosti výroby v jednom odvětví, což komplikuje vyjednávání a hledání shody. - Poznámky.

Klaus Stratmann, Till Hoppe, Stephan Scheuer

Chinas Griff nach den Netzen : Chinas Europa-Plan

Čína sahá po sítích : čínský plán pro Evropu

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 33 (15.2.2018), S. 1, 4-5

Zcela stranou veřejné pozornosti získaly čínské korporace minoritní podíly v energetických společnostech ve Velké Británii, Španělsku, Belgii, Itálii a Řecku. Plánovaný nákup 20-procentního podílu v německé firmě 50Hertz provozující elektrické sítě čínským státním koncernem SGCC však již vyvolal značný ohlas a oživil diskusi mezi německými politiky o vyšší regulaci čínských investic do kritické infrastruktury jak na národní, tak unijní úrovni. Zejména jihoevropské a východoevropské členské státy EU však zatím vyšší regulaci čínského kapitálu odmítají. -- K postoji členských států EU k čínským investicím a jejich případné vyšší regulaci viz článek na s. 5; ke snahám německé spolkové vlády zabránit vstupu koncernu SGCC do společnosti 50Hertz viz HB č. 39/2018 (23.2.2018), s. 13; k otázce regulace čínských investic a vztazích EU a Německa s Čínou viz rozhovor s německou ministryní hospodářství B. Zypriesovou v HB č. 41/2018 (27.2.2018), s. 10-11.

Marjut Hannonen

Implementation of EU Free Trade Agreements

Implementace dohod o volném obchodu uzavíraných EU

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 11-12, p. 422-425

EU průběžně uzavírá řadu dohod o volném obchodu různých typů. Některé dohody jsou uzavřené, nejsou však ještě aplikovány v praxi. V poslední době se stává prioritou efektivní implementace dohod. Podle sdělení "Obchod pro všechny" (Trade for All) z r. 2015 budou například nově vydávány roční zprávy o implementaci dohod o volném obchodu. Autorka v článku dále krátce hodnotí úspěšnost

dohod o volném obchodu a zmiňuje i některé problémy. - Poznámky. -- K tématu dohod o volném obchodu dále viz celá tematická sekce (FTAs from A to Z: Perspectives from Women in International Trade) na s. 416-468.

Benedikt Rohrßen

Internetvertrieb von Markenartikeln: Zulässigkeit von Plattformverboten nach dem EuGH-Urteil Coty : Auswirkungen auf Fachhändler- bzw. Selektiv-, Exklusiv-, Franchise- und offene Vertriebsverträge

Internetový odbyt značkového zboží: přípustnost zákazů online platform podle rozsudku SDEU v kauze Coty : dopady na smlouvy mezi specializovanými prodejci, případně na smlouvy o selektivním, exkluzivním, franšizovém a otevřeně pojatém odbytí

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 6, S. 300-306

V rámci Evropské unie byla dlouho kontroverzní otázka předpokladů, za kterých výrobci značkového zboží smějí obchodníkům zakázat nabízet své zboží přes internetové platformy třetích subjektů. Určitý posun ale přinesl rozsudek Soudního dvora EU v kauze Coty z 6.12.2017 (C 230/16), který zákaz tohoto obchodování nepovažuje a priori za konfliktní se soutěžním právem. Článek analyzuje zdůvodnění rozsudku a zkoumá jeho přenositelnost jak na ostatní značkové produkty, tak na jiné než selektivní odbytové systémy pro luxusní zboží. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M14. -- Téma zpracovává také příspěvek v čas. Právní rádce č. 2/2018, s. 36-38.

Laurent Quignon

The challenges of Capital Markets Union [elektronický zdroj]

Výzvy spojené s unií kapitálových trhů

Conjoncture, No. 1 (2018), p. 13-26

Unie kapitálových trhů by měla vést ke zlepšení dostupnosti dlouhodobého financování, k posílení finanční integrace uvnitř EU a k rozšíření příležitostí pro spojení. V r. 2015 představila Evropská komise akční plán v této oblasti, přičemž některé jeho body již byly splněny. Podle autora je legislativní rámec nutným předpokladem unie kapitálových trhů, vznik unie je však dlouhodobým procesem, jehož úspěch závisí především na chování ekonomických subjektů. - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzské jazykové verzi časopisu na webu banky BNP Paribas. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Podnik a podnikání

Sönke Iwersen, Markus Fasse, Mona Fromm, Thomas Hanke, Martin Murphy, Hans-Peter Siebenhaar, Volker Votsmeier

"Wir führen mal wieder Kleinkrieg"

"Vedeme zase žabomyší války"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 20 (29.1.2018), S. 14-16

Aféra kolem podezření na korupční jednání a praní peněz u nadnárodního výrobce civilních a vojenských letadel Airbus (dříve EADS) může vnést nové světlo do některých kontroverzních kontraktů a veřejných zakázek z první dekády milénia. V centru pozornosti stojí zejména nákup stíhaček Eurofighter rakouským státem. Ten byl spojen se sítí neprůhledných plnění rakouských podniků, která vycházela z uzavřených kompenzačních (offsetových) programů k tendru a jež zprostředkoval jiným podnikům právě koncern EADS. Do obchodů byla přitom zapojena řada schránkových firem sídlících v daňových rájích. Mnichovští a vídeňští státní zástupci se domnívají, že prostřednictvím těchto společností byly převáděny úplatky některým rakouským politikům. -- Ke snahám EADS o napojení na politiky rakouské strany SPÖ, která byla odpůrkyní nákupu stíhaček Eurofighter, viz článek na s. 17.

Božena Chovancová, Ján Bukoven

Podmienky pre startup spoločnosti na Slovensku

Ekonomické rozhľady, Sv. 46, (2017) č. 4, s. 332-346

Startupy jsou podnikatelské iniciativy s vysokým růstovým a inovačním potenciálem, které dokáží nastartovat a dlouhodobě podporovat inteligentní a inkluzivní hospodářský růst a přilákat zahraniční investice. Autoři hodnotí současný stav startupového prostředí na Slovensku a na tomto základě

navrhují změny v ekonomicko-právní oblasti, které mohou přispět k tvorbě optimálních podmínek pro tuto formu podnikatelské činnosti. Analyzují a porovnávají existující systém podpůrných řešení v Izraeli, který vykazuje vysokou dynamiku rozvoje, a definují systém státní podpory efektivního fungování startupových podniků (včetně daňových opatření). Následně představují nové podmínky pro zakládání a podporu činnosti startupů na Slovensku platné od ledna 2017, vyplývající ze zákona č. 290/2016 Z. z. o podpoře malého a středního podnikání, a nový typ obchodní společnosti, který byl vytvořen zejména na podporu a udržení se na trhu startupových podniků (jednoduchá společnost na akcie, j. s. a.). - Poznámky.

Ina Karabasz, Christof Kerkmann, Kirsten Ludowig, Dietmar Neuerer

Stress mit den neuen Datenschutz-Regeln : Firmen sind wegen fehlender Fachkräfte schlecht vorbereitet. Bußgelder drohen

Stres s novými pravidly pro ochranu dat : firmy jsou kvůli chybějícím kvalifikovaným pracovníkům špatně připraveny. Hrozí pokuty

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 33 (15.2.2018), S. 1, 16-17

K připravenosti německých podniků na implementaci evropského obecného nařízení o ochraně osobních údajů (č. 2016/679/EU, tzv. GDPR). Podle dostupných anket a šetření mezi podnikateli má více než každý druhý podnik pro otázky ochrany osobních údajů vyčleněno méně než jedno plnohodnotné pracovní místo. Rovněž každá čtvrtá firma nemá zcela jasnou představu, kde všude má uložena citlivá osobní data svých zákazníků či zaměstnanců. Problémy po vstupu GDPR v účinnost dne 25.5.2018 ale nebudou mít zřejmě jen podnikatelé, ale také národní dozorové orgány. V německém případě to podle v článku citované analýzy bude znamenat vytvoření více než 20 odborných pozic v jednotlivých zemských úřadech na ochranu osobních údajů. Expertů na GDPR a ochranu dat se však na pracovním trhu nedostává. Podnikatelé i regulátoři se nicméně přesto shodují, že GDPR představuje významný pokrok pro ochranu osobních dat v Evropské unii. -- K tématu viz také rozhovor se členem představenstva Deutsche Telekom T. Kremerem na s. 18.

Jakub Čech

Uber - jaké jsou limity poskytování služby informační společnosti?

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 60-62

Příspěvek analyzuje výklad unijního práva ze strany Soudního dvora EU, ve kterém stanoví, že společnost Uber neposkytuje jen službu informační společnosti v podobě provozu on-line platformy (mobilní aplikace), ale s ohledem na její povahu se jedná službu v oblasti dopravy, která nespadá do režimu volného pohybu služeb a jako taková je předmětem vlastní národní úpravy přepravních služeb. Autor představuje evropský právní rámec služeb informační společnosti a služeb v oblasti dopravy a rozebírá kritérium nezávislosti, které je chápáno jako hlavní odlišení poskytování a zprostředkování služeb. Upozorňuje také na stanovisko generálního advokáta Szpunara přinášející obecnější náhled na problematiku činnosti internetových platforem. Autor zdůrazňuje, že rozhodnutí SDEU nevnímá jako snahu o ochranu tradičních dopravců nebo o zmrzení rozvoje internetových platforem. - Poznámky. -- O rozsudku SDEU informovaly HN č. 246/2017 (21.12.2017), s. 1, 2.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Antonín Daněk

Desatero povinností zaměstnavatele v roce 2018. Část I.

Národní pojištění, Sv. 49, (2018) č. 2, s. 20-25

Zaměstnavatelé představují ve zdravotním pojištění rozhodující skupinu plátců pojistného. Příspěvek rozebírá nejdůležitější změny ve zdravotním pojištění, ke kterým došlo k 1.1.2018, jakož i postupy a povinnosti zaměstnavatele v aktuálně platných právních podmínkách. Věnuje se dopadu navýšení minimální mzdy (12 200 Kč) na výpočty ve zdravotním pojištění, zvýšení vyměřovacího základu u osob, za které je plátcem pojistného stát, určení rozhodného období, statutu zaměstnance a placení pojistného za zaměstnance. Podává také přehled příjmů, ze kterých se neplatí zdravotní pojištění, a informuje o povinných přehledech o platbě pojistného zaměstnavatelem.

Stanislava Jakešová, Simona Urbánková

Důchodový věk a jeho změny

Národní pojištění, Sv. 49, (2018) č. 1, s. 9-14

Přehled nedávného vývoje u stanovení hranice věku odchodu do starobního důchodu a seznámení s aktuálními změnami důchodového věku účinnými od 1.1.2018 v ČR. Problematikou důchodového věku se zabývá ustanovení § 32 zákona o důchodovém pojištění č. 155/1995 Sb., novelou zákona účinnou od 30.9.2011 bylo zakotveno zrychlení tempa zvyšování důchodového věku pro ženy od ročníku narození 1956 a úplné sjednocení důchodového věku pro všechny pojištěnce. Touto novelou byl v podstatě zaveden tzv. neomezený důchodový věk. Díky novele č. 203/2017 Sb. je zamezeno automatickému zvyšování důchodového věku bez pevné horní hranice a dochází k určení pevného důchodového věku na 65 let. Tato novela zákona o důchodovém pojištění je v příspěvku podrobněji představena. - Poznámky.

Markéta Macháčková

Evropský pilíř sociálních práv

Národní pojištění, Sv. 49, (2018) č. 2, s. 16-19

Příspěvek informuje o přijetí Evropského pilíře sociálních práv v dubnu 2017 a tento pilíř dále charakterizuje. Pilíř představuje referenční rámec pro kontrolu, že existující legislativa EU v sociální oblasti efektivně přispívá k dobrým životním podmínkám a reaguje na výzvy, které dnešní doba přináší. Zároveň také umožňuje sledovat, jak jsou sociální politiky členských států výkonné. Jeho praktické uplatnění znamená přehodnotit a zkontrolovat způsob implementace právních předpisů EU v oblasti sociální politiky a v případě nutnosti je s přihlédnutím k vývoji na trhu práce a v sociální oblasti aktualizovat. Obsahuje 20 práv a zásad, které jsou rozděleny do kategorií: rovné příležitosti a přístup na trh práce; spravedlivé pracovní podmínky; sociální ochrana a začleňování. Autorka dále konkretizuje dopady pilíře v oblasti rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, pracovní doby, přístupu k sociální ochraně a posílení transparentnosti a předvídatelnosti pracovních podmínek v EU.

Filip Obradovič, Michal Lehuta

Málo muziky za málo peňazí : ako vyzerá sociálny štát Roberta Fica

Trend, Sv. 28, (2018) č. 6, s. 10-15

Rozbor vývoje ve čtyřech hlavních oblastech sociální politiky na Slovensku a veřejných výdajů na sociální oblast za vlády pod vedením R. Fica. Autoři hodnotí sociální fungování státu v oblastech vyrovnávání životních šancí a sociální mobility, trhu práce a zaměstnanosti, podpory rodin a důchodového systému. Identifikují priority veřejných výdajů v sociální oblasti a porovnávají úroveň sociálních výdajů v SR s dalšími zeměmi EU.

Peter Thelen

Nur stetige Zuwanderung hilft : Koalitionsverhandlungen zur Rente

Pomůže jen setrvalá imigrace : koaliční vyjednávání k důchodům

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 21 (30.1.2018), S. 10

Mezi roky 2011 až 2017 se počet obyvatel Německa zvýšil z 80,3 na přibližně 82,8 milionů. Současné vzrůstá počet plátců do německého penzijního systému z řad cizích státních příslušníků, pocházejících zejména z ostatních členských států Evropské unie. Výše starobních důchodů a důchodového pojištění ale nebude přesto udržitelná a setrvalá imigrace by problémy mohla pouze mírnit. Podle výpočtů profesora veřejných financí M. Werdinga z Bochumské univerzity by i při roční migraci 300 tisíc osob musely do roku 2045 vzrůst odvody důchodového pojištění ze současných 18,6 na 22 procent, přičemž průměrná výše důchodu vzhledem k průměrné mzdě by poklesla ze 48 na 44,5 procent. Strany vznikající vládní koalice CDU/CSU a SPD by proto měly přestat vnímat otázky migrace a důchodového systému jako dvě od sebe oddělené záležitosti.

Ján Záborský

Poistný odvod mení len názov, zlý obsah ostáva : daň z poistenia

Trend, Sv. 28, (2018) č. 5, s. 26, 29, 31

Blíže k problematice připravovaných změn zvláštního odvodu z neživotního pojištění na Slovensku. Ministerstvo financí plánuje novelou zákona změnit pojistný odvod na daň, která nicméně neřeší

aplikační problémy spojené s odvodem. Daň má být i nadále součástí ceny pojištění a na většinu neživotních pojistek se má vztahovat osmiprocentní sazba daně. Nově se zavádí dvouprocentní daň na životní pojištění. Autor přibližuje kritický pohled pojišťoven na připravovanou změnu, zdůrazňuje, že daň může snížit konkurenci na trhu u více produktů a informuje o tom, že pojišťovnám není udělena povinnost informovat o výši daně v pojistné smlouvě. -- Viz také příspěvek Slovenský súboj o poistnú daň v čas. Bankovníctví č. 2/2018, s. 48-49.

T.A. Belousova

Problemy medicinskogo strachovaniya v Rossii: čto podskazyvajet opyt stran OESR

Problémy zdravotního pojištění v Rusku: co napovídají zkušenosti zemí OECD

Finansy, Sv. 2017, no. 10, s. 46-51

V článku se rozebírají charakteristiky trhu zdravotního pojištění v některých zemích OECD, k čemuž je využita řada klíčových ukazatelů, zahrnujících hodnocení kvality systému zdravotnictví a zdravotního pojištění. Je analyzován trh státního a soukromého pojištění a principy jejich vzájemného působení. Dále jsou posouzeny modely regulace zdravotního pojištění ve vyspělých zemích a návrhy reformy systému povinného zdravotního pojištění v Rusku, který se potýká s řadou problémů, v souvislosti s rozvojem dobrovolného zdravotního pojištění.

Christoph Teichmann, Lothar Wolff

Unionsrechtswidrige Benachteiligung von Auslandsgesellschaften im Unfallversicherungsrecht : zugleich Anmerkung zu BSG-Urteil vom 30.03.2017 - B 2 U 10/15 R, RS1245646

S unijním právem neslučitelné znevýhodňování zahraničních společností v legislativě úrazového pojištění : současně poznámka k rozsudku Spolkového sociálního soudu z 30.03.2017 - B 2 U 10/15 R, RS1245646

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 3, S. 109-114

Článek kriticky hodnotí německou legislativu i judikaturu tamního sociálního soudnictví, jež se týká nutnosti pro zahraniční firmy ustanovit pro účely plnění závazků plynoucích z úrazového pojištění zvláštního tuzemského zmocněnce. Tento zmocněný subjekt pak není pouze prostředníkem v komunikaci s pojišťovnami, ale také poskytuje plné záruky za platbu pojistného v případě insolvence daného zahraničního podniku. Podle autorů je toto ustanovení diskriminační, a tedy v rozporu se svobodou pohybu služeb a kapitálu, která je zakotvena v právu Evropské unie. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M14.

Eva Hamplová, Vít Hulec

Změny v nemocenském pojištění od 1. února 2018. 2. část, Otcovská

Národní pojištění, Sv. 49, (2018) č. 1, s. 15-17

Příspěvek představuje změny v zákoně č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, provedené novelou č. 259/2017 Sb. Tato část je věnována nově vytvořené dávce z nemocenského pojištění - otcovské poporodní péči (otcovská). Autoři charakterizují podmínky nároku na otcovskou (také u OSVČ a zahraničních pracovníků), čerpání podpůrčí doby, výši dávky, uplatnění nároku na dávku a problematiku ilustrují na několika příkladech. - Poznámky.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

By Ben McLannahan

Canada's home loans crisis

Kanadská krize půjček na bydlení

Financial Times, Vol. 2018, No. 39701 (9.2.2018), p. 7

Kanadu svírá bytová krize, která je v některých ohledech tvrdší než kdekoli na světě. Zadluženost domácností představuje více než 100 % HDP země, což je jeden z nejvyšších poměrů ve vyspělých zemích. Vysoké ceny domů již řadu let neodpovídají mzdám, což podporují volná pravidla půjčování peněz, nízké úrokové sazby a laxní regulace peněz ze zahraničí. V článku jsou vyjadřovány obavy z přehřátí trhu a následného prasknutí bubliny.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Boris Dzida, Timon Grau

Beschäftigtendatenschutz nach der Datenschutzgrundverordnung und dem neuen BDSG : zehn Fragen aus der Praxis

Ochrana dat zaměstnanců podle Obecného nařízení o ochraně osobních údajů a nového spolkového zákona o ochraně dat (BDSG) : deset otázek z praxe

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 4, S. 189-194

Článek předkládá deset otázek z podnikové praxe, které jsou spojené s unijní a německou legislativou o ochraně osobních údajů (GDPR, Bundesdatenschutzgesetz) a jež mohou být relevantní pro zaměstnavatele ve vztahu k jednotlivým zaměstnancům i v rámci kolektivního vyjednávání. Autoři zároveň poukazují na zatím nejasná místa v obou normách, která mohou být diskutabilní při jejich interpretaci ze strany unijních a národních dozorových orgánů a soudů. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M15.

Harold James

Fitnessstudio fürs Hirn : künstliche Intelligenz verdimmt zunehmend das Wirtschaftsleben

Posilovna pro mozek : umělá inteligence čím dál více ohlupuje hospodářský život

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 19 (26.1.2018), S. 64

Zatímco dokončení průmyslové revoluce vytlačilo fyzickou námahu z řady pracovišť a přeneslo ji do sféry volného času, robotizace a nástup umělé inteligence může podle autora výrazně snižovat nároky zaměstnanců na intelektuální práci, neboť nastavený algoritmus daný úkol zvládne beztak rychleji a lépe. Tento vývoj by se mohl negativně projevit na kognitivních schopnostech společnosti. Autor nicméně očekává, že podobně jako s postupující mechanizací docházelo k masové výstavbě tělocvičen a jiných sportovišť, bude v budoucnosti po digitální revoluci součástí spotřebitelského chování náročná duševní činnost, která bude motivována touhou po odlišení se od "průměru". Je ovšem otázka, zda takové trendy neohrozí společenskou soudržnost.

How to rig an economy : regulation

Jak ovládnout hospodářství : regulace

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9079, p. 37-38

Systém udělování povolení k výkonu určitého povolání je v USA na vzestupu. Trend částečně zrcadlí posun ekonomiky k odvětví služeb, v nichž je udělování povolení běžnější. Je také ale dán rostoucím počtem profesí, které úspěšně lobbují u vlád jednotlivých amerických států za ztížení vstupu do jejich oboru. Lobbisté vysvětlují svůj tlak tím, že spotřebitelé potřebují ochranu před nekvalifikovanými poskytovateli služeb. Na druhé straně tato praxe omezuje soutěž a může podporovat nerovnost. -- Viz i článek na s. 12,14.

By Shigeru Fujita and Giuseppe Moscarini

Recall and unemployment

Návrat do původního zaměstnání a nezaměstnanost

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 12, p. 3875-3916

Autoři v článku analyzují na datech z USA za období 1990-2013 navrácení zaměstnanců po delším období nezaměstnanosti k původnímu zaměstnavateli. K tomuto jevu dochází podle autorů v USA v překvapivě vysoké míře. Navrácení k původnímu zaměstnavateli ("recall") se netýká jen dočasně propuštěných osob, ale i zaměstnanců, kteří odešli natrvalo. Návrat je tím pravděpodobnější, čím déle zaměstnanec u zaměstnavatele v minulosti pracoval. Pravděpodobnost návratu je dále v porovnání s pravděpodobností nalezení nového zaměstnavatele méně procyklická a volatilní. Možnost návratu k původnímu zaměstnavateli autoři zakomponovávají do modelu pracovního trhu. - Poznámky.

Richard W. Fetter

Snížení nebo odebrání osobního příplatku ve veřejné sféře

Národní pojištění, Sv. 49, (2018) č. 2, s. 26-30

Problematika snižování platu v sektoru státní a veřejné správy prostřednictvím odebrání jeho výkonové nenárokové složky, osobního příplatku, pohledem několika judikátů NS ČR. Autor se věnuje problému snížení osobního příplatku v důsledku zvýšení základního platu a potvrzuje, že osobní

příplatek jako nenároková složka platu se v důsledku rozhodnutí zaměstnavatele o jeho přiznání a výši stává složkou platu nárokovou a může být zvýšen, snížen nebo odejmut, jen jestliže to umožňují platné právní předpisy. Dále zdůrazňuje, že porušování pracovní kázně není samo o sobě důvodem ke snížení (odebrání) osobního příplatku. Uvádí také, že zaměstnavatel je povinen své rozhodnutí o snížení nebo odnětí osobního příplatku zaměstnanci písemně oznámit včetně uvedení důvodů, nicméně nesplnění této povinnosti zaměstnavatele však samo o sobě nemá za následek zachování nároku na osobní příplatek. - Poznámky.

By David Cesarini, Erik Lindqvist, Matthew J. Notowidigdo, and Robert Östling

The effects of wealth on individual and household labor supply : evidence from Swedish lotteries
Vliv majetku na nabídku práce jednotlivce a domácnosti : poznatky ze švédských loterií

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 12, p. 3917-3946

Autoři zkoumají vliv exogenního šoku spočívajícího ve změně výše majetku na výše výdělků. K výzkumu byla využita data o výhercích loterií ve Švédsku. Bylo zjištěno, že po výhře dojde k okamžitému a trvalému snížení výdělků. Ke změně dochází zejména kvůli snížení počtu odpracovaných hodin. Základní poznatky autoři zakomponovávají do speciálního modelu, s jehož pomocí zkoumají další skutečnosti (dlouhodobé dopady změny výše majetku, rozdíly v reakci podle věku, elasticitu nabídky práce). - Poznámky.

Elisabeth Niejahr, Daniel Rettig

Und was kriegst du? : Gehälter

A kolik vyděláváš ty? : platy

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 3, S. 18-24

Nový transparentní zákon by měl v Německu zajistit více férovosti a méně diskriminace v odměnách. Přesto spravedlivá mzda zůstává iluzí. Spokojenost s výší platů, rozdíly ve výši platů mužů a žen, tabuizování otázky peněz a výše platu ve společnosti a další témata týkající se odměňování v zaměstnání.

Helena Úlehlová

Změny výše některých cestovních náhrad v roce 2018

Práce a mzda, Sv. 66, (2018) č. 2, s. 32-37

Autorka vychází z nových vyhlášek č. 401/2017 Sb. a 463/2017 Sb., kterými se změnila výše některých cestovních náhrad oproti výši platné v r. 2017, a tyto změny představuje. Postupně se zaměřuje na zahraniční stravné (sazby, výše, krácení), kapesné, náhradu za používání silničních motorových vozidel a jeho vyúčtování i na stravné při tuzemské pracovní cestě. -- K tématu viz také čas. Národní pojištění č. 2/2018, s. 31-33. -- Počítání stravného při dvoudenní pracovní cestě viz Účetnictví č. 3/2018, s. 38-39.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 44 (2.3.2018)

Česko posiluje náborů v cizině: zásoby Čechů se zájmem o práci téměř vyschly. Firmy přitom potřebují nabírat, stát proto usnadní přijímání více lidí ze zahraničí (s. 12) a související komentář na s. 8; Koruna udělala kus práce za nás, říká Vojtěch Benda z vedení ČNB - názor na budoucí růst úrokových sazeb (s. 14); Dopravci zřejmě nebudou muset řidičům platit západní minimální mzdy - vyjmutí dopravy z budoucí směrnice o vysílání pracovníků (s. 15); Stát vypověděl memorandum o lithiu s Australany (s. 15).

Práce a mzda

Sv. 66, (2018) č. 2

Stručný přehled aktuálních změn v ročním zúčtování za rok 2017 a ve zdanění příjmů ze závislé činnosti v roce 2018 (s. 7-13); Z dotazů plátců daně z příjmů ze závislé činnosti (s. 14-17); Další změny v oblasti pracovnílékařských služeb - pracovnílékařské prohlídky - III.část (s. 18-22); Změny v zařazení prací ve veřejných službách a správě do platových tříd - II. část (s. 23-27); Změny výše některých cestovních náhrad v roce 2018 (s. 32-37); Nové trendy v oblasti zaměstnanecských benefitů (s. 47-49); Tvorba tarifních mezd na základě hodnocení náročnosti pracovních míst (s. 50-55).

Právo

Igor Pařízek

Exekuce po oddlužení povinného

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 2, s. 69-70

Autor rozebírá otázku možnosti vést exekuci na majetek povinného, u nějž jako dlužníka úspěšně proběhlo oddlužení a byl osvobozen od placení pohledávek v rámci insolvenčního řízení. Shrnuje podstatnou právní úpravu dle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona a judikaturu NS k výkladu tohoto ustanovení, ze které vyplývá, že v tomto případě se věřitel nemůže domoci pohledávek jak v nalézacím, tak ani v exekučním řízení. Pro exekuci to znamená, že jestliže se povinný dovolá citovaného usnesení insolvenčního soudu, je nutno dosud probíhající exekuci zastavit pro nepřipustnost. Upozorňuje ale na zvláštní případy pohledávek, na něž se osvobození nevztahuje, a je možno další provádění exekuce. Tuto výjimku vysvětluje. - Poznámky.

Rita Hrabalová

Exekuce společného jmění manželů a obrana manžela povinného ve světle zákona č. 139/2015 Sb.

Ad Notam, Sv. 23, (2017) č. 6, s. 12-17

Na základě rekodifikace soukromého práva zákonem č. 89/2012 Sb. se koncepčně změnil rozsah společného jmění manželů (SJM) a zejména se posílilo postavení věřitele vůči dlužnému manželovi. Pokud vznikl dluh jen jednomu z manželů za trvání SJM, při exekuci se lze uspokojit z celého SJM. Příspěvek analyzuje novelu občanského soudního řádu a exekučního řádu č. 139/2015 Sb. účinnou od 1.7.2015, kterou došlo ke sjednocení právní úpravy postihu SJM jak v OSŘ, tak v exekučním řádu, a vyřešil se aplikační konflikt nové právní úpravy na dosud zahájená řízení. Dále autorka rozebírá účastenství nedlužného manžela v exekuci a jeho možnou obranu. Kladně hodnotí přínos novely ve vztahu k obraně manžela povinného a k povinnosti soudního exekutora nahlížet do Seznamu listin, s obavami ale hodnotí její aplikovatelnost ohledně postihu SJM vzhledem k vývoji rozhodovací praxe soudů. - Poznámky.

Katarína Ragáčová

Lucia Žitňanská: exekučná amnestia nemá byť bezbolestná : exekúcie

Trend, Sv. 28, (2018) č. 6, s. 20-21

Novou navrhovanou formou částečného odpuštění dluhů má být na Slovensku exekuční amnestie. V článku jsou představeny základní rysy návrhu ministryně spravedlnosti na exekuční amnestii, která cílí k pomoci dlužníkům působícím v šedé ekonomice, odlehčení soudů a snížení nákladů státu při jednorázovém zastavení exekučního řízení. Na část exekucí by se mohla vztahovat amnestie na úroky z prodlení a případně i na část jistiny, u jiných by se uplatnilo tzv. mimořádné opatření spočívající v překlopení starých exekucí do nového modelu dle novelizovaného zákona. Připravena jsou i opatření snižující zneužívání amnestie zhoršením platební morálky. Graf ukazuje, kdo jsou největší věřitelé u pohledávek, na které by se měla vztahovat exekuční amnestie, a údaje o počtu exekucí fyzických i právnických osob v SR.

Dana Ondřejová

Několik zamyšlení nad spotřebitelskou ochranou v kontextu nové judikatury

Bulletin advokacie, Sv. 2018, č. 1-2, s. 36-38

Cílem článku je poskytnout kritické zamyšlení nad ochranou spotřebitele zejména v kontextu nové judikatury (ale i právní úpravy). Posuzované případy byly výslovně regulovány dřívější právní úpravou a/nebo judikovány na úrovni vysokých soudů. Autorka rozebírá, jak si s převzetím či nepřevzetím těchto závěrů poradily nižší soudy. - Poznámky.

Petr Tomášek

Novela zákona o registru smluv - výkladové nejasnosti tzv. obchodní výjimky

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 10, (2018) č. 1, s. 8-13

Článek se zabývá obchodní výjimkou - § 3 odst. 2 písm. r) - v novele zákona o registru smluv č. 249/2017 Sb., kde se hovoří o tom, že průmyslový nebo obchodní účel založení právnické osoby nevylučuje z uveřejnění v registru smluv všechny smlouvy uzavírané právnickou osobou, ale jen jejich specifický okruh, a to navíc nikoli za všech okolností. - Poznámky.

Tomáš Lichovník

Nový pohled na poskytování informací podle z. č. 106/1999 Sb.

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 4, s. 52

Autor představuje nový nálezný Ústavního soudu ze 17.10.2017 sp. zn. IV. ÚS 1378/16 ve věci práva na informace ve veřejném zájmu, jež mohou zahrnovat i osobní údaje jednotlivců týkající se jejich odměn za práci. Nález částečně reaguje na praktickou aplikaci rozsudku NSS sp. zn. 8 As 55/2012 statutárním městem Zlín a uvádí, že právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní, pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu. Podle ÚS tak poskytování informací o odměnách za práci není obecně protiústavní, nicméně případný zásah do základních práv dotčených osob je nutno posuzovat podle okolností každého jednotlivého případu. Ve zkoumaném případě mělo město Zlín při rozhodování o žádosti žadatele nezbytně provést test proporcionality. -- Téma zpracovává také článek v čas. Obec & finance č. 1/2018, s. 36-37.

Karin Pomaizlová, Monika Fürstová

Povinnosti e-shopů podle GDPR

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 40-42

Problematika regulace ochrany osobních údajů zákazníků internetových obchodů v souvislosti s evropským obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR) účinným od 25.5.2018. Provozovatel e-shopu je tzv. správcem osobních údajů. Autorky shrnují povinnosti správce osobních údajů a podrobněji se zaměřují na praktická úskalí spojená se souhlasem se zpracováním osobních údajů a s požadavky na kvalitu tohoto souhlasu (informovaný, jednoznačný, svobodný). Přibližují také informační povinnosti provozovatele e-shopu, povinnost přiměřeně zabezpečit osobní údaje i povinnost hlásit kybernetické útoky dozorovému úřadu. - Poznámky. -- Článek je publikován též v čas. Bulletin advokacie č. 1-2/2018, s. 45-48.

Gerald Spindler

Zukunft der Digitalisierung - Datenwirtschaft in der Unternehmenspraxis

Budoucnost digitalizace - datové hospodářství v podnikové praxi

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 1-2, S. 41-50

Ať už jde o průmysl 4.0, internet věcí, samořídící vozidla, robotizaci ve zdravotnictví nebo o další příklady expanze umělé inteligence, stojí podniky a celá ekonomika před zásadní proměnou, po jejímž dokončení budou nejdůležitější surovinou data. Jak unijní, tak němečtí zákonodárci se snaží zasadit nadcházející změny do právního rámce. Předmětem článku je analýza relevantních zákonodárných iniciativ jak na úrovni Evropské unie, tak Německa, přičemž autor se pokouší postihnout jejich možný dopad na budoucí obchodní strategie podniků. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M14.

Statistika. Demografie. Sociologie

Jeremy Greenwood, Nezih Guner, and Guillaume Vandenbroucke

Family economics writ large

Objasnění ekonomie rodiny

The Journal of economic literature, Vol. 55 (2017), No. 4, p. 1346-1434

V průběhu uplynulého století se v rozvinutých zemích radikálně proměnila struktura rodin (došlo k poklesu porodnosti, rodiče více investují do dětí, vzrostla také účast na trhu práce u žen a naopak se snížil počet uzavíraných sňatků). Tyto změny ovlivňují i formování různých opatření (např. zda by měly být poskytovány subvence na péči o děti, zda by měl daňový systém podporovat účast vdáných žen na trhu práce, apod.). Autoři v článku prezentují různé makroekonomické modely z dřívějších studií, které vysvětlují dosavadní změny ve struktuře rodin i v souvisejících společenských normách. - Poznámky.

Ran Abramitzky and Leah Boustan

Immigration in American economic history

Imigrace v amerických hospodářských dějinách

The Journal of economic literature, Vol. 55 (2017), No. 4, p. 1311-1345

Spojené státy jsou dlouhodobě vnímány z pohledu přistěhovalců jako země příležitostí, americká veřejnost má nicméně obavy z toho, že se imigrantům nepodaří zařadit se do společnosti, a že jejich příchod způsobí pokles mezd stávajících pracovníků. Autoři v článku zkoumají dvě hlavní éry imigrace do USA - období masové migrace z Evropy (1850-1920) a nedávné období migrace z Asie a Latinské Ameriky (1965- do současnosti). Zaměřují se přitom na několik otázek - z jakého důvodu daná osoba ze své domovské země odešla (zda má tato osoba dovednosti, které jsou vysoce ceněné na trhu práce ve své zemi, nebo naopak níže ceněné); jak se přistěhovalcům podařilo se asimilovat; jaké účinky mohla imigrace mít na výši mezd a zaměstnanost obyvatel USA. Závěry, ke kterým autoři docházejí, vychází z předchozích výzkumů na toto téma. - Poznámky.

Účetnictví

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Účetnictví v praxi

Sv. 18, (2018) č. 2

Dotace v účetnictví podnikatelů (s. 4-12); Oznamování změn registračních údajů - DIČ a jiné (s. 13-21); Změny ve zdravotním pojištění 2017/2018 (s. 22-25); Finanční leasing v daňových předpisech od 1.7.2017 (s. 26-31); Podnikání manželů a obchodní majetek - z hlediska daně z příjmů (s. 32-36).

Veřejná správa

Hana Mohelská, Marcela Sokolová

Digital transparency in the public sector : case study Czech Republic

Digitální transparentnost ve veřejném sektoru : případová studie z České republiky

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 20, (2017) No. 4, p. 236-250

Empirické hodnocení míry transparentnosti informací na webových stránkách českých obcí. Autorky zkoumají tři základní oblasti: komunikaci obcí s občany prostřednictvím míry publikování povinně i dobrovolně zveřejňovaných informací; publikování dokumentů týkajících se řízení a správy obce a agendy veřejných zakázek; dostupnost webu a vliv počtu obyvatel dané obce či regionu na jeho kvalitu. Nejprve definují pojem transparentnost a představují zvolenou metodologii výzkumu i zkoumaná data. Následně zprostředkovávají výsledky analýz komunikace obcí s občany a rozebírají odlišné výsledky získané u jednotlivých zkoumaných oblastí (nejhorších výsledků bylo dosaženo v oblasti publikování dokumentů o managementu a aktivitách vedení obce). Zjišťují, že kvalita obecních webových stránek nesouvisí s počtem obyvatel konkrétní obce nebo s četností populace v regionu, ve kterém se obec nachází.

Ján Kuklinca, Livia Kulhová

GDPR pro obce. Způsoby, jak jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů (DPO)

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 4, s. 42-43

Pro města a obce vyplývá z GDPR povinnost jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů (DPO). Autoři informují o metodickém doporučení Ministerstva vnitra k zajištění jednotného postupu při organizačně-technickém zabezpečení funkce pověřence, které je zaměřeno na výklad a zodpovězení praktických problémů a poskytnutí návodu, jak zabezpečit plnění povinností obce. Dále uvažují nad praktickými možnostmi přístupu obcí k této povinnosti s ohledem na rozsah zpracování osobních údajů, které budou spadat do agendy pověřence. Uvádějí, že by obce měly přihlížet především ke své velikosti, rozsahu agendy, počtu institucí i individuálním potřebám, a v případě malých obcí navrhuji možnost ustanovit jednoho společného, sdíleného pověřence. - Poznámky.

Lenka Matochová, Marek Šimka

K podepisování zadavatele v zadávacím řízení. (II.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 1 (leden), s. 22-26

Přiblížení problematiky elektronického podepisování zadavatele v zadávacím řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. V této části se autoři věnují uznávanému elektronickému podpisu dle zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, kterým se rozumí zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu a kvalifikovaný elektronický podpis. Rozebírají nutnost odeslání datové zprávy v souvislosti s požadovanou elektronickou formou komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem. Dále zvažují odlišnosti datové zprávy a dokumentu, podmínku elektronického podpisu u dokumentu vs. emailové zprávy a v souvislosti s dualitou dokument/datová zpráva zmiňují nálezy ÚS. Poté se zaměřují na volbu kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru, podepisování ostatních právních jednání neuvedených v § 211 odst. 5 ZZVZ a na povinnost používat v určitých případech kvalifikovaný elektronický podpis.

Martin Greive, Frank Specht, Diana Fröhlich, Peter Thelen, Simone Wermelskirchen

Kanzlerin ohne Plan : Integration und Wahrheit

Kancléřka bez plánu : integrace a pravda

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 19 (26.1.2018), S. 44-46

Dva a půl roku od začátku uprchlické krize německá spolková vláda zanedbává integraci nově přichozích. Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky (BAMF) sice za r. 2017 dokázal zredukovat počet otevřených azylových řízení z bezmála 434 tisíc na 68 245, průměrná doba uzavření jednoho případu ale vlivem odvolávání účastníků proti rozhodnutí opět vzrostla na téměř 11 měsíců. Spolkové země také nejsou důsledné ve vyhošťování osob, jejichž žádost o azyl či doplňkovou ochranu byla zamítnuta. Rovněž kurzy němčiny pro imigranty nevykazují očekávanou efektivitu, když pro pracovní trh nutné jazykové zkoušky složí jen o něco více než polovina jejich účastníků. A i kvůli časté absenci ochrany učňů-imigrantů před vyhoštěním a dalším byrokratickým překážkám se práci zatím podařilo sehnat zhruba jen pětinaš migrantů. Zároveň státní a veřejná správa není schopna přesně vyčíslit všechny výdaje spojené s integrací žadatelů o azyl. -- K problematice integrace žadatelů o azyl do německé společnosti a na pracovní trh viz také články na s. 47-53.

Adéla Havlová, Romana Derková, Jana Petrová

Prokazování skutečných majitelů v zadávacích řízeních

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 4, s. 33-36

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ukládá povinnost prokazovat a ověřovat v zadávacích řízeních u vybraného dodavatele (právnícké osoby) jeho skutečné majitele, a to s odkazem na zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML). Jedná se o povinnost rozklíčovat vlastnickou strukturu právnícké osoby až na úroveň fyzických osob, které mají na dodavatele určitý relevantní vliv, za účelem posouzení střetu zájmů. Novela AML zákona č. 368/2016 Sb. zpřesnila definici skutečného majitele a zavádí evidenci údajů o skutečných majitelích. Autorky rozebírají problematiku zjišťování skutečného majitele, postup zadavatele vůči vybranému dodavateli a požadavky na doklady předkládané vybraným dodavatelem. Věnují se otázce ověřování dokladů o vlastnické struktuře ze strany zadavatele a úrovně vlastnické struktury, kam až je třeba zjišťovat. Informují o povinnosti dodavatelů zaevidovat údaje o skutečných majitelích od 1.1.2018 v obchodním rejstříku i o možných sankcích za neoznámení skutečného majitele rejstříkovému soudu. - Poznámky.

Markéta Brtková, Aneta Boučková

Zvláštnosti uzavírání smluv v projektu. (I.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 1 (leden), s. 48-52

Bližší ke specifikům veřejných zakázek financovaných z prostředků EU zadávaných v rámci projektu se zaměřením na zvláštnosti uzavírání smluv v projektu. Autorky nejprve krátce definují projekt a životní cyklus projektu, poté se detailně zabývají závazným postupem zadavatelů veřejných zakázek směřujících k uzavření smluv dle zákona č. 134/2016 Sb. (ZZVZ). Upozorňují, že proces stanovený ZZVZ se vyznačuje mnohem větší mírou formalizace a regulace a ve značné míře omezuje smluvní volnost zadavatele ve vztahu k výběru druhé smluvní strany. Dále analyzují soukromoprávní nebo

veřejnoprávní charakter zadávacího řízení a problematiku uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem. Věnují se také tvorbě technických podmínek, možnostem stanovení smluvních podmínek a povinným prvkům vizuální identity. Zběžně probírají zákaz podstatné změny smlouvy.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 23, (2018) č. 1

Výsledky rozpočtového roku 2017 (s. 8-9); Za co obce nejvíce utrácí? - struktura výdajů obcí (s. 10-11); Strategie regionálního rozvoje 21+: tvorba nového zásadního dokumentu je v plném proudu (s. 24-25); Dokáže se obec sama vyrovnat se svými dluhy? (s. 24-25); Náklady veřejných rozpočtů na financování péče o ohrožené děti - část I. (s. 30-31); Poskytování informací o platech a odměnách: svobodný přístup k informacím nebo ochrana osobních údajů - dle nálezů ÚS sp. zn. IV. ÚS 1378/16 z října 2017 (s. 36-37); Změny v zemědělské politice EU nahrávají obcím a rozvoji venkova (s. 46-47); Analýza bytových developerských projektů v Praze (2017) (s. 50-52); Obce a veřejné výzkumné instituce - dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (s. 56).

Veřejná správa

Sv. 29, (2018) č. 3

Kolín vsadil na aplikace a má nejchytřejší radnici (s. 2-4); Průměrná výše plateb za vodné a stočné bude v ČR v roce 2018 na úrovni 86-88 korun za m³ (s. 6-7); Pavel Drahovzal: Letošní komunální volby přinesou velkou generační obměnu (s. 8-11); V komunitním centru Máj v Českých Budějovicích to žije i díky salesiánům (s. 12-13); Republika, naše vlast. Část 12. Národní galerie v Praze (s. 15-18); Z periferie se stali srdcem Evropy, průmysl ale stále nepřišel (s. 22-25); Josef Schmidkonz: Ceny másla? Fenomén, kterému rozumí málokdo (s. 25); Je boj s korupcí jen donkichotskou snahou? (s. 26-27); Evropa se zaměřuje na společnou paměť a identitu (s. 28); Metodika a odborný konzultant koncepce projektu (s. 30).

Veřejné finance. Rozpočet

Ju.F. Pivtorak

Kassovoje obsluživanje ispolnenija bjudžetov bjudžetnoj sistemy Japonii

Pokladní obsluha plnění rozpočtů rozpočtové soustavy Japonska

Finansy, Sv. 2017, no. 7, s. 56-59

V Japonsku se sestavováním a plněním rozpočtu zabývají některé úseky japonského ministerstva financí a pokladní obsluha je v kompetenci centrální banky. Dvouúrovňový rozpočtový systém sestává ze státního rozpočtu a rozpočtů místních správních orgánů - prefektur a obcí. Japonská banka, založená v r. 1882, prošla několika reorganizacemi a v současnosti zahrnuje 15 odborů v samotné bance, 32 poboček a 14 místních oddělení v Japonsku a také 7 zahraničních zastoupení. Kmenový kapitál Japonské banky představuje 100 mil. jenů. Pokladní služby plnění rozpočtu se Japonská banka účastní formou poskytování služeb, spojených s přijímáním a výplatou státních prostředků, řízením hotovosti vlády a operacemi se státními cennými papíry.

Living on borrowed time

Život na dluh

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9079, p. 68

V r. 2019 a 2020 dosáhne federální deficit v USA pravděpodobně téměř 6 % HDP, což je nejvíce od 2. světové války. Vláda prezidenta Obamy hospodařila se stejným schodkem, ale to bylo v době nejhoršího hospodářského poklesu od doby Velké krize. V rozpočtování tak Amerika stejně jako v jiných oblastech vchází na neprobádané území. Někteří ekonomové již varují, že se země blíží bodu, kdy nové půjčky nadělají víc škody než užitku, ale jsou důvody se domnívat, že poučky ortodoxní ekonomie zatím ještě neplatí. Růst inflace a mezd zůstává mírný, což naznačuje, že ekonomika nejede na plný plyn a že vládní půjčky prozatím nevytlačí soukromé investiční aktivity. Navíc americká fiskální expanze neprobíhá v izolaci, ale v rámci globálního finančního systému, který vykazuje téměř nenasytnou chuť na bezpečné vládní dluhopisy.

O.I. Timofejeva

Otkrytyj bjudzet obnažajet problemy upravlenija gosudarstvennymi finansami

Otevřený rozpočet odhaluje problémy řízení veřejných financí

Finansy, Sv. 2017, no. 7, s. 11-16

Od r. 2014 se v praxi řízení regionálních financí v Rusku využívá nástroj, který podněcuje orgány státní moci ke zvyšování otevřenosti rozpočtových údajů. Jedná se o rating regionů podle úrovně otevřenosti těchto dat. Vznikl jako společenská iniciativa, byl podpořen státními strukturami a v současnosti jej sestavuje Vědeckovýzkumný finanční institut na objednávku Ministerstva financí RF. V článku se vysvětluje metodika sestavování ratingu a hodnotí se jeho výsledky. Autorka však konstatuje, že vzhledem ke způsobu řízení veřejných financí mají získané údaje jen malý význam.

Till Hoppe

Streit um EU-Milliarden für Afrika

Hádka o miliardy Evropské unie pro Afriku

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 27 (7.2.2018), S. 11

V rámci diskuse o odstraňování příčin migrace je na úrovni Evropské unie debatováno o navýšení příspěvků na rozvojovou pomoc a podporu investic na africkém kontinentu. Zatím z rozpočtu EU a rozpočtů členských států plyne na tyto účely kolem 20 miliard eur ročně, přičemž právě EU je největším světovým podporovatelem afrických států. Podle odhadů OSN by však byla potřeba roční investice za nejméně 200 miliard eur, aby Afrika začala viditelně prosperovat. Evropská komise proto v září 2017 zřídila zvláštní fond z kapacit unijního rozpočtu, který by měl do roku 2020 podnítit soukromé investice na černém kontinentu v hodnotě 44 miliard eur. Důležitou funkcí fondu bude udělování úvěrů pro investice, za něž bude v případě neúspěchu ručit. To vyvolává pochybnosti Evropské investiční banky (EIB), podle níž Evropská komise nedisponuje potřebnou expertízou v oblasti rizikového managementu. EIB by proto nejraději správu fondu převzala sama, například prostřednictvím zvláštní dceřiné rozvojové banky.

Xavier Debrun and Tidiane Kinda

Strengthening post-crisis fiscal credibility: fiscal councils on the rise : a new dataset

Upevňování pokrizové fiskální důvěryhodnosti: fiskální výbory na vzestupu : nový soubor dat

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 4, p. 667-700

Autoři dokládají postupný vznik nezávislých fiskálních institucí (fiskálních výborů) prostřednictvím unikátního souboru dat, který shrnuje hlavní charakteristické znaky fiskálních výborů působících v členských státech MMF. Empiricky zkoumají jejich úlohu při posilování fiskální výkonnosti, účinnost fiskálních institucí a kvalitu rozpočtových předpovědí. Data ukazují, že počet fiskálních výborů prudce vzrostl od hospodářské a finanční krize v letech 2008-2009. Existující fiskální výbory představují pestrou škálu možných institucionálních forem s odlišnými pravomocemi a úkoly. Empirická analýza naznačila, že pouze dobře navržené fiskální výbory mohou přispívat k silnější fiskální výkonnosti a přesnějším a nezkresleným předpovědím. Autoři také identifikují znaky efektivních fiskálních výborů. - Poznámky.

Felix Rösel

The political economy of fiscal supervision and budget deficit : evidence from Germany

Politická ekonomie fiskálního dohledu a rozpočtových deficitů : údaje z Německa

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 4, p. 641-666

V mnoha německých spolkových zemích dosahuje místní správa velkých deficitů rozpočtů, i přesto, že fiskální dohled státních úřadů je přísný. Autor v hlavních rysech popisuje teorii stranickosti (partisanship) ve vztahu k fiskální politice a následně zjišťuje, jak stranická identifikace ovlivňuje veřejné finance v prostředí místních správ a fiskálního dohledu. Zkoumá rozsah vlivu stranickosti ve vztahu místní správy a fiskálního dohledu u 427 místních správ v období 2000-2004 na deficit rozpočtu obcí. Výsledky neukazují, že stranická identifikace mezi místní správou a dohledem ovlivňuje krátkodobé deficity. Autor nicméně identifikuje význam stranické ideologie: levicové místní správy tolerují vyšší rozpočtové schodky než jejich pravicové protějšky a levicový fiskální dohlížitel snáší vyšší schodky než pravicový dohled. Zjištění naznačují, že politická nezávislost dozorového orgánu je významná pro optimální úpravu a rozsah fiskálního dohledu. - Poznámky.

Zdravotnictví

Jonathan Gruber

Delivering public health insurance through private plan choice in the United States

Poskytování veřejného zdravotního pojištění prostřednictvím výběru soukromých plánů ve Spojených státech

The Journal of economic perspectives, Vol. 31 (2017), No. 4, p. 3-22

Programy zdravotního pojištění v USA Medicare a Medicaid vznikly v 60. letech 20. století, přičemž v průběhu času se postupně měnil systém úhrad za zdravotní péči. Autor se v článku věnuje historii programu a jeho postupným změnám, tj. od původní struktury v 60. letech přes vznik tzv. plánů řízené péče (managed care plans) a programu Medicare Part D až po zákon Affordable Care Act z roku 2010. Dále analyzuje přínosy a rizika spojená se soukromými zdravotními plány a zabývá se i dalšími aspekty, které s těmito plány souvisí (např. riziko nepříznivého výběru). - Poznámky. -- Další články k tématu "Health insurance and choice" viz s. 23-50 ("Selection in health insurance markets and its policy remedies") a 51-72 ("The questionable value of having a choice of levels of health insurance coverage").

Cordula Tutt

Die falsche Medizin : Gesundheitspolitik

Špatný lék : zdravotní politika

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 3, S. 60-61

Autorka se zabývá otázkami, proč občanské pojištění podle představ SPD nevyřešilo problémy německého zdravotnictví a jak by mohly vypadat jeho ekonomicky účelné reformy.

Craig Garthwaite, Tal Gross, and Matthew J. Notowidigdo

Hospitals as insurers of last resort

Nemocnice jako pojistitelé poslední instance

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 10 (2018), No. 1, p. 1-39

Přibližně 15 % Američanů nebylo v uplynulém desetiletí zdravotně pojištěných, část populace zůstane nepojištěná i při plném přijetí zákona Affordable Care Act, ACA. Dále se očekává, že ACA bude kryt pouze 70 % průměrných výdajů na léčbu. Nemocnice v USA jsou však povinny poskytnout neodkladné lékařské ošetření (emergency care) i nepojištěným osobám, přičemž náklady, které jsou s tím spojeny, jim nejsou uhrazeny. Autoři zjišťují, že každá nepojištěná osoba stojí nemocnici ročně přibližně 800 amerických dolarů. Dále se autoři zabývají tím, zda je toto břemeno sdíleno mezi nemocnicemi z jednoho regionu rovnoměrně či zda nemocnice nekompenzované náklady přenášejí na další subjekty (zaměstnance, pacienty se soukromým pojištěním), nebo zda jim tyto náklady snižují zisky. Podle autorů americké nemocnice fungují jako "pojistitelé poslední instance" - pokud političtí činitelé rozhodnou, že určitým skupinám, které si samy nemohou dovolit zdravotní pojištění, nebude pojištění hrazeno z veřejných zdrojů, nesou tyto náklady v konečném důsledku nemocnice. - Poznámky.

Zemědělství

Václav Vojtěch ; rozhovor vedl Ivan Haluza

Agroexpert OECD: bez dotací by sa nič katastrofické nedialo

Trend, Sv. 28, (2018) č. 4, s. 44-47

Rozhovor s expertem OECD na efektivitu zemědělské politiky V. Vojtěchem o myšlenke potravinové soběstačnosti v rámci EU, zemědělských dotacích a možných dopadech ukončení dotování zemědělského sektoru i o slabínách slovenského agrárního sektoru. Vojtěch krátce porovnává transformační šok z 90. let a dopad vstupu na společný trh EU z hlediska slovenského zemědělství, přibližuje rozdílný postoj k dotační politice v EU a dalších zemích světa a krátce shrnuje budoucí výzvy evropského zemědělství.

Životní úroveň

By Robert C. Allen

Absolute poverty : when necessity displaces desire

Absolutní chudoba : když potřeba nahrazuje přání

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 12, p. 3690-3721

Světová banka dříve považovala za kritérium extrémní chudoby nutnost vyžít s jedním americkým dolarem na den. Později se hranice zvýšila, podle autora ale východiska indikátoru skýtají řadu nedostatků. Autor vyvíjí vlastní měřítko, které problémy indikátoru Světové banky řeší. Použitá metoda poukazuje na existenci větší chudoby ve světě v porovnání s metodou Světové banky (a to dokonce i v rozvinutých zemích, jako např. v USA nebo ve Velké Británii). - Poznámky.

Norbert Häring

Das Leben am unteren Limit : ökonomische Vergleiche

Život na dolním limitu : ekonomická srovnávání

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 25 (5.2.2018), S. 16

Článek se věnuje polemice ekonomů a výzkumníků rozvojových zemí s tezí nositele Nobelovy ceny za ekonomii A. Deatona o srovnatelné míře chudoby části obyvatel a regionů USA s chudobou ve třetím světě. Deatonovi kritici upozorňují, že tento ekonom ve svých analýzách založených na statistikách Světové banky nezohlednil odlišné měření chudoby v rozvinutých a rozvojových zemích, která jsou založena na příjmu, respektive na spotřebě. Tento rozdíl je přitom zásadní, neboť vyspělé státy zpravidla poskytují lidem pod hranicí chudoby řadu bezplatných služeb.

Ostatní

By Tobias Buck

Ready for combat?

Připravení k bojové akci?

Financial Times, Vol. 2018, No. 39707 (16.2.2018), p. 7

V průběhu posledních deseti let Německo profesionalizovalo svou armádu, která se nyní víc zapojuje do zahraničních vojenských misí, což bylo dříve nemyslitelné. Vývoj německého přístupu je přinejmenším částečným odrazem nové politické reality. V době, kdy USA projevují méně ochoty být zárukou bezpečnosti v Evropě, je na Berlín vyvíjen větší tlak, aby převzal část břemena. Vojenské výdaje rostou, ale do čtyř let nemají přesáhnout 1,5 % HDP.

Jan Guldner

Uni cum laude

Nejlepší univerzity

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 3, S. 82-87

O profesním úspěchu rozhoduje také volba správné vysoké školy. Exkluzivní žebříček časopisu WirtschaftsWoche ukazuje, které německé univerzity nejlépe připravují studenty na profesní dráhu v různých oborech a mají mezi personálními šéfy nejlepší pověst.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 10

Česko čeká eurodotační odvykačka: tolik eur jako v současnosti Česko v novém unijním rozpočtu po roce 2020 už nezíská - téma čísla o eurodotacích (s. 12-19); Populisté před branami Říma - volby v Itálii a populistické strany v Evropě (s. 30-32); Nová pravidla mění trh s půjčkami, lichváři nyní cílí na podnikatele - dopad nového zákona o spotřebitelském úvěru na nebankovní poskytovatele půjček a občany (s. 44-46); Obchodní války a její oběti - oslabení cen akcií (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 62, (2018) č. 6**

0,75 % - Česká národní banka zvýšila úrokové sazby (s. 4); Bankéře nahrazují roboti - téma čísla o robotizaci ve finančních službách (s. 12-19); Olympijský byznys - rozpočty a související příjmy zimních olympijských her od r. 2002 (s. 28-29); Úředníci a ti další. Pro erár pracuje milion lidí - nejvíce lidí stát zaměstnává ve školství. Úředníků "berňáku" je jen o třetinu méně než vojáků v armádě (s. 30-33); Vedení ČEZ chce firmu rozdělit, aby bylo na jádro (s. 34-35); Ani nedostatek lidí nedotlačil firmy k větší nabídce částečných úvazků (s. 41-43); Finanční úřady "klekly" na spřízněné podniky: za chyby v převodních cenách hrozí firmám vysoké pokuty. Jasný návod, jak se jim vyhnout, ale chybí - daňové úniky (s. 52-54).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 62, (2018) č. 7**

Česko jako učitel národů: na českých vysokých školách studuje 14 procent cizinců a jejich počet stále roste. Stát za jejich studium platí miliardy korun, o přínosech pro českou ekonomiku má ale jen velmi nejasnou představu - téma čísla (s. 14-23); Jak na daně za rok 2017: podrobný návod, jak postupovat při vyplňování přiznání k dani z příjmů fyzických osob - příloha Daňové přiznání (s. 33-75); Tahouni a brzdy světového růstu: očekávaný růst HDP v r. 2018 podle MMF (s. 76-77); Mráz přichází ze Silicon Valley: pět největších firem světa vládne nad našimi základními pudry, tužbami a sny - Microsoft, Facebook, Amazon, Google, Apple (s. 82-83); Firmy si nechrání své nápady, snižují tím svoji tržní hodnotu - duševní vlastnictví (s. 92-95).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 62, (2018) č. 8**

Byty už tolik nevynášejí: vysoké ceny bytů a jejich nedostatek způsobují, že se stále více Čechů rozhoduje pro nájemní bydlení. Velká poptávka po nájmech nahrává investorům: jejich byt nezůstane prázdný a mohou si říci o více peněz - téma čísla investiční byty (s. 12-18); Investice 2018. Je býk přestárlý? - vývoj akciových indexů a výnos různých druhů investic (s. 20-24); Sílicí koruna bude krátit zisky (s. 25); Naštvaný Babiš chce striptýz ČEZ: A. Babišovi se nedaří ovládnout ČEZ, tak mu chce alespoň zrušit výjimku z registru smluv (s. 34-35); Pojišťovny zdrazují, odnáší to operativní leasing (s. 42-43); Únor 1948: převrat, který vlastně žádným převratem nebyl. Sedmdesát let stará politická krize jen potvrdila, že republika už dávno patří na východ (s. 44-47); Nový daňový balíček má snížit daně zaměstnancům, firmy naopak zaplatí více: ministerstvo financí plánuje změny daňových sazeb. Povzbudí švarcsystém, bojí se daňoví poradci (s. 52-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 62, (2018) č. 9**

Česko není Praha proti venkovu: rozhovor se sociálních geografem Radimem Perlínem (s. 18-23); Diesely řadí zpátečku - naftová auta jsou v Evropě na ústupu, vývoj počtu dieselů na nově registrovaných autech ve vybraných zemích (s. 24-25); Desítky novel, stovky změn. Podnikatelé se stabilních daní jen tak nedočkají - jak se v Česku mění daně od r. 1993 (s. 26-27); Boj o Pelikánovu cestu z dluhového pekla - exekuce a oddlužení v ČR (s. 28-29); Počítače vytlačují právníky, samy už zvládnou sepsat odvolání či nájemní smlouvu (s. 44-46).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 10**

Kristovi hospodáři: katolická církev získala v restitucích lesy, pole a nemovitosti za miliardy a hned do nich začala investovat. Fary bude pronajímat přes Airbnb - téma čísla o majetku církve a investicích (s. 10-15); Ještě větší ostuda, než jsme doufali: otevírají se obálky na mýtný tendr, začíná boj o 29 miliard a kšeft na deset let (s. 30-31); Bullshit Bulgaria: případ prodeje bulharských aktiv skupiny ČEZ dokumentuje, že premiér Babiš je ochoten pro své tažení proti vedení energetického gigantu obětovat i zájem českých daňových poplatníků (s. 36-37); Reaktor k nezaplacení - energetika, plynové elektrárny versus nové jaderné bloky (s. 38-39); Keynesiánská cesta do pekla: Česko je jen dalším důkazem toho, že Keynesova politika funguje pouze ve fázi utrácení - esej P. Párala k fiskální politice (s. 40-42).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 7**

Změna je trvalý stav - rozhovor s Ondřejem Štefflem, zakladatelem Scioškol, o českém školství (s. 16-19); Největší propad za sedm let: akciové trhy prudce oslabily. Investoři panikařili kvůli dobrým zprávám (s. 25); Mzdový růst podle Jánošíka: prohlubují se sociální rozdíly v Česku? Nesmysl. Loni rostly mzdy nejrychleji v podprůměrně placených pozicích, naopak nejnižší růst zaznamenali Pražané (s. 26-27); Když revoluce zestárne - Írán (s.30-31); S eurem na věčné časy a nikdy jinak: že jsou Češi ministři švindlů? Kdepak. Kam se hrabou na evropské centrální bankéře. Zvláště na jednoho italského - komentář P. Párala (s. 32-34); Jak se daří zemím bez eura: vývoj středoevropských měn dobře ilustruje, jak se která země o své platidlo stará - vývoj kurzu maďarské, české, švédské, turecké, polské a rumunské měny k EUR (s. 36-37); Jak na daně - komerční příloha (s. I-IV).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 8**

Jak zkrotit AirKlondike: Airbnb je největším ubytovatelem v Praze, pronajímat turistům je o polovinu výhodnější než dlouhodobě - téma čísla k regulaci ubytovacích služeb (s. 12-19); Koncentrovaná solární energie: jednu čtvrtinu výkonu fotovoltaik v Česku vlastní 15 investorů. Největší jsou ČEZ, China-CEE Fund a Jufa (s. 32); Na cesty do pekel: ekonomika šlape a reálné mzdy rostou jako nikdy. Proč je tedy stále těžší nebýt švorc? (s. 40-42); Jak nám ta Unie pěkně roste: Česko, měřeno pouze porovnáním historických dat, má za sebou jeden z nejlepších roků od listopadu 1989 - komentář M. Zámečnicka (s. 43); Kapitál, vzor CZ 2017: porovnání ekonomické výkonnosti podniků vlastněných "národním kapitálem" s firmami pod zahraniční kontrolou vyvolává jedinou otázku. Kde jsme udělali chybu? (s. 44).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 9**

Přichází český Biolidl? - téma čísla o trhu biopotravin v ČR (s. 12-16); Česko se musí připravit na šok: evropská dotační žíla pomalu vysychá - rozhovor s V. Hudákom z EIB (s. 18-21); Dotační králové v poločase: celkem 35 firem a podnikatelských skupin již dosáhlo na více než sto milionů korun z evropských fondů (s. 32-33); Tenká tlustá čára: samotná oddlužovací novela problémy staniců dlužníků a pěti milionů exekucí nevyřeší. Pro začátek je ale nutná (s. 34-35); Čistý průstřel vlastní nohy: podrobnější analýza dopadů brexitu ukazuje, že zejména ve své "tvrdé" verzi nejvíc postihne jeho největší příznivce - komentář M. Zámečnicka (s. 44-45).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 26 (6.2.2018)**

Stát dá stamiliony na rozkvět aut na elektřinu: do 5 let má přibýt 800 dobíjecích stanic (s. 1) a související komentář na s. 8; Účetní jako ohrožená profese. Jejich práci zvládnou roboti (s. 4); Českému exportu se skvěle daří. Jeho závislost na autopřemyslu ale dál roste - přebytek české obchodní bilance (s. 13); Barel ropy během půl roku zdrazil zhruba o polovinu, ale přes 80 dolarů by letos jít neměl - světový trh s ropou, vývoj globální poptávky a cen (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 28 (8.2.2018)**

Další vlny EET se zpozdí nejméně o rok - rozhodnutí ÚS a připravované změny zákona o EET odsouvají třetí a čtvrtou vlnu (s. 3) a související komentář na s. 11; Kartou? Jedině na pípnutí: obliba karet, které stačí pouze přiložit k platebnímu terminálu, v Česku roste. Devět z deseti plateb kartou probíhá bezkontaktně. Většina lidí přesto nadále preferuje hotovost (s. 4); O tom, zda bude referendum o "czexitu", rozhodnout detaily v připravovaném zákoně - příprava zákona o obecném referendu (s. 5); Dynamickým penzijním fondům se daří (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 29 (9.2.2018)**

Úřady nabídnou snadnější komunikaci přes internet - postup elektronizace české státní správy (s. 8); Nový šéf německých financí: běžec z Hamburku střídá jestřába Schäubleho - kandidát na spolkového ministra financí Olaf Scholz (s. 9); Nový Babišův tým má posoudit, zda je případné dělení ČEZ výhodný projekt (s. 17); Obavy bankéřů z kryptoměn rostou - hrozba pro stabilitu finančního systému (s. 17).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 31 (13.2.2018)**

Co by stál czexit: Česko by po odchodu z EU přišlo především o volný obchod (s. 1) a související příspěvky Czexit by podle ekonomů vzal práci statisícům lidí, aj. na s. 4 i komentář na s. 8; Čínské nákupy v Evropě - pohled na dynamiku čínských akvizic, čínské investice v ČR a dalších státech (s. 2); Ve sporu s bernákem se soud zastal firmy. Daň nemůže vybírat od kohokoliv, rozhodl - rozsudek NSS v kauze Vyrtých o nároku na odpočet DPH (s. 5); Nová pravidla zasáhnou nepoctivé směnárny (s. 5); Dálnice za soukromé peníze - PPP projekt na dálnici D4 (s. 12).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 35 (19.2.2018)**

Summit EU: začíná bitva o peníze i o to, kdo ovládne evropské instituce - víceletý rozpočet EU (s. 2); Lidem žijícím z pronájmu či z kapitálových výnosů mají příští rok výrazně stoupnout daně - představení daňového balíčku upravujícího sazby daně z příjmů fyzických osob (s. 5); Český export stojí na Evropě, potřebuje ale vyšší marže (s. 14); Bitcoinoví mušketýři obrali Evropany o stamiliony - kauza podvodu fondu Optioment (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 36 (20.2.2018)**

Hrozí, že budeme DPH platit dvakrát, kritizují účetní seznam nespolehlivých plátců - institut nespolehlivého plátce DPH (s. 5) a související komentář na s. 9; Řecko: turistů přibývá, daně se zvyšují - rostoucí daňová zátěž (s. 6); Evropa chce bezpečnější sociální síť. Zpřísňuje dohled nad Facebookem a spol. (s. 7); Bitcoin se vrátil k růstu. Za dva týdny přidal 80 procent (s. 15); Elektrická auta by mohla začít přebírat otěže kolem roku 2030 (s. 19) a související články na s. 18-19.

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 37 (21.2.2018)**

Ceny pronájmů dál rostou: bydlení v nájmu za poslední rok zdražilo průměrně o desetinu (s. 1); Poslanci chystají důkladnější regulaci Uberu. Včetně daní (s. 3); Další firmy vítězí nad finanční správou v soudech o zabavený majetek - vydávání zajišťovacích příkazů (s. 4); Česko chce samo určit, na co použije dotace z EU - evropský rozpočet (s. 6); Do vedení ECB míří architekt španělského oživení. Země chce více vlivu v unii - ekonom Louis de Guindos (s. 7); Venezuela vydává jako první státní kryptoměnu - petro (s. 14); Pravidla pro soud drhnou. Nepomohla ani loňská novela: resort spravedlnosti plánuje napsat zcela nový občanský soudní řád (s. 19).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 40 (26.2.2018)**

Cizinců pracujících načerno přibývá: firmy marně hledají nové lidi, riskují kvůli tomu vysoké pokuty (s. 1); Česko chystá regulaci Uberu. Příprava potrvá přes rok (s. 4); Británie se pře o tři brexitové obchodní koše, EU je odmítá - návrh dohody o volném obchodu mezi VB a EU navrhuje tři skupiny odvětví s rozdílným přístupem na společný trh EU a s odlišnou mírou ochrany před zahraniční konkurencí (s. 6).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 47 (7.3.2018)**

Světlu hrozí obchodní válka: neshody mezi velmocemi mohou uvrhnout svět do hospodářské recese - plánované zavedení cel na dovoz oceli a hliníku ze strany USA (s. 1); Pelikán chce jednodušší oddlužení, teď musí přesvědčit poslance - podmínky pro osobní bankrot (s. 4) a související komentář na s. 9; USA staví nebezpečné bariéry: prezident Trump je přesvědčen, že účinnější ochrana před "nežádoucím" dovozem posílí americkou ekonomiku - čím hrozí USA a možná odvěta EU (s. 13) a související komentář na téže straně; Daňový balíček snížil podnikatelům papírování: úřadování kolem daní se chystá na elektronizaci (s. 15); Nové byty v Praze i Brně jsou čím dál menší a dražší: ceny novostaveb rostou, na hypotéku má stále méně lidí (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 49 (9.3.2018)**

Řidiči Uberu budou muset mít licenci a evidovat tržby - připravovaná regulace alternativní přepravní služby (s. 4) a související komentář na s. 9; Trump odstartoval obchodní válku, Spojené státy zavedou

cla na dovoz oceli a hliníku (s. 5); Začínal s půjčkami pro chudé ženy, teď chystá největší IPO indické banky - primární emise akcií Bandhan Bank (s. 14).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 16 (2018), č. 2

Majetkoprávní vztahy mezi ÚSC a zřízenou příspěvkovou organizací - problémové oblasti účetnictví a daně z příjmů (s. 3-10); Novela rozpočtové skladby účinná od 24.1.2018 (I. část) - č. 12/2018 Sb. (s. 11-16); Starobní a invalidní důchodci z pohledu pracovního práva a zdravotního pojištění (s. 17-20); Zveřejňování informace o výši platů podle rozhodnutí Ústavního soudu (s. 21-24); Příspěvky na správu a služby v SVJ z pohledu práva a účetnictví - III. část (s. 25-30).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	59
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	61
Podnik a podnikání.....	61
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	62
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	62
Právo.....	63
Účetnictví	65
Veřejné finance. Rozpočet	66
Ostatní	66

Daně

29011

Jana Skálová

Daně v účetnictví

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 161 stran : tabulky

Povinnosti spojené se správným vypočtením daně z příjmů právnické osoby a DPH a jejich vliv na účetnictví podnikatelských subjektů. Rozbor těchto vlivů, výčet jejich praktických dopadů a ukázkové řešení příkladů jsou obsahem publikace. Jednotlivé části popisují regulaci účetnictví v ČR, obecné principy účtování daní a plátce DPH. V dalších částech je obsahem výkladu vazba účetního výsledku hospodaření na základ daně z příjmů, účetní a daňové dopady u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, u nemovitých věcí, rezerv, u opravných položek a výplaty vlastního kapitálu, účtování odložené daně, účetní zobrazení daní při transakcích s cennými papíry, vklad a prodej závodu a daňové souvislosti fúzí a rozdělení. Každá kapitola obsahuje výklad, příklady a shrnutí. Právní stav daňových a účetních předpisů je k 31.8.2017. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-832-2 (brožováno)

29021

Danuše Nerudová

Daňová politika v Evropské unii

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xiii, 213 stran : ilustrace

Komplexní výklad daňové politiky EU. Popis jejího současného stavu na pozadí historického přehledu vývoje evropské integrace a popis snah o daňovou harmonizaci. Základní směry daňové politiky v EU, a to v kontextu aktuálního boje daňových správ s daňovými úniky. Výsledky projektu akčního plánu k erozi základů daně a převodu zisků (BEPS) a další vývoj v této oblasti. Daňová politika v oblasti nepřímých daní (harmonizace DPH) a v oblasti přímého zdanění. Návrh textu směrnice o společném konsolidovaném základu daně (CCCTB). Problematika smluv o zamezení dvojího zdanění. "Evropský model" smluv o zamezení dvojího zdanění mezi členskými státy EU a výklad multilaterálních a bilaterálních smluv. Historie a současnost smluv o zamezení dvojího zdanění na území ČR. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-682-3 (brožováno)

29010

Miloslav Hnátek

Daňové a nedaňové náklady 2018

Praha : Grada [distributor], 2018, 262 stran

Správné uplatňování nákladů v základu daně z příjmů. Základní předpisy. Následují abecedně uspořádaná hesla k problematice uplatňování nákladů s výkladem a příklady (od automobilu, přes daňové odpisy, náhradu škody, paušální výdaje až po heslo zmařená investice). - 1. vydání - ISBN: 978-80-905899-7-1 (brožováno)

29002 *Pouze prezenčně*

Hana Marková

Daňové zákony : úplná znění platná k 1.1.2018

Praha : Grada, 2018, 287 stran

Úplná znění všech daňových zákonů ve znění k 1.1.2018. Přehled novelizací, které byly přijaty během roku 2017, je společně se stručným komentářem uveřejněn v úvodu publikace. Novelizovaný text je zobrazen odlišným typem písma. Významné novely uvozují navíc odborné komentáře u jednotlivých zákonů. - 28. vydání - ISBN: 978-80-271-0766-7 (brožováno)

29004

Petr Pelech, Iva Rindová

Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za rok 2017

Olomouc : ANAG, 2017, 367 stran

Hlavní změny a základní principy ročního zúčtování za rok 2017. Výklad k ročnímu zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění včetně příkladů. Přehled slev na dani a odpočtů ze základu daně. Nejčastější dotazy z praxe. Příklady vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé

činnosti. Aktuální vzory tiskopisů a postupy jejich vyplnění včetně řešení nestandardních postupů při jejich vzniku. Znění souvisejících předpisů. - 22. aktualizované vydání - Tabulka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro roční období 2017. - ISBN: 978-80-7554-109-3 (brožováno)

28980

James Hannam

What everyone needs to know about tax : an introduction to the UK tax system**Co by měl každý vědět o daních : úvod do britského daňového systému**

Chichester : Wiley, ©2017, xix, 144 stran : grafy

Informativní a zábavný průvodce daňovým systémem Spojeného království. Srozumitelné vysvětlení daní a daňové politiky psané pro laiky bez nutnosti znát účetní nebo právní pozadí problematiky. Kniha zvedá mlhu obklopující nejnovější politické argumenty a veřejnou debatu o daních, včetně účinků brexitu, zabývá se tím, zda se nadnárodní společnosti nečestně vyhýbají svým finančním povinnostem, zvláštními privilegii ultra bohatých nerezidentů atd. Daňový expert a historik James Hannam proniká do každého aspektu daňového systému a přidává praktické případové studie, které objasňují, jak zdanění funguje v reálném světě. Ukazuje, jak jsou daně udržovány tak neviditelné jak je to jen možné, proč existuje tolik různých daní a jak téměř všechny nakonec zaplatí obyčejní lidé. - ISBN: 978-1-119-37578-4 (brožováno)

29012

Vladimír Balcar

Zajišťovací příkaz a další zajišťovací instituty daňového řádu

V Praze : C. H. Beck, 2017, xiv, 108 stran

Problematika zajišťovacích příkazů, přehled právní úpravy, judikatury i aplikační praxe prováděné orgány Finanční správy. Kniha obsahuje analýzu institutu zajištění úhrady na nesplacenou nebo dosud nestanovenou daň, a to v různých stádiích tohoto procesu, tj. od okamžiku, kdy správce daně pojme důvodnou obavu o budoucí dobytost daně, přes vydání zajišťovacího příkazu, průběh zajišťovací exekuce a uplatňování opravných prostředků, až po možnosti daňového subjektu, jak se domáhat kompenzace škody způsobené zajišťovacím příkazem. Pozornost je věnována i souvisejícím nástrojům jako jsou ručení za DPH, nespolehlivý plátc, nespolehlivá osoba i zajištění majetku podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Publikace vychází z právního stavu platného ke dni 31.8.2017. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-682-1 (brožováno)

29009

Miloslav Hnátek

Zcela legální daňové triky : pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory

Praha : Grada [distributor] 2018, 248 stran

Optimální a zákonné cesty k minimalizaci daňového zatížení pro plátce daně z příjmů fyzických osob. Výpočet daňové povinnosti fyzické osoby. Zdanitelné příjmy fyzické osoby a příjmy osvobozené od daně. Pojistné na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a podnikatelů. Zdaňování příjmů seniorů a studentů. Uplatňování nákladů v rámci podnikání. Podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Přehledný výklad problematiky doplňují tipy na postupy a příklady optimálního zdanění. - 2. rozšířené vydání - ISBN: 978-80-905899-6-4 (brožováno)

29015

Alena Vančurová

Zdanění osobních příjmů

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 451 stran : tabulky

Zdanění příjmů jednotlivců, a to nejen z pohledu daně z příjmů fyzických osob, ale také z pohledu sociálního pojistného. Úvodní část publikace přibližuje historii zdanění osobních důchodů, charakteristiku osobní důchodové daně a sociálního pojistného a konstrukční prvky při zdanění osobních důchodů. Další kapitoly rozebírají podstatné prvky zdanění jednotlivců: daňové subjekty, poplatníci a plátc, vymezení předmětu daně z příjmů fyzických osob a příjmů podléhajících

sociálnímu pojistnému, příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy plynoucí z majetku, ostatní příjmy a příjmy ze zahraničí. Závěr přináší pravidla výpočtu a placení daně z příjmů fyzických osob, placení sociálního pojistného a pravidla rozdělování příjmů a výdajů. - Vydání druhé - ISBN: 978-80-7552-926-8 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29022

Milan Hrdý

Oceňování bank, pojišťoven a dalších finančních institucí

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xvi, 272 stran : tabulky

Monografie analyzující problematiku oceňování finančních institucí z hlediska teoretického i z hlediska praktické aplikace v podmínkách konkrétního znaleckého ústavu. Jednotlivé kapitoly rozebírají problematiku oceňování komerčních bank, komerčních pojišťoven, investičních fondů a investičních společností, penzijních společností a dalších finančních institucí. Po stručné charakteristice instituce následují návrhy základních oceňovacích přístupů výnosovou metodou, metodou tržního srovnání a majetkového ocenění. Publikace zmiňuje i oceňovací postupy ze zahraniční literatury a posouzení jejich vhodnosti v praxi ČR. Zvláštní kapitola je věnována identifikaci diskontní úrokové míry při výnosovém oceňování finančních institucí. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-829-2 (brožováno)

Podnik a podnikání

29017

K. Schenková, J. Lasák a kol.

Compliance v podnikové praxi

V Praze : C.H. Beck, 2017, xix, 460 stran

Pojem compliance v českém právním prostředí obchodních korporací. Compliance (soulad s pravidly) neznamená zdaleka jen povinnost, aby obchodní korporace, členové jejich orgánů a zaměstnanci dodržovali právní předpisy. Zahrnuje rovněž požadavek na existenci určité kvality nastavení vnitřního řízení a správy pro zajištění deklarovaného závazku obchodní korporace dodržovat obecně závazné právní předpisy, popřípadě interní a jiných předpisy. Publikace se orientuje na oblasti, které jsou v tuzemské praxi klíčové. Vedle obecných témat o požadavcích na compliance řízení a správu tuzemských korporací (zahrnující též forenzní a další vyšetřovací činnosti, resp. interní vyšetřování a compliance prověrky) je zohledněna rovněž sektorová úprava ve vybraných oblastech podnikání, které vykazují specifické požadavky na compliance úpravu (bankovníctví, telekomunikace, energetika a farmaceutický průmysl). Uvedený výklad problematiky compliance by měl pomoci při hledání optimálního řízení compliance rizik a zavádění organizačních útvarů pověřených touto funkcí. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-668-5 (brožováno)

29024

David Mareš

Nové trendy ve financích a ekonomice

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 217 stran : ilustrace

Publikace se zaměřuje na nové trendy v podnikových financích a ekonomice. Jedná se především o dopady vývoje struktury ekonomiky, hybatelů trhů a informací na výkonnost podniku. Je zkoumána problematika organizační a informační struktury organizace s vazbou na trh, klade se důraz na kalkulace výrobků a služeb, význam limitních nákladů, též je zkoumána problematika a význam cash flow pro solventnost podniku. Následující část se zabývá novými trendy ve finanční analýze a bankovníctví, a to především v oblasti scoringu, ratingu a hypotečního trhu. K pozitivům práce patří i empirické ověření autorem prezentovaných názorů a přiblížení specifík aplikace těchto názorů v oblasti bankovního sektoru. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-920-6 (brožováno)

Pojišťovnictví. Sociální péče

28990II

Marta Ženíšková, kolektiv autorů

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2018. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních, 2017, 64 stran : tabulky

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2018 - přehled změn od 1.1., 1.2. a 1.6.2018 (např. vyšší dávky nemocenského, tzv. dlouhodobé ošetřovné, "otcovská" dávka). Praktická aplikace nové legislativní úpravy je vysvětlena na konkrétních příkladech. Informace Finanční správy k základu daně z nabytí nemovitých věcí (rozsudky Nejvyššího správního soudu). Stanovisko MF k rozhodnutí Ústavního soudu o evidenci tržeb. Stanoviska k odborným dotazům z daňové oblasti a účetnictví. - ISBN: 978-80-87367-84-1 (brožováno)

29003

Marta Ženíšková, Jan Příb

Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady 2018

Olomouc : ANAG, 2018, 310 stran

Komentář k zák. č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Zahrnuje změny, které nastaly v průběhu roku 2017 a k nimž dochází v roce 2018. Následuje souhrnná informace o nemocenském pojištění OSVČ a informace o změnách účinných od 1.1.2019. - 10. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-108-6 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28979

Philippe Van Parijs, Yannick Vanderborght

Basic income : a radical proposal for a free society and a sane economy

Základní příjem : radikální návrh pro svobodnou společnost a zdravou ekonomiku

Cambridge, Massachusetts ; London, England : Harvard University Press, 2017, 384 stran : tabulky, grafy
Může to znít bláznivě, že by lidé měli dostávat příjem bez ohledu na to, zda pracují nebo hledají práci. Myšlenku poskytnutí nepodmíněného základního příjmu všem jednotlivcům, bohatým nebo chudým, aktivním či neaktivním, obhajovali tak významní myslitelé jako Thomas Paine, John Stuart Mill a John Kenneth Galbraith. Dlouhou dobu nebyla tato myšlenka brána vážně. Dnes, když se tradiční sociální stát dostává pod tlak, stala se tato myšlenka jedním z nejdiskutovanějších návrhů sociální politiky na světě. Philippe Van Parijs a Yannick Vanderborght předkládají nejucelenější obhajobu této radikální myšlenky a obhajují ji jako naši nejrealističtější naději na řešení ekonomické nejistoty a sociálního vyloučení ve 21. století. Autoři uceleně kombinují filozofii, politiku a ekonomiku, když srovnávají myšlenku základního příjmu s minulými i současnými myšlenkami protivníků na ochranu proti chudobě a nezaměstnanosti. Sledují historii, řeší ekonomické a etické námitky proti nepodmíněnému příjmu - včetně jeho údajné tendence oslabovat pobídky a podporovat pohoštění na cizí účet - a vysvětlují, jak by takový zdánlivě nepravděpodobný nápad mohl být finančně uskutečnitelný a politicky dosažitelný. Nakonec zvažují relevanci návrhu ve stále více globalizované ekonomice. Ve věku narůstající nerovnosti a rozdělené politiky, kdy staré odpovědi na přetrvávající sociální problémy již nadále nezbuzují důvěru, představuje kniha nové důvody k naději, že bychom ještě mohli dosáhnout svobodné společnosti a zdravé ekonomiky. - Poznámky. - ISBN: 978-0-674-05228-4 (vázáno)

29006

Eva Hofmannová

Cestovní náhrady podle zákoníku práce s komentářem a příklady : od 1.1.2018

Olomouc : ANAG, 2018, 287 stran

V úvodu publikace jsou popsány základní principy poskytování cestovních náhrad. Následuje komentované znění sedmé části zákoníku práce (č. 262/2006 Sb.), náhrada výdajů v souvislosti s výkonem práce, včetně prováděcích předpisů. Obsahem komentáře jsou druhy cestovních náhrad, paušalizace cestovních náhrad, záloha a její vyúčtování, cestovní náhrady poskytované

podle mezinárodní smlouvy nebo na základě dohod o výměně zaměstnanců aj. Výklad je doplněn příklady z praxe. - 12. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-110-9 (brožováno)

Právo

29019

Magdalena Pfeiffer

Dědický statut - právo rozhodné pro přeshraniční dědické poměry

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xii, 215 stran

Publikace se věnuje komplikované oblasti mezinárodního práva soukromého, a to určování rozhodného práva v oblasti mezinárodního dědického práva. V práci jsou rozebrána specifika kolizní úpravy přeshraničních dědických poměrů i prameny právní úpravy (vnitrostátní prameny, mezinárodní smlouvy, nařízení o dědictví). Zvláštní část je pak věnována přímo dědickému statutu dle nařízení o dědictví. Právní stav publikace je ke dni 6.6.2017. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-798-1 (brožováno)

29008

Jiří Navrátil a kolektiv

GDPR pro praxi

Plzeň : Čeněk, 2018, 339 stran : ilustrace

Základní informace týkající se ochrany osobních údajů a povinností z toho plynoucích, a to z pohledu tzv. GDPR, tedy Obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) podnikatelskému sektoru, veřejné správě a neziskovým organizacím. Problematika je vysvětlena z hlediska IT a IS problematiky, z hlediska řídicích procesů a jejich správného nastavení, vnitřní bezpečnosti, spisové služby atd. Výklad pokračuje definováním institutu pověřence pro ochranu osobních údajů a definováním jednotlivých chráněných osobnostních statků podle občanského zákoníku (jméno, bydliště, ochrana soukromí). Výčet možností v oblasti ochrany osobních údajů a doporučení pro implementaci v každodenní praxi jsou obsahem závěrečných kapitol. Součástí výkladu jsou i příklady z rozhodovací praxe soudů. - ISBN: 978-80-7380-689-7 (brožováno)

29013

Karel Svoboda, Petr Smolík, Jiří Levý, Renáta Šínová a kolektiv

Občanský soudní řád : komentář

V Praze : C. H. Beck, 2017, xxv, 1601 stran

Komentované znění zák. č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů (naposledy zák. č. 296/2017 Sb.). Toto vydání reaguje na celkem dvanáct změn občanského soudního řádu, k nimž došlo v mezidobí od prvního vydání v roce 2013. Změny se týkají např. výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí, předpokladů přípustnosti dovolání, režimu exekučního postihu majetku nacházejícího se ve společném jmění manželů a majetku manžela povinného. Komentář zohledňuje též vývoj judikatury. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7400-673-9 (vázáno)

28984

Dana Ondřejová

Průvodce uzavíráním smluv

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 456 stran

Právní úprava procesu uzavírání smluv. Publikace je pojata formou praktického rozboru univerzální vzorové smlouvy. Popisuje sled právních jednání od okamžiku zvažování uzavření smlouvy až do okamžiku jejího podpisu (kontraktační proces). Kniha přináší výklad jednotlivých institutů, poukazuje na důsledky jejich zakotvení do smlouvy, problémové otázky, navrhuje vhodná řešení, uvádí poznatky z judikatury. Právní stav publikace je k 1.11.2017. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7552-809-4 (brožováno)

15392/81

Ústavní soud České republiky

Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 81, ročník 2016 - II. díl

V Praze : C.H. Beck, 2017, 996 stran +1 CD ROM

Sbírka obsahuje v chronologickém pořadí všechny přijaté nálezy a stanoviska Ústavního soudu. Každý náleží je opatřen výstižným názvem a právní větou umožňující rychlou a věcnou orientaci. V tomto díle nálezy č. 57 až 122, usnesení č. 5 až 9 z roku 2016. - Vyd. 1. - CD ROM s věcným rejstříkem zahrnuje veškeré vydané svazky, tj. od č. 1 do č. 81. - ISBN: 978-80-7400-676-0 (vázáno)

29018

Kristýna Koldinská, Igor Tomeš, Filip Křepelka

Sociální právo EU

Praha : Wolters Kluwer, 2016, xxix, 309 stran

Sociální práva a jejich zakotvení v mezinárodním právu. Vývoj sociálních práv a sociální politiky v EU - filozofické, historické a mezinárodní souvislosti. Financování ochrany sociálních práv v rámci EU (příjmy, výdaje, fondy, programy EU, nástroje předvstupní pomoci) a financování v programovém období 2014-2020. Zvláštní část knihy postupně osvětluje jednotlivé oblasti sociálního práva EU: rovnost a zákaz diskriminace, volný pohyb osob a jeho sociální souvislosti, pracovněprávní ochrana, zakotvení práva na vzdělání a práva na zdraví. Celou knihu pak uzavírá pojednání o sociálních politikách EU v oblastech, kterým se dosud nedostalo závazné právní úpravy, např. o politice zaměstnanosti, o sociální integraci Romů či občanů třetích států a dalších důležitých otázkách. Výklad je doplněn odkazy na rozhodování Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-701-1 (brožováno)

29014

Jiří Blažek

Stavební zákon s komentářem a souvisejícími předpisy

Olomouc : ANAG, 2017, 343 stran

Výklad jednotlivých ustanovení zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších zákonů. V tomto vydání jsou uvedena jak zrušená, tak nově nahrazovaná znění a rozhodné související předpisy – vybraná znění správního řádu, katastru nemovitostí, seznam předpisů vymezujících dotčené orgány, nemovitosti a správu budov. Nedílnou součástí jsou i výňatky z dopravní a inženýrské infrastruktury. Publikace je koncipována z hlediska potřeb žadatelů o umístění a povolení staveb, zařízení, terénních úprav a udržovacích prací. - 4. aktualizované vydání - Související předpisy. - ISBN: 978-80-7554-107-9 (brožováno)

29023

Pavel Mates a kolektiv

Základy správního práva trestního

v Praze : C.H. Beck, 2017, xxviii, 239 stran

Komplexní přehled správního trestání, a to včetně nástinu historického vývoje, ústavních základů a pohledu na evropské správní právo trestní. Výklad hmotněprávní úpravy a procesní úpravy přestupkového práva a jiných správních deliktů včetně jejich klasifikace. Přestupky, správní disciplinární delikty a tzv. pořádkové správní delikty. Výklad je doplněn judikaturou. - 7. přepracované vydání - ISBN: 978-80-7400-680-7 (brožováno)

29007

Jan Pichrt a kol.

Zákoník práce : zákon o kolektivním vyjednávání

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 1157 stran

Znění zák. č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších zákonů. Komentář poskytuje komplexní výklad s ohledem na právní stav k 1.11.2017. Uvedené jsou i změny, které mají postupně nabývat účinnosti i v průběhu roku 2018. Komentované znění zák. č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů. - ISBN: 978-80-7552-609-0 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29000/1241

Cenové předpisy : zákon o cenách, působnost státu a obcí, seznam zboží s regulovanými cenami, nový cenový výměr MF č. 01/2018 : redakční uzávěrka 1.1.2018

29000/1243

Cestovní náhrady. Další náležitosti. Odměňování v podnikatelské sféře : redakční uzávěrka 1.1.2018

29000/1240

Daň z přidané hodnoty : zákon o DPH, směrnice Rady EU o společném systému DPH, informace a sdělení Generálního finančního ředitelství : redakční uzávěrka k 1.1.2018

29000/1239

Daně z příjmů. Evidence tržeb : zákon o daních z příjmů, vyhlášky, pokyny a sdělení MF a GFŘ, přehled smluv o zamezení dvojího zdanění, zákon o EET ve znění nálezů Ústavního soudu : redakční uzávěrka 1.1.2018

29000/1247

Oceňování : zákon a vyhláška o oceňování majetku : novela oceňovací vyhlášky od 1.1.2018 : redakční uzávěrka 15.1.2018

29000/1246

Sociální pojištění 2018 : pojistné na sociální zabezpečení, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, organizace a provádění sociálního zabezpečení : redakční uzávěrka 8.1.2018

29000/1244

Účetnictví podnikatelů. Audit : novela účetní vyhlášky a ČÚS od 1.1.2018 : redakční uzávěrka k 8.1.2018

29000/1245

Vzorový účtový rozvrh, rozvaha a výsledovka 2018 : syntetické účty ke směrné účtové osnově, rozvaha a výsledovka v plném a zjednodušeném rozsahu

29000/1242

Zákoník práce : redakční uzávěrka 1.1.2018

Účetnictví

29016

Dana Dvořáková

Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xii, 133 stran : tabulky

Problematika zemědělské činnosti a z ní vyplývající specifika v oblasti účetnictví a oceňování. Výklad oceňování pořizovaných aktiv v zemědělské výrobě, ocenění ve vlastních nákladech a kalkulace, oceňování ke dni sestavení účetní závěrky. Klasifikace aktiv specifických pro zemědělskou činnost. Účetnictví v živočišné a rostlinné výrobě. Biologická aktiva v zemědělství dle mezinárodních standardů IFRS (mezinárodní harmonizace, oceňovací přístupy užívané v IFRS, řešení v standardu ISA 41- Zemědělství). Odlišnosti standardu a národní úpravy účetnictví a oceňování v ČR. Výklad je doplněn příklady, praktickými návody a účetními postupy. Právní stav publikace k 1.9.2017. - 2. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7552-907-7 (brožováno)

Veřejné finance. Rozpočet

28981

International Monetary Fund

Fiscal monitor :achieving more with less. April 2017**Fiskální monitor : dosáhnout mnoha s málem. Duben 2017**

Washington : International Monetary Fund, 2017, xi, 146 s. : tabulky, grafy, vzorce

Publikace vydávaná 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Fiskální politika v poslední době nabyla na významu, a to jak ve veřejné diskusi, tak ve vládní politice. Probíhá její přehodnocení a zdůrazňuje se její větší úloha v udržitelném růstu, inkluzivním růstu a zmírňování výkyvů hospodářského cyklu. Současně vysoká nejistota ohledně výhledu a vysoké úrovně veřejného dluhu vyžaduje lepší pochopení a řízení fiskálních rizik. Fiskální politika má proto obtížný úkol dosahovat lepších výsledků v omezenějším prostředí. - Přílohy. - ISBN: 978-1-47556-466-2 (brožováno)

28982

International Monetary Fund

Fiscal monitor :tackling inequality. October 2017**Fiskální monitor : řešení nerovnosti. Říjen 2017**

Washington : International Monetary Fund, 2017, xi, 114 s. : tabulky, grafy, vzorce

Publikace vydávaná 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Toto číslo monitoru se zaměřuje na to, jak může fiskální politika pomoci státům řešit vysokou úroveň nerovnosti při minimalizování potenciálních kompromisů mezi efektivitou a spravedlností. - Přílohy. - ISBN: 978-1-48431-248-3 (brožováno)

290051 *Pouze prezenčně*

Ministerstvo financí

Státní rozpočet České republiky na rok 2018 : schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 19. prosince 2017

Praha : Ministerstvo financí ČR, leden 2018, 2 sv. : tabulky

Materiál zahrnuje dva svazky. Obsahem I. svazku je: znění zák. 457 ze dne 19. prosince 2017 o státním rozpočtu ČR na rok 2018; Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 65 ze 4. schůze ze dne 19. prosince 2017 a doprovodné usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 66 ze 4. schůze ze dne 19. prosince 2017; Usnesení vlády ČR ze dne 25. září 2017 č. 674; Usnesení vlády ČR ze dne 23. října 2017 č. 762; Makroekonomický rámec na rok 2018; Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2018 včetně 5 příloh; Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti včetně 7 příloh. Svazek II. obsahuje strukturu rozpočtů kapitol podle druhů a odvětví. - Čj. MF-43 981/2017/11-1. - (brož.)

Ostatní

28978

Sebastian Mallaby

The man who knew : the life and times of Alan Greenspan**Muž, který věděl : život a doba Alana Greenspana**

London ; Oxford ; New York ; New Delhi ; Sydney : Bloomsbury, 2016, xiii, 781 stran : fotografie

Žádná poválečná osobnost nečněla nad globálními financemi tak impozantně jako Alan Greenspan, v letech 1987-2006 předseda amerického Federálního rezervního systému. Nikdo zároveň nebyl tak paradoxní postavou: muž, který kázal sílu zlatého standardu, poté ztělesňoval papírové peníze; muž který platil za chladného technokrata, se poté stal politicky uvědomělým člověkem. Od svého debutu jako stoupence libertariánské spisovatelky Ayne Randové přes kontroverzní vztahy s Richardem Nixonem a následnými prezidenty byl Greenspan hlavním washingtonským mudrcem, tichým „deus ex machina“. Když se však globální finance rozpustily, Greenspanova reputace se rozplynula s nimi. Je to totiž právě on, kdo je dnes často zmiňován jako ústřední „pachatel“ finanční krize v roce 2008. Zhruba v letech 2003 až 2006, kdy v čele centrální banky končil, totiž měl podle kritiků nastavit příliš

nízké úrokové sazby. Mallabyho kniha je založena na pětiletém neomezeném přístupu ke Greenspanovi, jeho písemnostem, profesním a osobním důvěrným přátelům a představuje rozhodující studii předního finančního státníka naší doby. - Přílohy, poznámky. - ISBN: 978-1-4088-5577-5 (vázáno)

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

international VAT monitor Finanz-Rundschau Der Betrieb Bulletin for international taxation Bankovnictví The Economist Finanzy Soudní rozhledy
Daňová a hospodářská kartotéka Monatsbericht des BMF Hospodářské noviny Poradce veřejné správy Daně a právo v praxi EKO Politická ekonomie T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik Clo-douane European taxation Euro The Financial regulator Ekonomická revue Prague economic pap
Umsatzsteuer-Rundschau Umsatzsteuer-Rundschau Daňový expert Kapital Praktický poradce v daňových otázkách Deutsche Bundesbank - Monatsbericht Ob
Wirtschaft und Statistik Voprosy ekonomiki Geldpolitik & Wirtschaft Ekonom Financial Times Právník CEE Quarterly Pojistné rozpr
Auszüge aus Presseartikeln Nationaler pojištění Bundesgesetzblatt Statistiken - Daten & Analysen Ekonomické rozhledy Handelsblatt Biatec
The International economy Acta Oeconomica Pragensia Finance a úvěr FinanzArchiv Conjoncture Financní, daňový a účetní bulletin Ot
Právní rádce Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále Journal of financial crime Finanzmarktstabilitätsbericht Journal of money